

31942 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది గురువారము } No. 4
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ పౌర్ణమి. } సంచిక ౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధముగా
నొప్పులకు సంతోషింపబడింది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీనా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, శ్రీహోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

4682

8-4-1928 తేదీనండి పాకాల బండ్లకు పొందిక యందువల్లు ఈడిన తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము ధర్మ
వరము అనంతపురం స్టేషనులకుమధ్య మూడవతరగతి మిక్సెడ్ ట్రైనుకు రేర్పాటుచేయబడును.

సెం 220 రు మిక్సెడ్.

సెం 77 రు మిక్సెడ్.

అనంతపురం నుండి బయలుదేరుట రాత్రి ౧౦:౨౦
ధర్మవరము చేరుట ,, 4-40

పాకాలనుండి బయలుదేరుట రాత్రి ౧౦:౧౬
సెం 211 రు మిక్సెడ్.

సెం 78 రు మిక్సెడ్.

ధర్మవరము నుండి బయలుదేరుట రాత్రి ౧౦:౪5
అనంతపురం చేరుట ,, 11-2

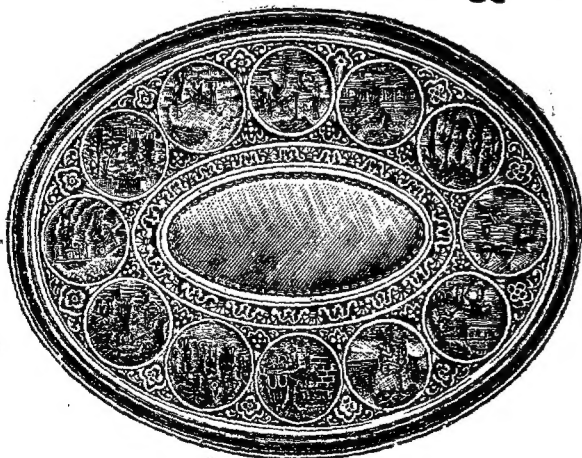
ధర్మవరము నుండి పాకాలకు బయలుదేరుట ఉదయం ౧౦:౪౦

అనంతపురం చేరుట ,, 11-2

మాలో లావాదేవి చేసినవారందరు తృప్తిని,

4347

ఆనందమును జెందియున్నారను విషయమును గమనింపుడు

అందమైన శ్రేణులు, కంచములు, తట్టలు
విగ్రహములు మున్నగునవి అప్పటమైన
వెండితో తయారుచేయబడి విక్రయమునకు
సిద్ధముగా నుంచబడియున్నవి. ఈచిత్రము
నందు తెలుపబడిన దశావతారము తట్ట ధర
మాత్రమే ఎత్తు గా 1-0-0 మాత్రమే. సీమ
వెండికి పూచీ య్యబడును.

కోటా మునిరత్నం శెట్టి
అందు సన్ను

వజ్రములు, రత్నములు, బంగారు వెండినగల వర్తకులు, 217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీర రై—మొక్కటాటి రామమూర్తి నాథు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు
నిండుకాల్యాలికోబైండు ఫెడర్ బైటు కాగితములు

ధర రు 2 8
బొంబాయి ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాగితాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to—

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
4689 DELHI.

ఎం. అందు ఎస్. ఎమ్. రైల్వే

గాంధీరోడ్డు రైవే క్రాసింగును

మూసివేయుట

పైన తెలుపబడిన రైవే క్రాసింగ్ 5-4-1928 నుండి
15-4-1928 తేదీవరకు మూసివేయబడును.

(ఇంగ్లీష్ మొదటి కడపటి పేజీలు చేయవచ్చు).

రైవే క్రాసింగుకు హాజరైచి అందర్ (రైల్వే
హామూలు ప్రకారము తెలిచితే) నుంచబడును. 4708

అ వ్వు క ను న కు

17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు, 5
అడుగుల 3 అంగుళముల వెడల్పున్న 125.
Pressure కలిగి వర్షిగు ఆర్డరుతో వున్నటువంటి
Certificate గల కారిసేషన్ స్టీము బొంబులకు చవుక
ధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా వున్నది.

Apply to—

4685

కూరపాటి జిగ్గారావు,

మిల్లు టనర్, రాజమండ్రి.

వ్యవసాయశాఖవారి ప్రకటన

పశువుల పెద్దరోగము

ఈ రోగము అంటువ్యాధి. దీనినే అరవములో "జెక్సె" అని పిలుచుదురు. ఇది సాధారణముగా నెమరువేయు జంతుజాతికి తగులించుచుండును. పశువులు, మేకలు, గొర్రెలు, బంటెలు, లేళ్లు అవ్వవచ్చును. పందులు మొదలగు జంతువులను తరుచుగా బాధించుచుండును. అయితే మనుష్యులకు, గుర్రములకు మాత్రము యీ వ్యాధి వ్యాపింపదు. హిందూదేశపంతులు యీ జబ్బు వ్యాపించియున్నది. తక్కినచోట్లకంటె కొన్ని ప్రదేశములలో యిది యెక్కువగా ప్రబలుచుండును. కొండ ప్రదేశములలో యీ రోగములయిన పశువులు యెక్కువగా చనిపోవును. నూటికి 90 లేక 100 వంతునకూడ పశుసంతతి చనిపోవుచుండును. సమప్రదేశములలో మరణసంఖ్య నూటికి 40 లేక 50 జూత్రమే యుండును. ఒకసారి యీ వ్యాధి తగిలితే దిరిగిజీవించియున్న జంతువులకు మరల రాజీరదు. ఇది అంటు వ్యాధిగావున, తరుచుగా యీ జబ్బుచేతనే బాధింపబడు జంతువులద్వారాగాని, వాని మూత్రకృచ్ఛములద్వారాగాని, పశువులకాపటలమూలమునగాని, కుక్కలు, నక్కలు లేక మాంస భక్షులచేయు పక్షులద్వారాగాని వ్యాపించుచుండును. ఈ జబ్బుతో చనిపోయిన జంతువుల చర్మములద్వారాకూడ వ్యాధి వ్యాపించుచుండును.

ఈవ్యాధి తగిలినచోడనే, దేహము ఆధిక ఉష్ణత కెందును. మాంద్యము, వెర్రిమాపు, నెమరువేయకపోవుట, ఆకలి తగ్గుట, నోరు కండ్లు వాయుట, మలబద్ధకము, పాలుతగిలిపోవుట మొదలగునవి ఈ వ్యాధి ననుసరించు గుణములు. వ్యాధి రెండవ లేక మూడవరోజున నోటిలో ముఖ్యముగ నాలుక అడుగుభాగమునను పెద్దవుల లోపలిభాగమునను చిన్న చిన్న పాకులు కనబడును. నోరు, ముక్కు, కండ్లద్వారా నీరు కారుచుండును. వ్యాధి తగిలిన దీనిమలము పలుచనై దుర్వాసవకలది యగును. 7-వ రోజుననుంచి 10 రోజులలోపల జంతువు చనిపోవును. అంత ఉదృఢముగా తేలుచున్నయెడల వ్యాధి పరిమితి యెక్కువ రోజులవరకు కూడ నుండును. ఈ పేడ వేయకమునుపే ఒకప్పుడు పశువు తటాలున చనిపోవుచుండును. ఇది చాలా అరుదు.

చికిత్స:—ఈ వ్యాధికి చికిత్సయేమియు ప్రయోజనము లేదు. అయితే అంత ఉదృఢముగా లేనియెడల కొంతవరకు పనిచేయును. పశువుయొక్క శరీరము జాగ్రత్తగా చూచుచుండవలెను. ఎల్లప్పుడును వేడిగా వుంచి నూకలంబి, పచ్చిమేత తప్ప యితరమేమియును ఆహార మియ్యకూడదు. కార్ బాలిక్ ఆసిడ్ లేక పొటాషియం పర్మాంగనేట్ మొదలగు క్రిమికాశన ఔషధములు లోని కిచ్చినయెడల కొంతవరకు గుణమునిచ్చును. ఇవి వివక్షనములు కావున అతిజాగ్రత్తగా, సరియైన పశువుల డాక్టర్ల సహాయముతో వాడవలయును.

వ్యాధి ఆవులకు లేక నివారణసాధనములు:— నివారణ కర్మచికిత్సకంటె మేలు. ఈవ్యాధి తగిలిన యూరిలో పెంబు సేలగు సహాయమును పొంది (పశువుల డాక్టర్లద్వారా) అప్పటివరకు రోగము తేనునంతటి పశువులన్నిటికిని యిది జబ్బు వ్యాపింపకుండ పెద్దరోగమును నివారణచేయు ద్రావకమును పిచికారి చేయుచుట ముఖ్యంకమైనదని. ఇది యొక మార్గము. రెండవమార్గ మేమనగా, రెండురకముల ద్రావకములు ఒకటే సారి లోకి పిచికారిచేయుట. క్రొవని యిది అంతవాడుకలో లేదు. దీనికంటె మొదటి పద్ధతియే గుణభోపాయమై, పిచికారుచేయబడిన పశువువకు ఏమియు కష్టము కలుగనివ్వదు. దీని మూలమున జ్వరముగాని, మరి యేమియును కలుగదు. పశువులు మామూలుగనే పనిచేయుచున్న. చూచుతోన్న ఆవులకును పాలుయిచ్చుచున్న ఆవులకును గూడ నిర్భయముగా మొదటి పద్ధతి ననుసరించి పిచికారి చేయవచ్చును. దీనిమూలమున చూలు పోవుటగాని పాలు తగ్గుటగాని కలుగజేరదు. పిచికారుచేసిన పశువులను నిరాటంకముగా రోగముతో వున్న పశువులలో కలుపవలెను. అట్లు చేసినయెడల పిటికికూడ స్వల్పముగా జాడ్యమువచ్చి కుదిరి, అటుమీద యొక యెప్పటికిని జబ్బురాకుండ చేయును.

ఏ గ్రామములోనయినను రోగము కనబడినయెడల పశువుల సంపర్కము గలుగు మంచి ఆరోగ్యముగల పశువులన్నిటికి మొదట పిచికారు చేయించవలయును. వ్యాధి వ్యాపించియున్న ప్రదేశములకు తగుమైన లోషకలతో పురుగుల సంబంధమైన తెగులు నిర్మూలమునటుల బాగా కడిగించి శుభ్రపరచవలెను. ఈ పైన వ్రాసిన తీరున చేసినయెడల యీ రోగము పెంటనే తగ్గిపోయి యొక తక్కిన పశువులకు వ్యాపింపజేరదు. అయితే పైన చెప్పినరీతిని నడచుకొనక, గ్రామములలో కొన్ని పశువులకు మాత్రమే పిచికారిచేయించి తక్కినవాటికి చేయించనియెడల అట్టి పశువులు ఒకటితరువాత నొకటి రోగము తగిలి

గ్రామములో వ్యాధిని పెక్కురోజులవరకు వ్యాపింపజేయుచుండును. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఒకసారి పిచికారి చేసిన పశువులకు ఆ గ్రామములోనే 9 రోజుల తరువాత మరల పిచికారి చేయుట ముఖ్యవశ్యకము. ఎందుకనగా మొదటి పిచికారి యొక్క గుణము గ్రామంలో రోగ మున్నంతకాలము కాపాడజేరదు.

ఏ గ్రామములోనైనను పెద్దరోగము కనబడినప్పుడు పశువుల యజమానులందరూ, రహితులందరూ కలసి ప్రస్తుతము గవర్న మెంటువారు యిచ్చు పశువుల డాక్టర్ల సహాయమును పొంది యొక యెప్పటి కాలములో కలుగు ఆవశ్యకములను తాము వదలక, తగు ప్రయత్నములు చేసినయెడల, తనకును తక్కిన తనసోదరజనులకునుకూడ సహాయకారణముగా నుండగలరు.

శుభ్రమైన నేడ్యముయొక్క విలువ:—రోయంబుతూరు పత్రికత్వత్తిసానములో యిటీవల కలిగిన ఆనభవమునట్టి చూడ శుభ్రముగాచేసిన నేడ్యము చాల లాభకరముగా నున్నట్లు తెలుపుచున్నది. గత సంవత్సరములలో నెప్పుడును మంచిపంట పండలువంటి చేసులో జొన్నలు విత్తిరి. వాన తక్కువగానున్నప్పటికిని, యివరలో వైర్మన్లకికంటె మెయి వైన బాగా ఫలించెను. ఈ చేసుకు యెరువుగూడ ఏమియు వేయలేదు. అయితే లోతుగా దుక్కిమాత్రముచేసి ఆడుగుభాగమంతయు మెత్తగాచేసిరి ప్రతియొక్కతూరి వానకురిసినవంటి నేనుంటు కనువుతో లుటవల కలంపుమొక్కలు పెరుగక సాధ్యమైనంతవరకు లేమ భూమిలోనే భద్రపరచబడెను. ఈరీతిగా నేడ్యముచేసిన ఇంకొకచేసిలో 10 అంగుళముల లోతువరకును దున్ని కలంపుమొక్కలు లేక 20 అంగుళముల లోతువరకును లేమ పోయిండ్లను. ఈచేసిలో చేసిన ప్రతి 7 లేక 8 అంగుళములవరకు వాన తేనప్పటికిని, నిరాటంకముగా యెరిగి వానలురాక ఎండలుకాయుచున్న కాలములోగూడ మంచిఫలము నిచ్చునీతిలో నుండెను.

గత సంవత్సరములో చేసినకృషి యీ సంవత్సరము ఫలమున కెంత యజయోగముననది మరియొక పొలములో చూడవచ్చును. క్రిందటి సంవత్సరము యీచేసంతటిలో ప్రతివిత్తి నీరుకట్టి సాగుచేసిరి. ఇందులో కొంతభాగమున మాత్రము ప్రతి పంట బాగుగనుండెను. చేసిలో మిగత పెరంతయు తీసివేసిన తరువాతగూడ ఈభాగమున కొంతప్రదేశములో మాత్రము రెండు నెలల వరకును పైరు నిలిచియుండెను. తరువాత యిదికూడ తీసివేసిరి. ఈ పొలములో జొన్న విత్తిరి. ఆలస్యముగా ప్రతిత్తిసిన భూమిలో కంటె ముందుగా తీసివేసిన భూమిలో జొన్నపైరు బాగుండెను. ఇంకొకభాగములో గత సంవత్సరము చేసిన ప్రతి సగము బాగా ఎరిగి సగము చెడిపోయెను అయితే యీ భాగమంతటికిని తక్కిన ప్రతిచేసులకన్న ఎక్కువనీరు పెట్టిరి. గతసంవత్సరము ప్రతి బాగుగ తేనప్పటికిని యీసంవత్సరము జొన్న బాగుగా ఎరిగెను. దీనివట్టి మనము తెలుసుకొనవలసి యేమనగా, యెక్కువ క్రొవతో సాగుచేసి ఏ ఏ భాగములలో యెక్కువ లేమ భద్రపరచబడెనో ఆప్రదేశములో పైరు వృద్ధి పొందెను. పూర్వము చేసిన ప్రతిత్తియే ఏ ప్రదేశములో బాగుగా ఎరిగెనో, ఏ ప్రదేశములో ఎక్కువరోజులుండెనో అచ్చటంతటను ప్రస్తుతపు జొన్న పైరు వృద్ధి చెందదు. ఏలననగా భూమిలోనున్న లేమంతయు ప్రతిత్తితో పీల్చివేయుటవలన తరువాత ఎరిగిన జొన్నపైరుకు లేమ చాలకయుండును. తోటపైరు వేయుటకు బదులుగా మంచి వర్షములు పడినప్పుడు మెట్టపైరు గొట్టుసాళ్లలో విత్తి లేమ ఆరిపోకుండ సాళ్లమధ్య తగుమైననేడ్యము చేయుచుండిన, మంచిపైరు లభించుటయేగాక, తదనంతరము కలుగు కాలమాన మొకవేళ వర్ష సామ్యమైనప్పటికిని లేమ భూమిలో భద్రపరచబడి తరువాత పెట్టు పైరు నిరాటంకముగా ఫలించగలదు. లేమను భద్రపరచుటకుగాను పైరును కొనివేసినవంటి నే భూమిని దున్నప్రతిమాటును వాన కురిసినవంటి నే గుంటకును తోలవలెను. అట్లయిన సాధ్యమయినంతవరకును లేమ ఆరిపోకయుండును. చేసులో విత్తనము వేడజల్లి పైరు కొనివేసినతరువాత కలంపు పెరుగనిచ్చి అప్పుడప్పుడు కట్టబాగలితో దున్ని వదలిపెట్టుట వలన మన శ్రమయంతయు నిర్లక్ష్యమునకుయేగాక భూమికూడ చెడిపోవును. వర్షాధారము తక్కువగా నున్న ప్రదేశములలో రెండవ విధువుకు ప్రత్తిని చేసులో ఎదుగనిచ్చుటకూడ చాలా అపాయకరము.

పంటలకు ఎరువు ముఖ్యము. ఎరువు ఎరువును జాగ్రత్తగా భద్రముచేయవలెను. యెరువుతో బాటు మిగిలిన చొప్ప మొదలగు చెత్తసంకలమును కూడ పోగుచేసి దానితో యొకను పచ్చి ఆకులు వేసి కుళ్లనిచ్చి భద్రపరచినయెడల పశువుల ఎరువు పంటలకు ఫలితము నిచ్చుటయేగాక భూమినికూడ సారవంతముచేసి లేమఆరిపోకుండ భూమిలోనే యిబడియుండును. పచ్చి ఆకు చెత్తలనువుతో కలియెటువలన ఈతక్కి కలుగును. ఇవికలిపినయెడల మొత్తముమీద పొలమునకు వేయబడు యెరువుగూడ అధికమగునట్లుచేయును. కైను పోయిన పదార్థుల నవలంబించిన యెరువు యారాజధానిలో పండు మెట్టపైరు మామూలుకన్న ఎక్కువఫలితము నిచ్చును.

చొప్పనకు యంత్రములు — పశువులకు చొప్ప అధారమైయున్నది. అట్టి చొప్పను మనము జాగ్రత్తగా సాధ్యమైనంతవరకు వాడవలెను. సంవత్సరములోగా ఏసోఒకవేళ చొప్ప పశువులకు చాలకంటుట సర్వసాధారణమైన సంగతియై యున్నది. కావున మనము చొప్పను జాగ్రత్తచేయవలెను.

గోదావరి డెల్టాప్రదేశములలో యెక్కువ కొబ్బరికొట్టలు గలవు. మామూలుగనున్న మాగాణిభూములకు తోడుగ పిటి గూడ సాగుచేయుటకు ఎక్కువ పశువులకు రహితు పెంచుట అవశ్యకమై యున్నది. అయితే కొబ్బరికాయల ఫలము మూలమున, వరి మొదలగు పశువులమేత కుపయోగించు పెరులు తక్కువుండుటచే, యితరప్రయత్నముతో చేసి తమ పశువులను మేపుటకు రహితులు శ్రమపడుచున్నారు. యిందుకుగాను ప్రతి సంవత్సరమును జనుము బసారముగా పంటపెట్టుచున్నారు. యిదివరలో జనుమును ఐరిగడ్డితో కలిపి, ఎద్దులను మేపుట వాడుకగానుండెను. జనుము పచ్చిమేతగా వాడుటవలన, మేత యెక్కువగా వ్యయమగుచున్నది. లేతగానున్న చిగళ్లు, ఆకులు మాత్రమే తిని, తక్కిన దంటు మొదలెనగట్టి భాగమంతయు పశువులు విడిచిపెట్టును. ఇదిగాక ఎండినజనుమును, చిన్న చిన్న ముక్కలుగా నరికినగాని చొప్పతోటలో అనుకూలముగావేయటం పిలువదు. యీకారణముచేత యెండుకట్టుల ఆరితీనే చేసినయెడల ఎద్దుల గట్టులో పరిగాడక భూమిమీదపడి నివ్వు మోజనమగుచుండును.

డిపార్టుమెంటువారు యీపనికిగాను, వెలస్వల్పముతో అధికఫలమునిచ్చు చేతితో సాధ్యమగు చొప్ప మొదలగు మేతను నడుకు యంత్రములను రహితులకు యాజనుపంటపెట్టు ప్రదేశములలో పని చేసి నిదగ్గనపూర్వముగా చూపించుచున్నారు.

యీ రీతిగా చూపించినందున ఆ నేకమంది రహితులు పిటిని వాడుక చేయుచున్నారు.

దత్తమండలములలోకూడ యీయంత్రములు మేత వృధగాపోకుండ చొప్పనకుటకుగాను కులభముగా వాడవచ్చును. క్రిందటి సంవత్సరము యీగి 94 40 యంత్రములను రహితులు కొనిరి. దీని ధర 1 కి 40 రూ. యులు మాత్రమే.

పశువులు

పచ్చిమేత, చొప్ప:—చూచూరు పశువుల సానము లో మంచి వర్షములు పడెను. దానివలన కాలమానము అనుకూలముగానుండెను. కార్యక్రమము ననుసరించి ఆ నేకరకములైన గడ్డి విత్తనములను వేసిరి. 180, 899 పానల పచ్చిగడ్డికొని యెద్దులకు మేతగావేసిరి. దీనిమూలమున యెండుమేత 800 పానలకు తక్కువ యాయెను. 'వైలా' గుంటలు రెండు పూర్తిగను యొకొక రెండు యర్రమునకు నింపిరి. మొత్తముమీద 180 టన్నుల పచ్చి ఆకును యిట్లు తయారుచేసి తక్కినపశువుల సానములలోకూడ మంచివర్షములు పడుటచేత మేతను యిబ్బండిలేక యుండెను.

సామర్లకోట వ్యవసాయ సానములో గిరిగడ్డి రెండవ రోతకు పెంట్లు 1-కి, 11,811 పోకలగడ్డి నిచ్చెను. ఈ గడ్డి రహితులకు ఆకర్షించుచున్నది. 1000 మొక్కలను నాలుకుటగాను యీనెలలో రహితులు కొనిరి. వాగరిఫారంబో మొక్క జొన్నపైరు ఎకరమునకు 8,946 పానల పచ్చిచొప్ప ఫలించెను. రహితుల ఉపయోగమునకుగాను వర్షాగ్రు ఆబోరులు యాదిగనవ చూచించినట్లుగ ఆవులను వాటెను.

	ఆవులు.	ఎనుములు.
చూచూరు	1	...
రోయంబుతూరు	10	4
మదరాసు (చెన్నై పురి)	22	10
ఉదకమండలము	5	...

ఆబోరులను పోషించువిధము

ఆబోరులను తగుమైన ప్రదేశములలో సర్కారువారు పోషించుటకుగాను సహాయముచేయు కొన్ని పద్ధతులను యిటీవల మాన్యుచేసి యొకను యెక్కువగా వ్యాపింపజేయున్నారు. ప్రస్తుతము అట్లుచేయుటకు మూడుపద్ధతులుగలవు. ఏమనగా— సహకారిక సంఘమునకుగాని, డిస్ట్రిక్టు బోర్డుకుగాని, పురపాలక సంఘమునకుగాని లేక యొకే యితరమైన సంఘమునకుగాని లేక యితరు లేమరుకాని ఆబోరును అప్పటి బహుధంమేరకు కొని పెంచుటకు యిష్టపడుదురో అట్టివారి కమ్ముదురు. అప్పుడు సర్కారువారు సంవత్సరమునకు 100 రూ.స్వముల చొప్పన అట్టుకొనువారికి ఆబోరు సోపకార్థమై సహాయముచేయుదురు.

2. ఆబోరును యేదయిన సంఘమునకు అప్పగానిచ్చెదరు. అట్టిపత్తుమున, సర్కారువారు యేమియు సహాయము చేయరు.

3. ఈ పైన వివరించిన రెండుపద్ధతుల ననుసరించి ఆబోరులను యెవరు పోషించేయనియెడల సర్కారువారు ఆ ప్రాంత్యమునకున్న సర్కారుపశువుల ఔషధశాలలో ఆబోరును వారి స్వంతభర్తృత్వో బోషించేయెను జనుల సహాయము కొరతగాను ఉంచెదరు. ఈ పద్ధతిని యెక్కువగా వ్యాపింపజేయుటకు పైకము చాలకపోవుటవలన పిలువెను. పది ఆబోరులను యీ పద్ధతినుసరించి సర్కారువారు పెంచుటకుగాను ప్రత్యేకపుచేయున్నారు. ఈ విధముగా నిధి ప్రారంభించడమైనది.

రంధ్రాన్వేషణము

విశేషముగా మదర్ ఇండియా అను గ్రంథమును ప్రాసీ లోకమున నెంతటి దుష్ప్రేరేపకముగా పాఠకుల ముఖముల పై రేపింపినదో. ఈమెకు పూర్వము కొందఱు పాశ్చాత్యులు మనదేశమునకు వచ్చి మనలోగల సుసూక్ష్మల బోధన దుర్బలములను దురాచారములను మాత్రమే గోరెంతలు కొండంతలుగా జేసి వాగ్రూపమునను, గ్రంథరూపమునను జలదీక్షయెట్లు పరి పాలయిపోయినదనుట కీ క్రింది దృష్టాంతము చాటును—అమె రికా యందలి సంయుక్త రాష్ట్రములలో “సేషన్ బాగ్ ఫిక్ మగజిస్ట్రేట్” అను మాసపత్రిక యొకటి కలదు. దానిలో భూగోళమునందలి వివిధ జల భూభాగములలో సుదృఢముల పశుపక్షి వృక్ష కీటక సరిస్థులములను, తరులతనలూములను, వైశిష్ట్యములను, భల పుష్పములను, జలల యాచార వ్యవహారములను వర్ణించుచు పరిచయము చేయుచున్నట్లు, విద్యుత్ ప్రేరణముల (ఫోటోగ్రాఫీ)ను మంచి దృశ్యకాంతములపై చక్కగా నమో దించి ప్రకటించుచున్నది. ఈ పత్రిక కలి విశేషముగ ప్రి కలదు. ఆపత్రికకు సంబంధించిన సంచిక నాకొకటి లభించెను. దానిలో రెండవ డివిజన్. ఎమ్. జంబో అను క్రైస్తవమత గురువు దక్షిణ హిందూదేశమున ముఖ్యముగా మధుర ప్రాంత మునందు గల తిరువారూరునందు అను పర్యటనపై వేంచేసి యుండు శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మశ్రేయ్యరస్వామివారి తిరునాళ్ల సందర్భ మున పోవు యాత్రికులను, యాత్రికల యాచించి భవభూమి విద్యుదాంధ్రము ఫోటోలు తీసి వాని నాపత్రికలో కొలిదిగా వర్ణించుచు ప్రకటింపజేసెను.

హిందూదేశములో నెందఱో దారిద్ర్యవశమునను, సోమరి తనమునను, భార్యాబిడ్డలు బంధువులపై శ్రోధద్రోహములచేతను మరలెడి దేశాంత్యములగు నూరి బూటకపుకేసులను దాల్చి తైరాగులుగను, సన్యాసులుగను, సాధువులుగను, యోగులుగను, యతులుగను నవించుచు ప్రజల మోసపుచ్చుచుండు రనియు; ఎవఱో కొందఱు మాత్రమే ఋజు ప్రవర్తన కలిగి, దైవ భక్తి తత్పరులగు నుండుననియు, హిందువులు మూఢభక్తివ ములు కలవారనియు, భార్యక నిమిత్తము కొందఱు వికృతచేతుల దాల్చియు, వాటికొందఱు కేరీముకు చేరిగముల హింసించేసి తేలిపోసి అగత్యము తెచ్చిపెట్టుకొని పొట్టపోసి కొనుచుండు రనియు ప్రాసీ తదను గూర్చి వర్ణనలు లోకముల ముద్రపజేసెను. ఆపటములలో కొన్నియైనట్లు పర్యటించుటకు ప్రవేశములు చేయుచున్నట్లును, కొందఱు సన్యాసులను, తైరాగులను, సాధువులను, యతులను దాల్చి వివేకముగా గోల్తువెంచి, గోవీలు పెట్టివచ్చు పోవు యాత్రికుల నాకర్షించి రూకలను గడించుచున్నట్లును, కొందఱు ఒడలినిండ దుఠాక్షులు, విభూతులు, మొలలనిండ గంటలధరించి విచ్చమెత్తుకొనుచున్నట్లును, ఒకడు భూలిరాసి పెద్దప్రమద మొనరించి పెంచేరువలె నడిచుచున్నట్లును, కొందఱు కంటకతెర్రలపై (ఇనుపముళ్ల పంచములు) మండ్రం పలపై మొండిమొలలతో కలుండి యున్నట్లును, మాంసాంధి యున్నట్లును, కొందఱు తల్లిగ్రంథులు తమబిడ్డలను మండ్రంపల పై పలుండబెట్టి నారగండ్ల వియ్యన్నట్లును, కొందఱు మొసములను సర్పములపై యూరకనూచుచు ప్రోవనేగు యాత్రికుల యాచించుచున్నట్లును, కొందఱు పసిపాపల పగుండబెట్టియు, కూర్చుండబెట్టియు, వారిపై పెద్దపెద్ద రాళ్లను పెట్టి యాత్రికుల యాచించుచున్నట్లును, కొందఱు సాగిలపడుచు, వాటికొందఱు వంగుచు లేచుచు పర్యటించుట (పదక్షిణములు చేయుచున్నట్లును, కొందఱు పిడికిలుల పడి పొర్రాడును దొడ్డును విచ్చమెత్తుకొను చున్నట్లును, కొందఱు యొడలినిండ పంగనామములు, విభూతిపెండెం రుద్రాక్షులు, దాల్చి గడ్డముల మోసములు జడలు. వివేకముగవెంచి మహాభక్తులవలె గటించుచున్నట్లును, కొందఱు స్త్రీలు యోగి శిష్యులను సాక్షియగుచు వేషముల దాల్చి యున్నట్లును కొందఱు యా దనడడండి యా దనడపై వలకు దబ్బములు గ్రుచ్చుకొని కత్తిపై కాపములు పెట్టుకొని పూసలు బుగ్గిపూలు బుక్కాయిదాల్చి మ్రొక్కుబడులు చేసిం చుచున్నట్లును, వాటికొందఱు హస్తముల అగ్నికణములతో నిం దియుండిన మృణ్మయపాత్రల బూని గగ్గోలాభిష్టము యూరకల చున్నట్లును, ఒకడు చెట్టునకుత్రాళ్లు వ్రేలాడగట్టి కాలివ్రేళ్లు తగిలించి తలక్రిందుగా వ్రేలాడుచు చేతులు జోడించి యున్నట్లును, కొందఱు ఒకచెట్టునకు వ్రేలికచెట్టునకు ఒక్కొక్క ప్రక్కకుట్టి మొండిమొలలతో నాత్రాటిపై కలకలపలుండి చేత దుఠాక్షులను పట్టుకొని ఆకపమనక జూచుచున్నట్లును ఒకడు తన కేరీమును నిలుపున భూమిలో పూడ్చిపెట్టుకొని మూతిమచ్చు మిగిలిపెట్టుకొని మాత్రము భూ ముఖపరిభాగ మున నుండుకొనియున్నట్లును, కొందఱు మాసములపర్యంతము భవ భవ య వ య ము ల వికృతకారముగా అన్వేషకర

లుగా పెట్టి యా విభవము గ న ర ము లు నాడులు అల్లుకొని పోవుచున్నట్లునె అరిదీనముగా నరము యాత్రికుల నాకర్షించి రూకలను గడించుచున్నట్లును, కొందఱు చేతులను కాళ్లను కొంతకంత భగ్గముగా మడచి గడ్డపేలికలతో చాటి విరిగిపోయిన చేతులవలె కాళ్లవలె నగవలె వి వానినండి రక్తము చిత్తచిత్త లాడుచున్నట్లును, దానిపై రోములు యాగల యూరక మునుచున్నట్లును, కొందఱు భవము గడించు నిమిత్తమై తమ వారి పీపుపై కత్తులు కరాకలు గ్రుచ్చి గడకు (వ్రేలాడగట్టి అటునిటు యూపుచున్నట్లును ప్రదర్శించు ఫోటో గ్రాఫు లోకములు ప్రస్తుతముగా నమో దించి యుండెను.

ఇట్టి వివేకతృప్త్యములు భయంకరదృశ్యములు. మనపుణ్య క్షేత్రములలో కనులారగాంచుట నిజమైనను విశేషము యాత్రి కు కట్టి నివభావముల, దురాచారముల కల్గిచేయు వానివలెనే దృష్టివిషయంబున వానిని లోకమునకు వెల్లడిచేయుట వారి రంధ్రాన్వేషణనైపుణ్యమునకు తార్కామని చెప్పవచ్చును. వాయవ్యమునకు దుర్గంధభూమియును లగు వర్షాదులు, దువృ ద్ధాదులు తోగవలగరిలి వీరికి మనదేశమున చెడునలె పాడ గట్టును కాబోలె! పాశ్చాత్యులెల్లరు నిట్టివారేయనిచెప్ప వీలు లేదు. మాన్యులర్, సిప్టర్ నివేదిక, నాస్పియల్లర్ వంటి సభ్యత కులు లేకపోలేదు.

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి

సేవాసదనము-రాజమండ్రి

26-2-28 తేదీగల ఆంధ్రపత్రిక 16 పేజీలో ర జమం డ్రి సేవాసదనము అను శీర్షిక క్రింద స్వకీయవిశేషముల తెలియ చేయుటకు ప్రకటనముచూచి అందలి ఆసత్ప్రవాళులకు దిక్కు మచెంది పాఠకులలోకమునకు అందలి ఆసత్ప్రములను కల్గించుట యొక్కమని యెంచి యీ దినన వివరములు పొందుపరచు చున్నాను.

నాళం రామలింగయ్యగారిచే స్థాపించబడిన వైశ్య సే వాసదనము లేటు మట్టే నారాయణమూర్తిగారి తొలి గండు వారిపిప్పిని వుండవడ భవనమునందు మాసవారి బాడుగను నెల కొలబడినది. సదరు భవనము వృద్ధిచేయుటకు గాను అందలిరే కతో కప్పబడిన భాగము దాబా వేయించుటకుగాను విప్పు ది సదరు మరగ పుకకాలము లేటు మట్టే నారాయణమూర్తిగారి నివాసభవనము భూలిగానుండుట తలపించినందున లేటు నారాయణమూర్తిగారి ముయినరుతుమారుడు అమృత రామరావు గారి గార్ది తమన్న పెదతండ్రియు నగు మట్టే నుబ్బారావుగారి వల్ల తాత్కాలిక వుపయోగమునకు అనుమతిపొంది సేవాసద నమునకు సంబంధించిన స్కూలు తరగతులు సదరు నివాస భవ నములతో తాత్కాలిక సదుపాయము కొరకు వుంచుటకుగా నవిచ్చినది.

సదరు నివాసభవనము ప్రాసాద తుల్యమున వైశ్యము కరగినది యవుటవల్లను సామాన్యుల కందుబాటు లేని బాడు గతో కూడిన దవుటవల్లను సదరు భవనమును రు 50000-0-0 లకు సేవాసదనమునకు విక్రయించుటకు ఎట్లో ముయినరుగారి తమ అను మట్టే నుబ్బారావుగారిని ఒడబరచి క్రయ అగ్రిమెంటు పొంది సదరు అగ్రిమెంటు పరతులకు కొద్దవారి అనుమతి సహితముపొంది, సదరు విక్రయమునకు యేర్పరుచుకొన్న భవన ము రమారూ రెండువేల చదరపు గజములగుల స్థలముగలిగిన టిదియు రమారూ రు 80000 లు ఖర్చుపరచి 1917 సంవత్సర ములోనే కట్టబడిన భవనము కలదియు అవుటవల్ల రమారూ లకు యేబదివేల రూపాయలు ఖర్చుచేయుననియు, అట్టి భవనము విక్రయించుటకు ముయినరు అమృత రామరావుగారికి అసహ ముగాని వుపయోగముగాని లేదనియు, నుబ్బారావుగారు ఆ నాలోచితముగా సదరు క్రయము జరిపించుటకు అంగీకరించిరి గాని ముయినరు తేనుమును బాగుగ గమనించి యుండలేదని యు సదరు భవనము గవర్న మెంటువారి గవర్త స్కూలునకు నెల 1-కి రు 180 లు చొ॥ అద్దెయిచ్చునట్లు ఒడ్డుకి 5 సంవ త్సరముల వరకు తీసికొనుటకు గవర్న మెంటువారు అనుమతిం చిరియు, నుబ్బారావుగారు అగ్రిమెంటు గ్రాయించి యచ్చిన కాలమునకే గవర్న మెంటువారితో అట్టి అద్దెకుగిరించి వుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచుండెననియు, సదరు యంతయు కొద్ద వారికి తెలియ నీ య కుండా కమిషనరచి లోగడ ఉత్తరపు పాం ద బ డి న ద ని యు సదరు క్రయము రద్దుచేయవలయుననియు కొరి ముయినరు అమృత రామరావుగారి పితామహి కొద్దలో పిట్టను చాళు లుచేయగా కొద్దవాడు లోగడ కంట్రాప్రువకారం క్రయదస్తా వేజా జరిగించననని పెంపరలి నిట్టేపుటు త్తరపుల జారీచేసిరి. యిట్లుండ క్రయ అగ్రిమెంటుననుసరించి సామ్యు రు 50000 లు రామలింగయ్యగారు కొద్దలో డిపాజిట్టుచేసిరి. ముయినరు అమృతరామరావుగారి సేవముగాగుతుగాడా క్రయము అట్లే కిందును రద్దుచేయునని అట్టి దాఖలుచేసిరి. నుబ్బారావుగారు దా లోగడ తాముపడిన అభిప్రాయమును పారపాటు అనియు

క్రయము ముయినరుకు లాభకారికాదనియు తెలియజేసిరి. ఉభ యవాదుల తరపున న్యాయవాదుల వాదన కొంత వినిపియుట సాక్ష్యముకొరకు సదరు పిట్టను వాయిదావేయబడినది. రామ లింగయ్యగారు కొద్దలో డిపాజిట్టుచేసిన రు 50000 లు వాప ను తీసికొనిరి. మట్టే నుబ్బారావుగారికి యివ్వబడిన అద్దెను 5000 రూపాయలు వడ్డీసహా వాపనుచేయబడినది. సదరు క్రయము వరకు కొనెదమసిన్చి రెండవసమయ కొంతకాలము వరకు అద్దెకురకు యివ్వవలసినదనిన్చి మగ్గవర్తులద్వారా మట్టే నుబ్బారావుగారికి వర్తమానముచేయుచూ సదరు భవనములో కొంత ప్రదేశములో వైవనిబరించిన ప్రకారము తత్కాలిక స్వాధీనముగల రామలింగయ్యగారు తమను స్వాధీనవాక్కు తప్పించుకొనుటకుగాను తాము అద్దెపుచ్చుకొన్న రెండవభవ నములోని సామానులను కొన్నిటిని కొత్త భవనం లోనికి చేరజే య నారంభించిరి. ఈసంగతి నుబ్బారావుగారికి తెలియవచ్చి అటకాయించిరి. రామలింగయ్యగారు పోలీసువారికి పిట్టను పెట్టిరి. నాళం రామలింగయ్యగారి తరపున కొంతకాలం కూలీ లుపోగై పోలీసు పబ్లియన్స్ దురగారన్ను దెప్పుటపై పో లీసు మాసరెంపెండెంబుగాడన్నువచ్చి కొంతకాలంపైచేసి రామ లింగయ్యగారినిన్చి లోక అనుచరుడున్ను మాత్రము వుండవలసి నదనిన్చి, అదేరీతిని మట్టే నుబ్బారావుగారినిన్చి ఒక అనుచరు డునున్ను మాత్రము వుండవలసినిన్చి, క్లిష్టనవారలు సదరు భవ నము ప్రవేశించుటకుదనిన్చి వుత్తరపుచేసిరి. మరుచటిదినము స్కూలు కిల్లలున్ను మరకొందరున్ను సదరు భవనములో ప్రవేశించుటగా అచ్చట కాఫలావేయబడిన పోలీసువారు వారల నివారించిరి. ఏవిధముయిన వాదప్రతివాదములయినను జరుగ కపోయినను రామలింగయ్యగారు కొంతకాలం భంగముల చర్యలు జరుగుచున్నవని తిరిగి పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయుగా పోలీసు వారు రాజమండ్రి నైవసరీ కలుమేజిస్ట్రేటుగారికి నిజమిచ్చిన విషయల సదరు భవనములో మేడపైన స్కూలువుండుకొనట కున్న క్రిందిభాగముండువున్న ఒక గదిలో రామలింగయ్యగారు నివసించుటకున్న అభ్యంతరము చెప్పూడవని మట్టే నుబ్బారావు గారికి నిచ్చి సదరు విత్తిం గు నుండి నుబ్బారావుగారిని తొలగించుటకుగాని ప్రకారము స్కూలు వుండుటకున్న రామలింగయ్యగారి నివాసముకున్న సంబంధించినంతవరకు వైవ వివరించిన నిబం ధనకు లోబడి సదరు విత్తిం గు విషయమై మట్టే నుబ్బారావు గారికి అసహమం తోచే చర్యలతో జోక్యము కలుగజేసికొన కండా రామలింగయ్య గారికిన్ని నిషేధించుచు వుత్తరపులు నైవసరీ కలుమేజిస్ట్రేటుగారు జారీ చేసిరి.

విా స్వకీయవిశేష తెలియజేసిన ప్రకారం రామలింగ య్యగారి యితరలనుగాని యెవరినిన్చి మట్టే నుబ్బారావు గారు కొట్టి యుండలేదు. వారిలను తిట్టినదియు వారి బట్టలను చించినదియు ప్రాసినది ఘోరమైన ఆసత్ప్రము. సదరు భవనము లో నివాసంపుట్టు చెప్పిన యంతకు లేనిమాత్రు కల్పించు కొనటకు కల్పించినదై యున్నది. వైవ తెలియజేసిన రీతిగా సామాను చేరవేయుటకు సదరు భవనములో ప్రవేశించిన కొం దరు తాము భవనము విడిచి యావలకు వచ్చినయెడల తమస్వాధీర వారమునకు భంగము నచ్చునేమోయని వుద్దేశించి యా వలకు రావలసిన దని యెన్ని విధములు కొరిననూ రాక ఫీస్కిం చి లోన వుండెరి. వారందరును భోజనములు చేసియే లోనవజే కించిరి. వారికి అన్నపానాలను లేకుండా బతుకీకి రా నీతులేదనిన్చి నిర్బంధించినన్ని వారలు పంజ్జలు చేసిరినిన్చి ప్రాసిన ప్రాశ సత్ప్రమారము.

రామలింగయ్యగారికిన్ని నుబ్బారావుగారికిన్ని పెం పారరిగా రాదీ నుడుచ్చుటకు దినానుబద్ధులు ఉత్తరపు కం కటాచలం పంచులుగారు వగైరా మగ్గవర్తులు ప్రయత్నము చే సినను వుధయపార్టీల అసంగీకారములవల్ల అట్టి ప్రయత్నములు కొనసాగలేదు. మట్టే నుబ్బారావుగారు మాత్రము అంగీకరిం చనట్లున్ను పట్టుకట్టినట్లున్ను ప్రాయలు అక్రమము, అసత్ప్ర ము. సదరు భవనమునగురించి సివిల్ క్రిమినల్ కోర్టులలో తగా యదాలు జరుగతూ యున్నప్పుడు ఒక పోలీ ప్రత్యక్షమహించి విా స్వకీయవిశేషి యిట్టి ప్రకటనపంపుట అక్రమము. సదరు కార్యదర్శియును మాజీ మేనేయ్యగారు విద్యాధిపలయ్యగారు పక్షాధిహనము వహించి సత్ప్రదూరములను ప్రకటనలను పంపుట యు క్తముగా లేదు.

కన్నేపల్లి రామస్వామిశాస్త్రి,

రాజమండ్రి.

కేడరిన్

గ్రంథకర్త:—కరమరామస్వామి పూదరి

రామప్రసాదగారు ప్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబడియు లోకప్రసిద్ధమున ఒకకీర్తనకు చరిత్రము. అందుకును మనదేశము నుభవన లోలో ప్రాసించబడినది. ఉన్ను అట్టి కావ్యములగు గాని అనుబంధమును పీఠిక గలదు.

భవ భక్తి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మదరాసు.

ఎప్పుడును పట్టుదలతో
మైయర్సు "కాగ్ గియరు"
చేతిపంపులనే పెట్టుకొనుడు.
"రోలింగ్ మోషన్" "కాగ్ గియరు"

మీ పిల్లలుకూడ పంపును ఉపయోగించ వీలగునట్లు చేయును.

పూర్తిగా అమర్చడము తీసుకొనబడును. ప్రస్తుతము బజారులోనున్న దానిలో నమ్మకమైన పంపులు మైయర్సు

మాత్రమే.

ఇండియాకు పోతే పంపులు:—

లిమాయిబ్రదర్స్ లిమిటెడ్., 1/178 బాడ్రో;

పోస్టుబాక్సు నెం. 202, మద్రాసు.

బయటపూరిపంపులు:—

గంజాము అందు వికాఖపట్టణములకు:

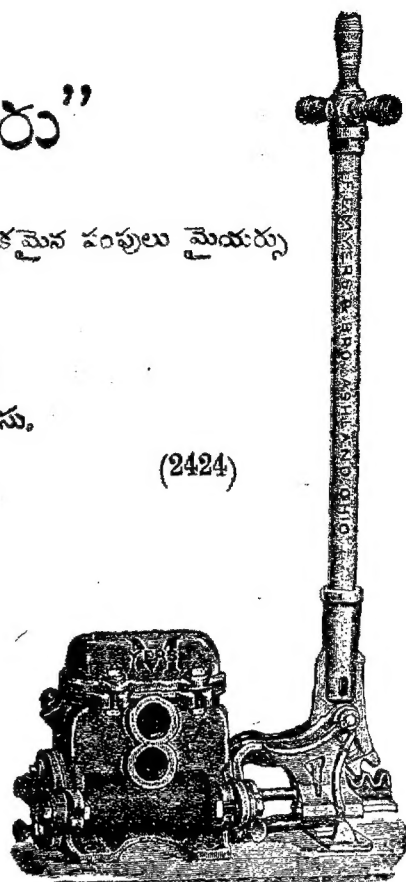
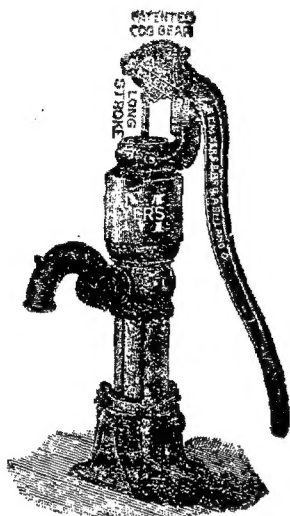
గంజాము జనరల్ ఎంజినీరింగుకంపెనీ,

బరంపురం.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు

ఫ్రెండ్స్ అండు కో.,

బెజవాడ.

నైమనుగారి ప్రతిష్ఠ

"భారత దేశము న్యాయవాదులకు పుట్టినిల్లు"

"మాన్యవరు గార్డయను" పత్రికానికేటి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— మద్రాసు రాజధానిలో నైమనుకమిషనున కొసగ బడిన సభ్యులను విషయమున కొంత యభిప్రాయభేదము ప్రబలియున్నది. యథార్థమేమనగా, కమిషనుయొక్క ప్రతి కూలరయందును అనుకూలరయందునుగూడ ఉత్సాహ శ్రమియు లేకుండెను. ప్రతికూలమును కాంగ్రెసు మహాసభయొక్క బహిష్కారముకడుబలపీనుగానుడుపడెను. ఈసంస్థయొక్క విజయములేయు కమిషనుచే దర్శింపబడిన నగరములయందును గ్రామములయందును దుకాణములను మూయించివేయుటయందే గన్పడెను. ఈ విజయముగూడ తంజావూరునందును మరి కొన్ని స్థలములందును అసంపూర్ణముగను, మధురయందును మరికొన్ని స్థలములందును సంపూర్ణముగను గన్పడెను. దుకాణదారులను కాంగ్రెసుపట్టుకల సాక్షాభూతియు, పోలీసువారు తమకు సంరక్షణ యొసగజాలక పోయినందున వారిపైగల కోపమును, యీ విజయమునకు కారణములయినవి. దీనినిబట్టి దుకాణదారు డిప్యూటీ గవర్నరు మెంటు యుద్వేగులకంటె కాంగ్రెసు యుద్వేగుల కెక్కువ భయపడుచున్నాడనట సుప్రసిద్ధమవుచున్నది.

పీఠులను నిర్మాణవ్యయమెంతయును మాడుగా, కాంగ్రెసు నల్ల జెండాలును ధరించు వారలను కమిషనుచే దర్శింపబడిన స్థలములలో నిజపట్టికరి. ఎండ తీక్ష్ణముగా నుండుటచే యీ ధని కూలివాండ్లకును బడిపిల్లలకును వంతులు వేయబడెను. విద్యార్థులందరు తమ తమ గృహముల నీడలో చల్లగా కాలము గడిపి దేశీయ వార్తాపత్రికలలో విపరీతి వర్తనలు ప్రకటించిరి. ప్రతి స్థలముందును కమిషనును ప్రభా దౌర్జన్యమునుండి సంగ్రహించునని యుపసరము గలిగెను. కాని కమిషనును బాడబోయిన కొద్ది జనసమూహములలో పెక్కువఱుండి తాటస్థముగా నే యుండిరి.

సందర్శనములకు దరఖాస్తులు

విద్యార్థులలో పెక్కువఱుండి కమిషనుబహిష్కారమునకు సాక్షాభూతి గలిగియుండిరిని కమిషనునంతటిభాగ్యులు చెరియునట్లు. యీవిషయముగూర్చి కమిషనుసభ్యులకు నమ్మకము బుట్టించుననిగతే గృహమంత్రి చేయింపుచుగా గోచరించుట లేదు. అయినప్పటికీ, ప్రతిపోటును కమిషను సందర్శనమునకు వికేతముగా దరఖాస్తుదారులగు మూడుతరగతులుగా విభజింప నయ్యును. (1) ప్రత్యేక ప్రహేళికాసంరక్షణములకు గోధ సభకు

ముల యొక్క ప్రతినిధులు (2) నియముమీదగాని లేక స్వలాభముకొరకుగాని ప్రభుత్వమునకు సహకార మొనర్చువారు (3) బాతీయవాద వత్సభిప్రాయము కమిషనుయొక్క పట్టు బడవలెనని తలచు కొద్దిమంది స్వతంత్రబాతీయవాదులు.

కమిషను గౌరవార్థము జరిగిన విందలలో నశేతులు పొల్లొనిరి. కొందరు బహిష్కారవాదులనుగూడ యీమందు లాకర్చించెను. కమిషను సభ్యులు భారతదేశములో విశేషములు కలిపి పంపించిరి. ఇంతేగాక భారతదేశము న్యాయవాదులకు పుట్టినిల్లు. ఇచ్చట నయియునుగాని గడించిన కీర్తి యే నైమనును కాస్త్రజ్ఞముగూడ గడించలేదు. ప్రతిస్థలముందును జరిగిన విందులలో సగముమంది న్యాయవాదులు పొల్లొనకుండుట కాంగ్రెసుపట్టు న్యాయవాదులకు గల యభిమానమును చాటుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు కమిషనుతో మోసము నహించుటయు, వారి యాందోళనా కార్యక్రమ మురి దౌర్బల్యము గాన ధు ప బ డు ట యు, వి ద్యా ధి కు లలో పెక్కు పెరిగియున్న బాతీయభావమును కమిషనుసభ్యులు ములంకన చేయుట కవకాశ మియ్యవచ్చును.

బహిష్కారమునకు బ్రాహ్మణుల ప్రోద్బలము
నియోజిత జిల్లాబోర్డులయందును మునిసిపల్ సభలయందును బహిష్కార ప్రతికూల వత్తును అనుకూల వత్తును సమానభాగములు గానీ యున్నవి. బ్రాహ్మణులు మెక్కువగా నున్నచోట బహిష్కారము నిశ్చయింపబడెను. కాని మధుర జిల్లాబోర్డు తనంతట తానే యేకగీవముగా తన జిల్లాకు కమిషను నాహ్వానించెను. భారతదేశ జిల్లాబోర్డులలో కెల్ల నిది యొక్కటియే. 3 సంవత్సరముల కాలము అధికారతర యూహించియు వాస్తవ్యుని తన యధ్యక్షునిగా నెమ్మకొనియున్నది.

ఇతర స్థలములలోగూడ బ్రాహ్మణేతరులు కాంగ్రెసులో తాముచేసిన సూతనన్నేచూచును చెరువ దలపెట్టియున్నారు. బ్రాహ్మణులకుబడియన్న వారితంకభయమేగాని, సంపూర్ణ తెల్లకమిషనుకు వారెన్నడును ప్రతికూలుడగుదు. పీఠ బహిష్కారవాదులగుటకు కారణమేమనగా, వారి నాయకులు మద్రాసు ప్రభుత్వవ్యయమున కొందరు వ్యక్తులతో పోరాడి యుండిరి. పీఠలో ముందువారు వెనుకవారుగూడ విపరీతవర్తనలకు బోవోల్లరు. కాబట్టియే, కావనసభలో ప్రధానమంత్రి మీద లేబడిన వ్యరాజ్యవత్తును విశ్వాసలేర్పాడుమునకు పీఠ చే యూ త నొ స గ క పో వు ట చే యీ తీ ర్మా న మంత్రించెను. అయినను, బ్రాహ్మణేతరుల నియోజకవర్గములలో వధిక సంఖ్యాకులుగా నుండియున్నప్పటికీ, బ్రాహ్మణులకుబడియన్న నికను భయపడుచున్నప్పటికీ, కమిషను తమకు ముహూర్తములందుచే నొక కీ మంతమును ప్రకటనగా నేర్ప

దలచుకొన్నారు. కాబట్టి మద్రాసు కావనసభకు కొత్తనా మాన్య ఎర్చికలో కాంగ్రెసువత్తు మే మరల నదికీ మంతమును ఏకవత్తుముగా నేర్పడగలదని పలువు రూహించుచున్నారు.

ది యునైటెడ్ అమెచూర్సు

బెజవాడ

చా-చా

(Variety entertainment)

(7-4-28)

శనివారము } మోతేహాలో { (6 గంటలు సాయంత్రం } 9 1/2 వరకు)
కార్యక్రమము (ప్రోగ్రాము)

1. నాంది
2. స్టాక్ జనరల్ గారి-వికేత్స్ (ఆంగ్ల భాషలో)
3. నవ్యపుట్టింపుపాటలు (ఆంగ్ల భాషలో)
4. స్వగత ప్రదర్శనము (Recitation) (ఆంగ్ల భాషలో)
5. హామెట్ నాటకములోని-క్రేవేర్ డిగ్నస్ నీడు (ఆంగ్ల భాషలో)
6. స్మృతిము- (ఆంగ్ల పద్యం)
7. స్వగత ప్రదర్శనములు- (అమెచూర్స్ థియేట్రీకల్యణం) (ఆంగ్ల భాషలో)
8. గానము- (ఆంగ్ల పద్యం)
9. రామదాసు నాటకములోని- శైబుల్ నీసు కానీసు నీసు } (ఆంగ్ల భాషలో)

(దీనికి వచ్చు ఆదాయము బెజవాడ భారత మహిళాసంఘము (Women's Indian Association) వారికి యివ్వబడును.)

రేటు:— రూ 3. 2. 1.

(ప్రె ప్రో గ్రాములోని ముఖ్యభాగములు అన్నియును-రా-త్రి బజారి రాఖువాచార్యులుగారిచే ప్రదర్శించబడును.)

6-వ తేది నుంచి రావల్కి శంకరరావుగారి ఇంటివద్ద టికెట్లు అమ్ముబడును.

4704

గూడూరి లక్ష్మణరావు

అనరకీ పెకెటరీ.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్వేద వాగ్దశములు తెలుగునయిబడుచున్నవి. అధిక భాగం. జోలివహా పి. పి. X పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2046 (క్ర. నెం 3)

శస్త్రచికిత్స చేసుకొనవలసినది లేదు!

మొట్ట మొదట
ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకుమాత్రమే

అను దానిని ఉపయోగింపుడు

బాంబాయి నందు నివసించు చుండిన కొన్ని నెల క్రిందట ఒకపార్వీ స్త్రీ మిక్కిలి జబ్బుగానుండెను ఆమెకు చికిత్సచేయుచుండిన వైద్యుడు శస్త్రచికిత్స నవనరమని తెలిపెను నైభావికముగా ఆమె మిక్కిలి బలహీనముగా నుండెను. శస్త్రచికిత్సకై నిర్ణయించబడిన తేదికి కొన్ని దినములకు మునుపు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగించి, అందుచే అద్భుత గణము గలిగినట్టి ఆమె స్నేహితురాలు శస్త్రచికిత్స నిలవవలసినట్లును, నడగు గుళికలను ఉపయోగించి చూడవలసినట్లు ఉత్తరముమూలముగా నలహానిచ్చెను. నడగు ఉత్తరముతో కూడ 6 బుడ్ల గుళికలనుకూడ పంపెను. శస్త్రచికిత్సచేయబడలేదు. నడగు

పార్వీ స్త్రీ ప్రస్తుతము సంపూర్ణ ఆరోగ్యతో నున్నది "ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే" అను దానికి వందనము చేయుచున్నది.

పైన తెలుపబడిన ప్రకారము వివరణములతో వందలకొలది ఉత్తరములు స్త్రీలనుండియు, బాలికలనుండియు మాకు వచ్చియున్నవి. చతుర తతో గమనించియు, చికిత్సచేసియు శరీరములో తారుమారుగా నుండవలయు నయముగాక మొండిగా నుండునట్టి సూచన లగవడినప్పుడు ఫెలూనా గుళికలను క్రమముగా వాడవలెనని మేము గట్టిగా నలహా నిచ్చుచున్నాము.

ఫెలూనా గుళికలవలన శస్త్రచికిత్సలన్నియు నిరుపయోగమని మేము బాధ్యతతో తెలుపుటలేదు. అయితే వాటినివాడుటచే అవి శుభ పరచి, కుదిర్చి, మంచిస్థితిలోనుంచి క్రమపరచుచున్నదని మాత్రము దాచకుండా తెలియజేయుచున్నాము.

అవి స్త్రీల జీవితశయముల సరిగా వర్తించునట్లునర్చును.

4662

రక్తక్రీతగవొందిన ఆడపిల్లలు శరీరలో అలభ్యమైనందు వలనక స్త్రీలు, శరీర మాద్యుకు పొందు సమయమున ప్రత్యేకముగా స్త్రీల కుపయోగము నిమిత్తం ఏర్పాటు గావించబడిన ఫెలూనా మాత్రము నందకొనవలెను.

కొన్ని నెలలవరకు ఏర్పడకుండునట్లును, రక్తమును పుష్కలమి ఇతర లోహాల తోయు నన్నిటిని పొందగలిగినట్లు ఇతరుల దీనిలో మరెయ్యకరూపమున విశ్రేణముగా బడెను. స్త్రీల గర్భవతియై తీరకముల పరిచేయుటకు తోడు శక్తిని సృష్టియు టాసిక్ గణముల నన్నింటిని గలిగియున్నది. తలులుగాని యిది అత్యంతగాని తక్కు యిటి భారములు కష్టముని తోచినప్పుడు, చేపాధ్యముల నిర్వర్తించుచున్నవలెను సరిలేవని అనుమానించదగినది. విద్యకు కనునప్పుడు కొలదిగా విశ్రవహించినది తను పరి ఎక్కువచేసిక తా విధింపను. అవయముల అవకరకలకు ఫెలూనా మాత్రము వాడవలసి యుండెను.

ఫెలూనా మాత్రము నేనిందిన ఆడవాండ్లందు (విశేషము) పాస్యనభివృద్ధి పొంది గుళికలగుండు. నిత్యము మాత్రమే ఆరోగ్యవంతులతో వెళ్లొచ్చునందుకు. ఇంటి పనుల సంరక్షణముగా తోడుపు. ఇతరలలో విడుదల, శిశువారము నుండు వారు, మనుకూన, పంతోమకరముగా నుండు. శుభ ఆరోగ్యము నే పొందుట యన తమకొక యింటియందు వారలందరకు పంతోమంతోమల నొనర్చుగా యజ మానరాలు అవ్యవధికగా నుండిన యిల్లు లోకామలతో తోడ్పెట్టెను. ఇతరలలో జబ్బుగానుండి నడకునగానున్న భాగ్యులు కలవారా ఫెలూనా మాత్రము నేనిందిన పిదప ఆరోగ్యవంతులనాంది తృప్తిగా, తమ పాత్రోహా కృషుల వల్లవివరమును మరల మరల ప్రాయశ్చారం కృత్య తా ప్రయత్నములను వచ్చును. వార్షికరదు కొనిపెడుటకు కంటెయు ప్రకరించెద.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన లక్షణములు స్త్రీలకు, బాలికలకు సామాన్యముగా నుండును, వయమగుటకు ఫెలూనా గుళికలను ఉపయోగింపుడు:-

బలహీనత; మలబద్ధత;	మూర్ఛ, బాధితకంఠ;	నదుమకొప్పి, ప్రసవముచే గలగు	తలనొప్పి, నీలనొప్పి;
నిప్పుతువ, పిత్తపాంతుక;	పొట్టు, పిత్తము	బలహీనత, అయవయవబొప్పి, పతుని	బుడిక, పిత్తము
తాపము	అశీర్ణము	తొండట, తెలుపుప్రసవము, తెల్లతారిన	అయవయవగలగు కష్టములు;
చెతురక్తము	దృష్టిలోపము	కశీరము, క్యావముపీల్చిన	ప్రసవసంకరము;
తలదియ్య	కుంటిబొప్పి	దుర్వాసనగానుండుట	మొదలగునట్టి

ఇదివరలో విద్యలులేని వారలకు మాడ ఫెలూనా మాత్రము నేనిందిన తన పరి విద్యలుగలవల పంభరింప. తదిదల ప్రకట విద్యలే అనుగూ పావను కొన్ని కటుల మలలో ఏర్పడు గడచిన తిరుపరి తమకు విద్య కలగనని అకే తేజీతము. కాని ఫెలూనా మాత్రము నేనిందులకు స్త్రీ మర్యాదయును సరిగా వర్తించునట్లుగా, కొన్ని కటులను నట్లునర్చ గలిగెను. ఫెలూనా మాత్రము అవయవల చక్కబడి ఉపశయముల గలిగించి, బలహీనము పొయిన వరములకు చేయుత వి అవయవముల టిని శక్తి నామర్చు మును ప్రసాదించెను. తీర్థకోశమున భక్తభవని ప్రకృతితో నొక గల కలయు కార్యములు పశులనుట్లు. ర్చ గలిగెను. ఆరోగ్యము కొలది సరిలాదు అడవాండ్లకు మాత్రము ఫెలూనా మాత్రము విశ్వప్రసాదముని ఎంచుట ఆరోగ్యవంతుల నేనింది, నిర కశోచక వారలకు ఫెలూనా మాత్రమే ఆతన గలిగియును. ఫెలూనా ప్రత్యేకము - స్త్రీల కిటుమాంతుల కనుగునట్లు తియారు కాబడినది. ఫెలూనా నేనిందిన వారి తిదియు ప్రక కిం మునిండును.

ఫెలూనా గుళికలు స్త్రీలకు మాత్రమే. ఇది ప్రతివోటను కలెచేయబడిన ఎట్టి పాస్యకటిలో విశ్రయింపబడుచున్నది. 86 గుళికలు గల బుడ్డికి ధర రూ. 2-4-0 మాత్రమే. వ్యాపార వరకులకు సంబంధించిన ఉత్తరముల, వి. సి. ఆర్డరులు. ఇండియా, బర్మా పిత్తలకు పోత ఏబెంట్లుగా నిత్యవంతులతో ఈ దిగు నివాసమునకు ప్రయోడు.

మొదల పటేల్ అందు ధోండి, పిన్ నెన్సు ఏథి, పోస్టుబాక్సు నెం. 838, బాంబాయి.
పోస్టుబాక్సు నెం. 620, కలకత్తా.

PRODUCT OF GRAHAM REMEDIES Ltd., Cape Town, South Africa.

సాక్షాత్తు, బాపట్ల }
80-8-28. }

భారతశాసనసభ

కాంగ్రెసు పార్టీ చర్యలు

శ్రీయుత ఎం. కె. ఆచార్యగారు శ్రీ ప్రెస్సు పత్రినిధి తో ఈ క్రిందివిధమున తమ యభిప్రాయము చెలిపిరి.

1924 సం॥న పర్యవేక్షణనందు భారత శాసనసభలో సక్రియమైన పోరాటముతో గత సమావేశమునందలి పోరాటము పరిపూర్ణమయ్యెదల, కాంగ్రెసుపార్టీ యిప్పుడు సెలవైన కార్య మతిస్వల్పమున నా యభిప్రాయము. కాంగ్రెసు శాసన సభకు లిఖిత కార్యకూలత్వముకంటె వాక్పూర్వ మెక్కువగా గనబడుచున్నది. గత మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్మానముల నియమ ఆశాలోచితములు, అపశ్చర్యుతములు, అవ్యక్త మొదితములునై యున్నవి. నైమనకవిషయ బహిష్కార తీర్మానముయొక్క (పి) క్లాజు శాసనసభలయొక్క కాంగ్రెసు సభ్యులలో భయంకరమగు నీతివాద్యతకు విత్తులుచల్లినది. ఈ తీర్మానమునంతో వాక్పూర్వతీతో గత డిశంబరులో మద్రాసునందు బలపరచియ్యబడిన మా శాసనసభామణి, దాని నిష్పక్షులంపింతులుయందును, శాసనసభకు ప్రతినిధి మహారాజులయందును, దృష్టియంతరపమును లన్నిటియందును దానిని గౌరవించిరి. వీరికంటె నింక పెక్కువ బాధ్యతగల మరియుక శాసనసభామణి దినదినము మారుచుండిన తన స్వతంత్రాభిప్రాయమునకు దగినట్లుగా తీర్మానము నిలువలు వయచుండిరి.

1-వ దిన సమావేశమునకు మేము హాజరుగటకు మాత్రమే కొరబడితిమి. 2-వ దిన సమావేశమునకు హాజరుకాగూడనని కొరబడితిమి. కాని 3-వ దిన సమావేశములో నొక్కమృతిగా ప్రత్యేకించి విజయవాక్యము చట్టము నెదుర్కొన గోరబడితిమి. ఈవిషయమున ఎక్కింగుకమిటి యనుమతి పొందబడలేదు. నిజముగా, ఈ (పి) క్లాజులో వర్గీకరింప కమిటిచే సెలెక్షన్ భావచతుర్వేది మాపవసినచూడ, శాసనసభలో కాంగ్రెసు పార్టీ వారి చర్యకును ఆభావమునకును సామరస్య మేమియును కుదుర్పబడలేదు. ఒక దినమున, హిందూకుటుంబ వ్యవహార చట్టములో సెలెక్షన్ కమిటీ వెట్టుకోవలదని మేము కొరబడితిమి. అమరావతి దినమున, సభలో ప్రత్యేకించి దానిని బలపరచవలెనని కొరబడితిమి. ఒక దినమున, శాశాచట్టమునకు సంబంధించిన చర్యలో పాల్గొనవలదని గోరబడితిమి. ఆ మరునాటిదినమున, లోనికి ప్రత్యేకించి దానిని ప్రోసీపీయవలెనని కొరబడితిమి. యదార్థమేమనగా, కాంగ్రెసుపార్టీ సభ్యులెల్లరును శాసనసభలో నతిముఖ్యకార్యులందఱి వి శా క క ర మగు మూకీ భావము వహించిరి. యావిధముగా లాలాజనతీరాయగారి తీర్మానము, నిమ్మబాతులకు ప్రత్యేక ప్రహాయముగోరు తీర్మానము, కాంగ్రెసుపార్టీ హాజరుగాకపోవుటచే నోడిపోయినది. కొన్ని యధికారతరచట్టములకును తీర్మానములకును గూడ నిట్టిగతియే సంఘటిల్లినది. ఈవిధముగానే రయిల్స్ బడ్జెటులో మినహాయింపులవినయమున పార్టీ సభ్యులకొక విధమున విఠిలహా లివ్వబడెను. సాధారణబడ్జెటులో మినహాయింపుల విషయమున నింతొక విధమున విఠిలహా లివ్వబడెను. నిజముగా నైమనకమిషనుబహిష్కారముగూర్చి యొక యాపశ్చర్యపూరితమగు తీర్మానము శాసనసభలో శాశాచింప చేయబడుట, ప్రభుత్వముయొక్క యే కొద్దికొరకలో నిరాకరింతుటయు దప్పు, గతసమావేశములో కాంగ్రెసుపార్టీ నిర్వహించిన ఖనకార్యమెట్టియు లేదు.

రైలుబండ్ల మూడవతరగతి టిక్కెట్ల కనుము తగ్గించుటగాని, పోస్టుకార్డులను తగ్గించుటగాని, మే మెట్లు నిర్వహించకాలక పోతిమో యొక విచారకరమగు గాధయై యున్నది. ప్రైవాటుసభలకు ప్రోసీపీ చేయ జాలక పోవుట మరింత విచారకరమగు సంగతి. ముఖ్యవిషయములందు మూకీ భావ విలువండగా, వివిధ ప్రాంతీగు కమిటీలకును, కనడా దేశమునకు పోవు ఎంపెరు పార్లమెంటరీ డెలిగేషనుకును, సభ్యులను సంపాదించుటలో కాంగ్రెసు సభ్యులు జూపిన యుత్సాహము, పోటాపోటీ యు సంతోకము కడుప్రయాసముతో పోట్లకు పోటాపోటీ ప్రచారము సమపగా, ఈ డెలిగేషనుకు కావలసిన నలుగురు సభ్యులలో ముగ్గురు కాంగ్రెసు సభ్యులే స్పృహింపిరి. స్వాతంత్ర్యమునకు కంకణముగట్టుకొన్న కాంగ్రెసు శాసనములు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య శృంఖలములకు పోహరింపగ కనడాదేశము పోవుట చోద్యముగా నున్నది. శాసనసభలో బహిరంగముగా సలహాపడిన క్విట్ ఇండియా సభిప్రకరణము. ఇక, లోలోపున గావించబడిన గూఢాలోచనలను, అంతర్వ్యవస్థములను, పోట్లాటలను, బహిరంగపరచునా కష్టములేదు. ఇక దేశములో కాంగ్రెసు గావించిన పని విషయమున, మద్రాసు నగరము పరీక్షకు చక్కని దృష్టాంతముయినది. ఏ సభ్యులందు మూడుమాసములక్రింద స్వాతంత్ర్య రణధోరీ మారు మోగియుండెనో, ఆసభ్యులందఱి పురజనుల సోదలను బిగియగట్టిన ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు నుల్లంఘించుట కొక్క

జాతీయ వారము

నభల కార్యక్రమము

ఈ దినమ వివరింపబడిన తేదియందు ఆయాసభలలో ఆయావిషయములగూర్చి సామంకాలము పరిగె గంటలకు సభలు జరుగును :-

తేది	సభలు	విషయము
6-4-28	గోక శివాలి	జాతీయవారముయొక్క పుట్టుక
7-4-28	లోనున్నవ్యయ	ఖద్దరు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము
8-4-28	లిలకు ఘట్టుము	బ్రిటిషు వస్తు, విదేశీవస్తు బహిష్కారము
9-4-28	సర్వీస్ పీఠి, మెలాపూజ	ఖద్దరు, అస్పృశ్యతా నివారణ
10-4-28	గాంధీవనం, చూరై	ఖద్దరు, శేబర, పర్యవేక్షణసభ
11-4-28	కల్యాణవం, రాయపురం	ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్స్ ప్రెస్ పోలిసీ
12-4-28	కొనపేట, పులివెందుల	నైమన కమిషను బహిష్కారము
13-4-28	లిలకు ఘట్టుము	పంజాబువీరల ప్రాణసమర్పణవిషయము

యోగవతుడుగూడ కాలుతెట్టుటకు లేదాయెను. అయినప్పటికిని, స్వాతంత్ర్యములో మాత్రము లోలేదుమనలేదు. ఈ యుత్తరువులకు జారీచేయబడవలసిన మద్రాసు ప్రభుత్వము తన యపజయము నొప్పుకొన్నదని వర్గీకరింపకమిటి ప్రకటించినది. బాధ్యతగల కాంగ్రెసు శాసనములు కాంగ్రెసు సభకును, దేశమునకును గూడ నెట్లు ప్రోహముగావించిరో దలంప సిగ్గుబుట్టుచున్నది. ఇట్టి విషయ, యిట్టి యాభావంగము, శాలోడిసభ్యులలో ననేకులకుగూడ గలదని నేనెరుగుదును. నిరంకుశ వ్యవహార కార్యక్రమముగా నెదుర్కొను స్వయంసహాయభద్రానయనకు గంకరము గట్టుకొనియుండిన పూర్వపు స్వరాజ్యపార్టీవలె యొక స్వతంత్ర స్వరాజ్యవత్తును సేవకురక కొందరి యాలోచనగూడ యుయియుండెను. మద్రాసు నందు కాంగ్రెసుసభ్యులలో చీలికలు, నీతివాద్యము గూడ నింక సభి కముగా నున్నవని నాకు చెలిసినది. ఇంక సెలెక్షన్ మిట్టు మనలను మనము మోసబుచ్చుచు ప్రపంచమును గూడ మోసబుచ్చుట? ప్రస్తుత స్థితిగతులు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటి యెదుట విచారణకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సిద్ధావస్థ మేమిది చేయవలయున్నదో, ఈ లోపున ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటి శాసనసభలోపలను బయటను నియమించు కార్యవిధానమునై శాధారణపడియుండును. (ఫీ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు

కె. ఆర్. కరంతుగారు ఎం. ఎల్. సి. మొంగురూపనం దు బహిరంగసభలో నుపస్థింపించుచు మద్రాసు మంత్రుల యొక్కట్టును గూర్చి నుడిపిరి. తమ ప్రతినిధుల సభలో బహిష్కారముగూర్చి హీనముగ బహుకరుండ ప్రజలు తన శ్రద్ధవహించవలెనని కోరిరి. విశేషముగా శాసనసభ్యులకు పిక కార్యక్రమము నిర్వయింపవలెననిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

తెండరు నోటీసు

ప్రత్యేక సీలుతెండరులు కవరుపైన (1) జాబ్ ప్రిన్టింగుకు తెండరు.

(2) చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు కావలసిన ఆస్సరుబుక్కులు, తయారుచేయుట, అందుకు సంబంధించిన అచ్చు వైసెడింగు పనులువగైరాలకు తెండరులని కవరులపైన వివరముగా వ్రాసి ఈదిగున చేవ్రాలుగలవారిచే 5-5-28 తేది శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు అంగీకరించబడును. కార్యాలయము పనిచేయు రోజులందు ఈదిగున ప్రంతికదారునకు వ్రాసిన, తెండరుఫారములు, తెండరు పరత్తులు బడయగలరు.

తెండరులు 5-5-28 తేది శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు పరిశీలన చేయబడును.

సెనెట్ హౌస్ } విల్లియమ్ మెక్లీన్, రిజిస్ట్రారు. 4-3-28

గజదొంగను పట్టియిచ్చి ప్రాణ మర్పించిన పోలీసుబట్టోరు

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 4-ఆంధ్ర ల సామంత్యసంయుక్త పరగ జాలలో నొక గొప్ప బంధపోతుడొంగ. అనేక దొంగతనములు చేసి తప్పించుకొనితిరుగుచుండెను. ఇతనిని పట్టుకొనుటకై యొక పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరు ప్రయత్నము చేయుగా ఆ పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరునుకూడా ఇతడు కిస్తాలో కాల్చిచంపి తప్పించుకొని పోయెను.

ఆతడు నేడు దయము వానిన కంటెనమిడుగా బింటరి గా పోవుచుండెను. ఇతనిపద్ధతిస్తాయను తుపాకీ లోటాయను ఉండెను. పోలీసువారు యీసంగతికనిపట్టి పం తెనయొక్కరెండు ద్వారములను మూసివేసిరి. ఒకకనిస్తేబిలు ప్రయత్నముచేసి దొంగను తలపడి పట్టుకొనెను. ఆ గజదొంగ కనిస్తేబిలుమీద రెండు మారులు తుపాకీ ప్రేల్చెను. కనిస్తేబిలునకురెండు గాయములయ్యెను. గాయములు రక్తముయములైయున్నను పట్టునిడువక పోలీసు భటుడు ఆ గజదొంగను పం తెనమిడునండి క్రిందకు పడద్రోసెను. వెంటనే సబు ఇన్ స్పెక్టరు తారాచంద్ గారును డిప్యూటీ పోలీసు నూపం తెండెంటుగారును వెంటనే క్రిందపడిన దొంగను పట్టి బంధించిరి. తుపాకీదెబ్బలు తగిలినకనిస్తేబిలు కొలది నిమిషములలోనే ప్రాణము విడిచెను. ఆతడు ప్రాణమువిడువకపూర్వమే సబు ఇన్ స్పెక్టరుగారు కనిస్తేబిలుయొక్క నాగ్గులమును గైకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా మోటారు ప్రమాదము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5-నిన్న రాత్రి విక్టోరియా మెమోరియలు హాలుచేరువ రెండు మోటారులో ఢీకొని హాజరైన ఆను విరోపియనునకు మోపయిన గాయములు తగిలి జనరలు అస్పత్రులో బడియున్నాడు. ఆతని భార్యను కొద్దిగ దెబ్బలు తగిలెను. రెండవ మోటారు డ్రైవరు కారువదలి పారిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

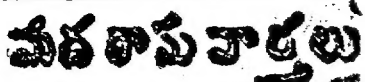
వేలము నోటీసు 4706 పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టు ఏలూరు

ది 5-6-28 ఐ. పి. 6/28 పగలు 12 గం॥

ఇన్సాల్వెంటు పిటిషనరు:- అడివికొలను వీర విజయ సూర్యప్రకాశరావు.

నదరు పిటిషనరు తాలూకు కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు తాలూ కైకలూరు నబురిజిల్లాలో చేరిన అల్లూరి అగ్రహారములోని నగమువంతకు మేలోవారల హక్కున్న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యేలూరు బస్టిరామచంద్రరావు పేటలోని 10 వ పార్ట్ లో ఏవ్ నెం 102/8 రు 630 చ. గ. ల స్థలమున్ను యిందులోని మెకుటియిల్లున్ను పంకుటి మోటారు పెట్టున్ను యిటుకకోడల తాటికూతుల పాకయున్ను యీకోర్టువారి యెడల 5-6-1928 తేదిన వేలము చేయబడునని తెలియపర్చడమైనది.

వి. కోదండరామయ్య అఫిషియల్ రిశీవరు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టు ఏలూరు

సింధియా స్త్రీయ నాదిగముని కంపెనీవారి క్రాంతనాక
జలదూత కలకత్తాకు వెంటబడినారి వచ్చిన పందర్శనమున కంపెనీ
అధికారులు అట్టహాసములనిండుగా నిలిచి భారతదేశమున
నిలిచి.

NO RESULTS

ప్రజాపరిపాలనము

శ్రీశ్రీశ్రీ

బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి లగు బాల్ఫూరుగారు ప్రజాపరిపాలనముగూర్చి యువకుల కిటీవల నొసంగిన యువదేశము స్వజాతిగర్వమును తేటపరచుచున్నది. ఇంగ్లీషువారి కెట్టిలోపము లున్నను బాల్ఫూరుగారు నుడివినటుల గొప్పసుగుణ మొకటి గలదు. మాతృదేశాభివృద్ధికై ఎట్టిత్యాగము గావించుటకయినను వారు వెనుదీయరు. ఇంగ్లండుయొక్క ఉత్కృష్టపానమున కిదియే కారణమగుచున్నది. ఆంగ్లేయులలో ఎన్నిభేదము లున్నను, ఎన్నికక్షులున్నను దేశమున కుపద్రవము గలుగునని తోచినపుడుమాత్రము అందరును ఏకమై ఇంగ్లండును రక్షించెదరు. కన్సర్వేటివులిబరలు లేరు అను పక్షభేదము లడ్డమురావు. సైమనుకమిషను విషయమున వీరు చూపిన దృక్పథమందుకు నిదర్శనము. కాని ప్రపంచశ్రేయము నాలోచించి వీరు తమదేశభక్తి నందు కనుగుణముగ నడుపుకొనుచో ప్రయోజనముండును. ఇతరులలాభనష్టములను పాటింపక కేవలస్వలాభమునే ముఖ్యముగ పాటించుటచే ఇంగ్లండు కీర్తి నానాటికి దగ్గిపోవుచున్నది. ప్రపంచక్షేమమునందే తమక్షేమ మిమిడియున్నదను సంగతిని బ్రిటీషువారు గుర్తించుటలేదు. హిందూదేశ విషయముననే గాక ఇతరవ్యవహారము లందుగూడ వీరు స్వార్థదృష్టి నధికముగ జూపుచున్నారు. నౌకాదళసమావేశమునందు తమకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యక్షేమమే ముఖ్యమని వీరు చాటిరి. ఆయుధవిస్త్రసభలోగూడ వీరి రిట్టిదృక్పథమునే గనుబజచిరి. లోకశ్రేయమును గుర్తించని జాతీయవాద మికముందు బనికరాదు. జాతీయోద్యమము మానవశ్రేయమున కాధారభూతముగ నుండవలయును.

“మాకాయుష్యము మాకాంగ్యము” అను వైఖరివలననే గతసంగ్రామము జరిగెను. దీనిని వదలి విశ్వమానవ కళ్యాణమును ప్రధానముగ నెంచి జాతీయోద్యమములను నడుపుట యవసరమయినది. నానారాష్ట్రసంఘము నేర్పరచుట కిట్టి చూపునాదర్యమే కారణమయ్యెను. కాని నానారాష్ట్రసంఘపు టునికేవలన గలుగ వలసిన ప్రయోజనము గలుగదయ్యెను. వివిధజాతులును నానారాష్ట్రసంఘముతో బలలేకనే ఎవరియిచ్చ వచ్చినటుల వారు ప్రవర్తించసాగిరి. గడ్డకట్టిన జాతీయభావమే జాతులను ప్రేరేపించి జోచ్చెను. ప్రపంచశాంతి రక్షణ కందుచే అవకాశము దప్పిపోయెను. కన్సర్వేటివుల పక్షనాయకు లగు బాల్ఫూరుగారి నేమి ఛేదనలుగారి నేమి సామ్రాజ్యతత్వము ప్రేరేపించినంతగ లోకకళ్యాణాభిలాష ప్రేరేపించుటలేదు. ఈ సంగతి ఎటులన్నను భారతీయులుగూడ హిందూ

దేశ రక్షణకై ఎట్టి త్యాగమున కయినను సంసిద్ధులయినగాని సత్వరాభివృద్ధి కవకాశ ముండదు. దేశమాతకొరకు సమయము వచ్చినపు డెల్ల బ్రిటీషువారెటుల ఏకమగుదురో భారతీయులును ఏకమగుటకు బూనుకొనవలయును. ఇటీవల నట్టి ఏకీభావము గుదిరినను ఏమాత్రము అడ్డువచ్చినను ఇయ్యది వికల మగుచున్నది. స్వల్పసాంఘికభేదమయినను ఇట్టి ఐకమత్యమును తలకిందలు చేయుచున్నది. స్వలాభమున కేమాత్రము భంగము వాటిల్లినను క్రొత్తక్షేత్రము లేర్పడుచుండును. పరస్పరదూషణము ప్రబలును. ఇట్టి చీలికలను విస్తరింపజేసి ప్రజల యైకమత్యమును భంగపరచుటకు అధికారవర్గమున కవకాశ మేర్పడుచున్నది.

మంత్రిపదవులను జూపించిన జాలును. దేశక్షేమమును విడనాడి వానిని చేపట్టుచున్నారు. ఎట్టి అల్పలాభములను జూపించినను, కట్టుబాట్లను వదలివేయుచున్నారు. హిందువులకొరకు మహమ్మదీయులును, మహమ్మదీయులకొరకు హిందువులును సైమను కమిషనుకు తోడ్పడ నెంచుచున్నారు. అస్సాం శాసనసభలో మహమ్మదీయులవరును సెలెట్టు కమిటీ ఏర్పాటుకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయలేదని తెలియుచున్నది. ఇందువలన వీరు స్వసంఘమునకు మేలు జేయగలమని తలచుచో, ఇంతకన్న భ్రమ వేరుండదు. వీరు తమ బలహీనతనే బయల్పరచినవారయిరి. అయినను, పరిస్థితులు అభివృద్ధిజెందుచున్న వనుటకు సందియములేదు. స్వలాభమును త్యజించి దేశలాభమునకై అర్పణజేయు నాయకులు లేకపోలేదు. కాని, ఏమాత్రము ఇబ్బంది గలిగినను, పలువురు తనమపభమును విడనాడుట శోచనీయము. బ్రిటీషువారి వలె, భారతీయులును దేశక్షేమముకొరకు స్వల్పలాభములను త్యజించుటకు నేర్చికొనిన గాని, వారితో సమానులు గాజాలరు. దేశభక్తియందు మిగిలిన భేదము లన్నియు నిమగ్నము గావలయును. అట్టిశక్తిని సంపాదించినపుడు, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము దానియంతట అదియే సిద్ధింప గలదు. కాని, జాతీయభావమును సరిహద్దులలో నుంచి మానవకళ్యాణమునకు భంగము కలిగింపకుండుటలో, భారతీయులు బ్రిటీషువారిని మించగలరు. హిందూదేశ మొత్త షీడతయందున్నను, “నర్వేజియా నుఖనోభవంతు” అను సంకల్పము భారతీయుల నెల్ల పుడును ప్రేరేపించుచునేయున్నది. అట్టిభావమును, వాత్సాత్యులు కనిపెట్టజాలక, భారతీయులు పిరికివారని తలచుచుండురు.

అహింస హిందువుల కున్నపాలతో బోసిన దగుటచే హైందవ జాతీయోద్యమము ప్రక్రమార్గముల ననుసరించు ననుభయ ముండజాలదు. ఈవిషయమున ఇండియా ఇంగ్లండుకు మార్గము జూపగలదు. హిందూదేశము దేశభక్తివిషయమునను, ఐక్యమత్యము విషయమునను ఇంగ్లండునుండి కొన్ని విషయములను నేర్చుకొనుట యవసర మగుచున్నది. ఏపక్ష మయినను యువకుల నాకర్షించ జాలనిచో చిరకాలము జీవించజాలదని బాల్ఫూరుగారు నుడివిన సంగతి సత్యమనుటకు సందియములేదు. యువకులే భావినాయకులు. వారల కుత్సాహము గలిగింపని యుద్యమములు నిలువజాలవు. హిందూదేశము

నందు యువకు లెట్టియుద్యమమునం దయినను శ్రద్ధజూపుటకు వీలు గలుగుటలేదు. రాజకీయ విషయములజోలికి బోవుట కనలే వీలులేదు. తమ పుస్తకములను వదలగూడదని యువకులను హెచ్చరించువారు పలువురు గలరు. ఇంగ్లండులో నటుగాక యువకు లన్ని కార్యములందును పాల్గొనుచు ముందంజ వైచుచున్నారు. వారికి గణపబడు విద్యగూడ స్వేచ్ఛావాతావరణమును పెంచు చున్నది. హిందూదేశమునందు గణపబడు విద్య దేశభక్తిని పెంపుజేయుటకు గాని హైందవవీరులపట్ల అభిమానమును బుట్టించుటకుగాని సాహసోత్సాహములను వ్యాపింపజేయుటకుగాని తుదకు ద్రవ్యార్జనకయినను తోడ్పడుటకుగాని అక్కరకు రాకున్నది. బాల్ఫూరుగారు సూచించినపరిస్థితులు వేరు. హిందూదేశపరిస్థితులు వేరు. హిందూదేశముగూడ స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న గాని యువజనుల యువయోగమువిస్తరింపజాలదు.

రాజకీయ వ్యవహారములలో ప్రవేశించువారు లాభమును సంపాదించుటకుగాక తమవిధిని నెరవేర్చి శక్తినించనలేకుండ అర్పణచేయుటకే ప్రవేశింప వలయునని బాల్ఫూరుగారు పలికినవాక్యములు అమూల్యములు. స్వపరిపాలనము ననుభవించు ఇంగ్లండులోనేయిట్టియవసరముండ, పరాధీనస్థితిలోనున్న హిందూదేశమునం దెట్టి యవసరము గలదో యూహింపవచ్చును. రాజకీయవ్యవహారములలో ప్రవేశించు వారు మంత్రిపదవులకొరకును ఇతర గౌరవపదవులకొరకును మాత్రమే ప్రవేశించుచో, స్వలాభముకొరకే దేశమునునడుపబ్రయత్నింతురు. తమకోర్కెలిడేగనే దేశమును ప్రజలనుగూడ విడనాడుదురు. ఇట్టివారివలన హిందూదేశమున కెట్టినష్టము గలదో యూహింపవచ్చును. మాతృదేశారాధనతత్పరులు కార్యదీక్షపహించిత్యాగజీవితమును గడుపవలసియుండురు. తమ శక్తిసామర్థ్యముల నన్నిటిని దేశమాతకొరకు వినియోగింపవలసి యుండురు. మంత్రిపదవులనుగాని ఇతర గౌరవపదవులనుగాని విధిలేక నిర్వహింపవలసి వచ్చినపుడు నిర్వహింపవచ్చును. అంతియగాని వానినే లక్ష్యముగ బెట్టుకొనవలదని బాల్ఫూరుగారు యువకులకు నలహా నిచ్చుటలో కడు దూరదృష్టి జూపిరి. బాల్ఫూరుగారు నుడివినటుల నేటియుగము అద్భుతయుగము. ప్రపంచమంతయు నూతనజీవితముకొరకు పరితపించుచున్నది. ప్రజాశక్తి విజృంభించుచున్నది. ఇంగ్లండులో వోటరుల సంఖ్య యికమిద విస్తరింపగలదు. స్త్రీలకు సమానపుహక్కుల నిచ్చుటచే స్త్రీ వోటరుల సంఖ్య హెచ్చినది.

అడువారిచే పరిపాలింపబడుట హిసాబు తలచుకాలము గతించినది. లోకకళ్యాణమునకు స్త్రీలును పురుషులునుగూడతోడ్పడగలరు. ఇంగ్లండులో స్త్రీల ప్రాబల్యముధికమగుచో, భారతీయులు సహింసరహితుడువులు నిరాధారములు. సహజకోమలహృదయురారాడగు స్త్రీలు, బ్రిటీషు పురుషుల కఠినసామ్రాజ్యతత్వమును కొంతవర కయినను మెల్లపరుపగలరు. ఏది ఎటులయినను, పురుషులపరిపాలనము కన్నను, స్త్రీల పరిపాలనము ఎక్కుడు దుర్మార్గముగ నుండజోదు. పన్నులు చెల్లించువారందరకును, వోటుహక్కుగడుట న్యాయము. ఇంగ్లండులో జరుగనున్న ఎన్నికలు, నూతన నియమములక్రింద జరుగును. ప్రజాపరిపాలన. మభివృద్ధి గాంచుట కీవి

తోడ్పడునని నమ్మెదము. యుద్ధసమయమునందు, ప్రజాపరిపాలనము వర్ధిల్లునట్లు ప్రపంచమును నడుపవలయునని చెప్పబడుచుండెను. అందు నిమిత్తమే యుద్ధము ప్రారంభమయినట్లు బ్రటిషువారు సూచించిరి. ప్రజాపరిపాలనము అన్ని దేశములందును వ్యాపింపవలెనని దీనినిబట్టి యర్థమగుటలేదా? స్వల్పజాతులరక్షణవశ్యకత, వెనుకబ్రకటింపబడెను. ప్రతిజాతికిని స్వయం నిర్ణయార్థికారము గలదను సూత్రము వెలువడెను. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు ప్రతిపాదించిన స్వయంనిర్ణయధర్మము, ఎల్లరయోమోదముబడసెను. అన్ని జాతులకును సూతనాశ లంకురించెను. కాని యుద్ధము ముగిసి, సంధిజరిగినపిమ్మట ఇవియన్నియు క్రమక్రమముగ వెనుకబడెను. ఇప్పుడు స్వయం నిర్ణయముగూర్చి తలచువారేలేరు. హిందూదేశ మీసంగతి నెంతగ జ్ఞాపకముజేసినను బ్రయోజనము గనుపించుటలేదు. భారతీయులమొరలరణ్యరోదనము లగుచున్నవి.

బాల్టువినుగారు క్రొత్తపదజాలమును సూచించుచున్నారు. ప్రజాపరిపాలనము కొనసాగునట్లు ప్రపంచమును చక్కబరచుటకు మారుగ ప్రపంచము కొనసాగునట్లు ప్రజాపరిపాలనమునే చక్కబరపవలయునని బాల్టువినుగారు క్రొత్తసూత్రమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రపంచము కొనసాగునట్లుననగ ఇంపీరియల్ జాతుల ప్రతిష్ఠ కెట్టిలోటువాటిల్లకుండ జూచుటయేయగును. అట్టి కార్యము, యూరపునందిదివరకే సాగుచున్నది. ప్రపంచమేమముకొరకు ముసులోసీగారు ఇటలీలో ప్రజాపరిపాలనము నంతరింపచేసి నిరంకుశపరిపాలనమును సాగించుచున్నారు. స్పెయినులో డిరివెరాగా రిట్టివనికే బూనుకొని యుండిరి. ఫ్రాన్సులో పాంకేరుగారు ప్రజాభిప్రాయమును బైకిరాకుండ జేయుచున్నారు. అమెరికావారికిగూడ ఇంపీరియల్ భావములు పెచ్చుపెరుగుచున్నవి. వీరు నౌకాదళమును వాణిజ్యపుమిషను వృద్ధిజేసికొనుచున్నారు. ఫిలిప్పైనుదీపులకు వాగ్దానముజేసిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుచున్నారు. విల్సనుగారి విశాలభావములను నీట గలుపుచున్నారు. చేరువనున్న నికరాగ్యువాను వశపరచుకొనుచున్నారు. అమెరికాయందంతటను తమపలుకుబడియే చెల్లవలెనని వీరుగోరుచున్నారు. ఇంగ్లండులో కన్వెన్షన్టీపులు విశాలాశయములను నిరసించుచు సొంకుచితమార్గముల ద్రొక్కుచున్నారు. మాధ్యస్థమునుగోరిన జనీవాబడంబడికను వీరు నిష్ఫలముగావించిరి. నౌకాదళ సమావేశము ఫలింపకుండ జేసిరి. ఆయుధవిసర్జనము సాధ్యము గాదని చాటిరి. ఈజిప్టుకిచ్చెదమనినస్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించిరి. హిందూదేశమునకు నిరాశబుట్టించునట్లు తెల్లకమిషనును నేర్పరచిరి. స్వేచ్ఛకొరకు తపించుచున్న చీనాకు తోడ్పడుటకు బదులు ఆభ్యంతరముల ననేకముల దెలిపిరి.

ప్రపంచ మేమమునిమిత్తము ప్రజాపరిపాలనమును మార్పుట కిదియే మార్గ మగుచో బాల్టువినుగారి మాతనపదప్రయోగము నిరాశను బుట్టింపక మానదు. దీనివలన ప్రజాపరిపాలనమునకు తీరని ముప్పు వాటిల్లగలదు. తూర్పు ప్రపంచము ప్రజాపరిపాలనము గోరుచున్న దినములలో పాశ్చాత్యప్రపంచము దీనిని నిరసించుట స్వార్థచిహ్నమగును. ప్రజాపరిపాలనము పరీక్షయందున్నదనియు

పరిపాలనావిధానములలో నిది యొక విధానము మాత్రమే ననియు బాల్టువినుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇటలీ స్పెయినులవలె ప్రజాపరిపాలనమును పూరిగ నిరసించుకున్నను ఇంగ్లండు సయితము దానిని తగూర్చిని శ్లాఘించుటలేదు. ఇంగ్లండు మున్నగు దేశములకు ప్రజాపరిపాలనము పనికివచ్చినను తూర్పుదేశముల కిది పనికిరాదని చెప్పటకు బాల్టువినుగారు వెనుదీసెదరని తోచదు. స్వయం నిర్ణయసూత్రముగూడ తూర్పు దేశములకు వర్తింపదని వీరు చెప్పటసహజము. నిరంకుశాధికారమును బాల్టువినుగారు నిరసించుచు ప్రజల కిది బాధ్యత వహింపదుగాన బనికిరాదని చాటుచున్నారు. ఇటులనే అరాజకమునందుగూడ ప్రజల కెట్టి బాధ్యత లేదనియు చీనాలో అరాజకము ప్రబలియున్నదనియు బాల్టువినుగారు నుడివిరి. ప్రజా పరిపాలనమునందు ప్రజ తెల్లరును తమధర్మమును నిర్వహించుట యవసరమనియు లేనియెడల నది సామ్రాజ్యముగ నుండనేరదనియు బాల్టువినుగారు హెచ్చరించిరి. అర్బులగు ప్రతినిధుల నెన్నికొనుట ప్రజల విధియనియు సరియగు ప్రతినిధుల నెన్నికొననిచో ప్రజాపరిపాలనమునకు ముప్పు వాటిల్లు ననియు బాల్టువినుగారి నమ్మకము.

బాల్టువినుగారు నుడివిన సంగతులు సత్యమేయనినను, సరియగుప్రతినిధుల నెన్నికొను శక్తియు కాలక్రమమునగూని, అలవడదు. ఇంగ్లండులో సయితము సరియగు ప్రతినిధు లెన్నికొనబడుచున్నారని జెప్పవీలులేదు. షట్టభేదములు, శక్తిసామర్థ్యములను సముచితరీతిని గుర్తింపవు. హిందూదేశమునందు ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహింపనంతవరకు, ఎట్టివారి నెన్నికొనినను నొకట్కియే నను భావము ప్రజలలో వ్యాపించుట సహజము. ఎన్నిలోపములున్నను, ప్రజాపరిపాలనమే శ్రేష్ఠమగుపద్ధతి యని విదితమగుచున్నది. హిందూదేశమున కిట్టిపద్ధతి నొనగుటకు ఆలసించిన కొలదియు, ఇంగ్లండు తీరని యపకృతి కావించుచుండును. మాతృదేశాభిమానమే యువకులకు ముఖ్యమని బాల్టువినుగారు హెచ్చరించిరి. అయ్యది భారతీయులువకులకు మాత్రము ముఖ్యముగాదా? ఇంగ్లీషుయువకులు ఇంగ్లండుకే గాక, వారిపరిపాలనక్రింద నున్న వారికందరకు బ్రష్టిలని బాల్టువినుగారితలంపు. కాని, బ్రష్టుపేరు బెట్టి ఇతరదేశములహక్కులను హరించుట కన్నను అక్రమమునేరుండదు. ఇంగ్లండు బ్రటిషువారి కెటుల బ్రష్టుగనున్నదో, హిందూదేశము భారతీయుల కటులనే నున్నదని ఏల భావింపగూడదు? సర్వాధికారమును బ్రటిషువారికే నిలిచియుండవలెనని కోరునంతవరకు, హిందూదేశమున ప్రజాపరిపాలన మభివృద్ధి గాంచజాలదు. వ్యాపారంభమున సూచించినట్లు, బాల్టువినుగారు ఇంగ్లండుపట్ల జూపు గాఢాభిమానము, పరులక్షేమము నంతగ సరకుగొనుటలేదు. ప్రపంచ శ్రేయమును ప్రధానలక్ష్యముగ భావించుటలేదు.

స్కూలుపైసలు పరీక్ష

స్కూలుపైసలుపరీక్ష తిరిగి జరుగునని వదంతి ప్రబలిననాటినుండియు విద్యార్థులలో కలవర మేర్పడినది. మరల జరుగుననుచిత్తము కనుపించదనియు

డైరెక్టరుగారు చెన్నపురికి వచ్చినగాని అంత్యనిర్ణయము జరుగదనియు సూచింపబడినది. ఎవరికో ప్రశ్నప్తములు దెలిసెననుకారణమున విద్యార్థుల సందరను శిక్షించుట క్రూరము. తిరిగి పరీక్షలకెల్లరును లోనుగావలయుననుచో విద్యార్థు లెంతబాధపడవలయునో యూహింపవచ్చును. రెండుమారులు పరీక్షాగ్నికి గురి యగుటచే విద్యార్థుల ఆరోగ్యమునకు తీరనిభంగము వాటిల్లును. పరీక్షా ప్రశ్నములను కఠినముగ దిద్దవలయుననుటయు నిరుపయోగమగు సూచనయే. ప్రశ్నల నెరిగినవారిమార్కుల నెంత తగ్గించినను వారు జయమొందితీరెదరు. ప్రశ్నల నెరుగనివారి మార్కులను తగ్గించుటవలన వారికి నష్టము వాటిల్లును. ఇందువలన నిరపరాధులకు విశేషనష్టము గలుగును. రెండుమూడు సంవత్సరముల నుండియు ప్రశ్నప్తములు వెలువడెనను వదంతులు వ్యాపించి యున్నను ఎట్టి చర్యను దీసికొని యుండలేదు. ఇవి నిజనిజమగుచో, కేవలము విద్యార్థులను శిక్షించి ప్రయోజనము లేదు. ప్రశ్నలను వెలువడ జేయుట కెవరు మూలకారకులలో విచారించి లోప మెక్కడగలదో కనుగొని ఇకముం దిట్టిలోపములు జరుగకుండ జేయుట న్యాయము. మొత్తముమీద పరీక్షా సంఘమువారిసాష్టవమున కిది నిదర్శనము గాదు.

ఇండియను ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీల సమావేశమును కూర్చుట క్రొత్తప్రయత్నమయినను దీనివలన లాభము కలదనుటకు సందియములేదు. బాంబాయిలో జరిగినసభలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు లాల్జీ నారాయణ్ గారు హిందూదేశమునందలి ఇన్సూరెన్సులో అత్యల్పభాగమే ఇండియను కంపెనీల పరమైయున్నదనియు విదేశపు కంపెనీలు విశేషభాగమును వశపరచుకొనెననియు, నుడివిరి. భారతీయు లెల్లరును దేశీయపు ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలనే అభిమానించుట యగత్యము. ఇంతియగాక, అధ్యక్షులగు సక్లత్ వాలాగారు సూచించినట్లు, ప్రభుత్వమువారుగూడ దేశీయపు కంపెనీలకు తగినరక్షణ నొనగుట యవసరము. ప్రారంభదశలో నిట్టిరక్షణ లేనియెడల, ఇండియను ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలు విదేశపు కంపెనీలతో పోటీజేయజాలవు.

వైస్రాయి కమిషను

వైస్రాయి కమిషను ఏర్పాటును సర్ సప్రూగారు ఆమోదించియుండలేదు. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నాగారును ఆమోదింపరయిరి. కమిషను బహిష్కారము నామోదింపజేడి బ్రటిషు లేబరుసభ్యులుగూడ, రాజీలకు లోబడి లొంగవలదని, భారతీయులను కోరుచున్నారు. భారతీయులప్రస్తుతవైఖరివైనచే దేశపు భావిస్థితి ఆధారపడుట నిశ్చయము.

సవరణ:— నిప్పటికింకను ఆంధ్రపత్రిక కిది పేజీలో ఆత్మక వివరణకయను కిర్తి కక్రింది ప్రచురింపబడినది “ఈజుకోడు” పత్రిక అభిప్రాయము.

తపాలా నోటీసు:— దక్షిణాఫ్రికాకు పోవలసిన తపాలా ఇవరణవాహినులు 9-4-28 తేదీ సాయంత్రము 8-20 కకు మూసివేయబడును.

Openway

విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము

లాహోరులో బహిష్కారమైన సభ

విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము బానిసల లక్షణము

లాహోరు, ఏప్రిల్ 4:—ఈనాటి భారత సంఘ పక్షమున మోతీగేజ్ వద్ద ఆంగ్లము బహిష్కార ప్రచారము వస్త్ర యొక్క బహిష్కారమైన సభ చేయబడినది. సర్ వార్ మంగళసింగుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆయన ఉపన్యసించుచు స్వదేశీ పరిమలను ప్రోత్సహించవలసివచ్చును విదేశీ బహిష్కారించవలసివచ్చును యున్నట్లందిరి. భారతీయులకున్న ఆక్షుణ్ణము లలో మిక్కిలి పెద్దదేమిటమనగా, రెండేకాంతకాలము క్రిందట పాంచాలము చాల స్వదేశీకాశీమానము గలిగి యుండెను. ఇప్పుడు ప్రజలు స్వదేశీనియరచినారు. పూర్వములే మరల వారిని స్వదేశీ ఆంగ్ల వస్త్ర బహిష్కారము చేయుట తగునని యతడు చెప్పెను. స్వాతంత్ర్యము వచ్చుట పూర్వము ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము సంపదలైనది యతడు చెప్పెను. పరిశ్రమ తగ్గాదు మట్లాడుచు బానిసలు తప్ప విదేశీ వస్త్రములను ధరించుచు చెప్పెను. మన దేశమునుండి ఇంగ్లండుకు పోవుచున్న ధనమునకు వితిలేదు. ఇందులన భారతదేశమునకు కలిగిన దారిద్ర్యము అస్వతంత్రతను సృష్టించుచున్నది. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు హిందువులు, మహమ్మదీయులు పాటుపడవలెను. మిల్లక, ధారవార్ ఉన్మియంత్రాలములు పనివాండ్లసభకు వచ్చియుండిరి. పోలీసులు కాపలా ఉండిరి.

(ఫీ. వె. నె.)

కలకత్తాలో విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5:—ఇచ్చట బాలీయ వారము లో ఆంగ్ల వస్త్ర బహిష్కారము పూర్తిగా జరుగును. కాంగ్రెసువారు తీవ్రముగా ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా విద్యావిచారణసంఘము

రైట్ హాసరట్ శ్రీనివాసరామయ్య సాక్ష్యము

ఇండియా ఎడ్యుకేషన్ సంఘముయందు సాక్ష్యము చేయు కామ్రాడ విద్యాకాశీకల్ కలకత్తా నగరమునందు పరిశీలించుచు వివరించెను. చాలమంది భారతీయ ప్రముఖులు కూడ వారి నామోదించినారు. ఈ కార్యక్రమము ఏప్రిల్ 5 నుండి 12 వరకు నిర్వహించుచు నడువలెను. కాని మొదటనే నిర్వహణము పెట్టక కొన్ని కార్యక్రమములు యథేచ్ఛా పద్ధతిని పరిశీలించి మాత్రమే పరిశీలించుచు ప్రతి మార్చి 15 వరకు విశ్రాంతి తీయుచు న్నాడు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ వైస్ చాన్సలర్ పదవి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5:—ముఖ్యము యీ పదవికి చాన్సలర్ డి. వి. శర్మగారి పేరును గవర్నరుగారికి సిఫార్సు చేసివారిని ఛార్జర్లకు తెలిపినది. (ఫీ. వె. నె.)

దేవఘను కుట్ర కేసు

జూరర్లు దొరుకునందున వాయిదా వేయబడినది

దేవఘను కుట్ర కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. మద్రాసు లు సిద్ధియ్యల మని చెప్పుకొనిరి. ఆయన ముఖ్యమంత్రి వ్యతిరేకముగా 12 నెలలు కైందన, మందుగుండు సామానుల చట్టము నకు వ్యతిరేకముగా 4 (బి), 5 నెలలు కైందన, ఇండియాను పిన్ లా కోడ్లు 121 (ఏ), 120 (బి), 89, 802 నెలలు కైందన మద్రాసు లు పై సేరా కోర్టులు చేయబడినవి. మరేండ్ల, విరేంద్ర, లేజర్ అను ముగ్గురు మద్రాసు విచారణ పడుచున్నారు.

ఈ విచారణ జరుగుచుండగా జూరర్లు కొందరు నితరములకు బదిలీ. కాని, ఆ జూరర్లకు ఇంగ్లీషు భాష, బంగారీ భాష రెండు భాషలు తెలియవనియు, అట్లు తెలిసినవారే జూరర్లుగా నుండవలసినదియు, మద్రాసు తత్వవేత్తల వాదించెను, అందువలన కొత్తగా కొందరు జూరర్లను నియమించుటకు జిల్లాజడ్జి గారొకరించి తిరిగి యీ నెల 10 వ తేదీకి వాయిదా వేసిరి.

బొంబాయి గవర్నరు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5:—సర్ జస్టి విల్సన్, బొంబాయి గవర్నరుగారు యింక నొక సంవత్సరము గవర్నరుగా నుండుటకు యేర్పాటు చేయబడినది. వనియ, సర్ మునియాల మొహతాగారు ఆర్థిక పర్యవేక్షకుల ఉద్యోగ పరిమితి యింక నొక సంవత్సరము పొడిగించబడుననియు, సర్ కాపస్టి జనంగీర్ గారి ప్లానే సర్ గులాంహుస్ సైదుగారు హిందూ కులముగా నియమించబడుదురనియు బొంబాయి ప్రాంతీయ ప్రతికక్షలు వచ్చుచున్నది. (ఫీ. వె. నె.)

శాసనసభలు, మంత్రి వర్గము

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

వివిధ రాష్ట్రముల శాసనసభలలో మంత్రుల యేర్పాటు విషయమున బుట్టియున్న క్లిష్ట పరిస్థితుల గూర్చి యాంగ్లీషు లకు గాను కొందరు కాంగ్రెసు శాసనసభల అభివృద్ధి కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశపరచవలసియున్నది. కాసన సభా కార్యక్రమమును కాంగ్రెసు సమన్వయకమిషన్లు చేర్చుచున్నట్లు చేయుట మునుపటి కంటే ముందు బహిష్కార విషయమున కాసనసభా తీర్మానములకు మంత్రులు బహుముఖములైనట్లుగా వారిని నిర్బంధించు మార్గములు కనుగొనుటకు సదకు సమావేశమున చర్చించబడు విషయములలో ప్రాముఖ్యత వహించును. (ఆ. వె. నె.)

“ఫార్వర్డ్” పత్రికా కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదాచేసిరి

కలకత్తా ఏప్రిల్ 4:—“ఫార్వర్డ్ కథా” అను పత్రిక ఫార్వర్డ్ పత్రికా కార్యాలయములో ప్రకటింపబడుచున్నది. ఈ పత్రికలో 8 వ్యాసములు రాజద్రోహ పూరితములుగా నున్నవి ఎంచి పోలీసువారు సేదీనాయంకాలము ఫార్వర్డ్ పత్రికా కార్యాలయమును సోదాచేసిరి.

సదకు బంగారీ కథాపత్రికా సంపాదకుడగు సత్యరంజన్ బక్ష్ గారిని, సదకు పత్రికా ప్రకాశకులను ముద్రాపకులను అరెస్టు చేసిన ముఖ్య గారిని 124 (ఏ), 158 (ఏ) కేసుల ననుసరించి అరెస్టు చేసిరి.

బానిసమీద విడుదల చేయబడిన ఏప్రిల్ 18 తేదీన సర్ (ఫీ. వె. నె.) మేజిస్ట్రేటు గారిచే కేసు విచారించబడును. (ఫీ. వె. నె.)

రాజస్థాన అమ్యతోధారనభ

అమ్యో, ఏప్రిల్ 5:—నిన్న అమ్యతోధార సభ ముగల సమావేశమయ్యెను. నిమ్న జాత్యుద్ధరణమును సురించి చాల తీర్మానము లామోదించబడినవి. వారిలో బాల్యవివాహములు, త్రానకోరు తనములకు భ్రష్ట ఖండింపబడినవి. వారి యుద్ధ్యోగములను సీతముగా మాడరాదనియు, వారి పిల్లలకు కాసుగా చదువులు చెప్పించవలసినది తీర్మానములు చేయబడినవి. రాజపుత్ర సంస్థానములు, స్థానిక సంస్థలు తమ ఉద్ధారణ కొరకు తమ సాయము చేయదురని కోరెను. సైమన్ సంఘము యొక్క నియోగమును సభా రేకగ్రీవముగా నాకాడించుట సంపాదకము. రాజస్థాన అమ్యతోధార సంఘముతోనే సంబంధము కలిగించుకొనరాదని కోరబడినది. సభకు ముగించుచు రివరీలుగాను, చాతుర్వర్ణ్యములవారు అప్పగింపుయొడధ ర్యబుద్ధి కలిగియుండవలసినది. (ఫీ. వె. నె.)

కాంగ్రెసు వత్సవిజయము

రాజ్ పేట తాలూకాలో అధ్యక్షపదవి

చెన్నైలో శాసనసభ్యులు సి. వెంకటరంగం శాయుడు గారి బానిసమరణమును, కాంగ్రెసు పక్షపాలకులను నగు శ్రీ. రాఘవయ్య శాయుడుగారు రాజ్ పేట తాలూకాలో అధ్యక్ష పదవికి పోటీకిని యిదివరకు ఆసానమునందున్న జస్టిసువత్త మునకు వెండిన శ్రీ శ్రీనివాసమనలియారుగారి నోడించి తాము అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. జస్టిసువత్త అధ్యక్షికి 9 వోట్లున్నవి, కాంగ్రెసువత్త అధ్యక్షికి 13 వోట్లు వచ్చెను. అని పోలూరు తాలూకాలో అధ్యక్షులు శ్రీ. పెరుమాళ్ సామిరెడ్డిగారు తండ్రిద్వారా తెలుపుచున్నారు.

పెద్దపులితో పోరుట

సహ్యాద్రి జిల్లాలో సవరం గ్రామములో పెద్దపులి ప్రజలను భాద పెట్టుచుండ వానిని జంతువులకు ఆగ్రామములో వారిను సబ్ ఇన్స్ పెక్టరుగనున్న బాబూ కైలాసపట్టిలే వారి యనుసారము బయలుదేరెను. పోలములో ఒకచోట తనకు ఆకాశములమూలములో నుండుటజూచి తుపాకిని గాల్ప ఆవులి ప్రాణాలముతో ఆరినపై తిడుతాడునని.

ఆ సబ్ ఇన్స్ పెక్టరు తన తుపాకిని అవలపారవేసి పులి పంజాలను రెంటిని బట్టి కొట్టి నేలమీద బారవచి తుపాకి తీసి కాల్చి చంపెను. ఆరినకా పోలములో కొంచెము గాయములు తగిలెను. ఇప్పుడు సెన్యూగ నే యున్నది.

పశులకాశరి, “గోతరాలుడు” మ్యూయ్యుమ్ లో శ్రీ మనిని పరిచయముడైనది. ఇతడు అరెస్టుల పాతుగుగా నుండును. నుండరాకాదు. ఆమెకడున వైసల, ఆమె మందిగట్టు పుస్తాకచేయగలదు. ఆమెయను 38 సంవత్సరములు. 8000000 పానుల ఆస్తి గలది.

మాంచెట్లలో పిల్లి పిట్టమీద మంచు లెక్కి ఆడునట.

లిటోవా కూలీసమై

8000 మంది లిటోవానులబడుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—ఈ కోణాన పశ్చిమ సమై విషయములో మార్చి 25 నుండి, కాని 8000 సమైదారులు పనులకు రానందుకు బర్మ వ్యవసాయదీరని అధికారం చే నోటికు చేయబడినది. వర్మ మేజిస్ట్రేట్ గారి క్రింది నోటికు పంపిరి.

“సర్ ఆర్. ఎస్. నుఖ్వి గారు తమ కన్వయలను రిండించి చారిం చేసినది బాగానముచేసినది, ఏప్రిల్ 2, 3 తారీఖులకు పరిచారు చేయటకు నిరాకరించిరి. వారిని సముగా కాంట్రాక్టు మరలకు భిన్నముగానడిచి, పనిలోనికి రాలేదుగనుక వారిని లిటోవానులమైనది. 2 ఏప్రిలునవరకు జీతములు గేటులో యి వ్వబడును.

కలకత్తాలోను, చుట్టుప్రక్కలకు దుండగములు చేసివార ని 88 మంది కూలీలకు కలకత్తా పోలీసువాద ఆరెస్టు చేసినారు. ఏప్రిలు 15 తేదీన కేసు విచారణకు వచ్చును. 800 సాక్షులు విచారించబడుదురు.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—బామంగాచీ కాలాపుల విషయ మై జరుగుచున్న కేసును డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఫైలునుండి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రెండుకేసు అనవసరమని తనసొంత ఫైలునకు తీసికొనినారు. (ఆ. వె. నె.)

హిందూ మహాసభ

వివిధ ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చుచున్నారు. జన్మలపూర్, ఏప్రిలు 4:—ఇచ్చట హిందూ సభా కారము మహావీరజయంతిలో ప్రారంభ మయెను. హిందువులు జమునులను అమితోత్సాహముతో పాల్గొనిరి. అమ్యతోధారసభవారు తమ ప్రచారమునకై ప్రత్యేక పండిత సేవీ నారు. కుడిసమ్మేళనము కేంద్రాచారిగారి యగ్రాసనాధిపత్యమున జరుగును. కుడిసభ కార్యదర్శి స్వామి చివానందంగారు శత్రు రాగలుడు.

హిందూ సభకు ప్రతినిధులు వచ్చుచున్నారు. తెంగాలు నుండి బాబూ వద్దరాజాగారు, ఇతర ప్రతినిధులతో డిలరారు. అన్ని ప్రాంతములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చివారిని ఆహ్వాన సంఘ కార్యాలయమున తెలిపినది. హిందువులకు సంబంధించు అనేక విషయములు సభయందు చర్చించబడును.

సభామండపము పూర్తి కావచ్చినది. స్థానిక నాయకుల లో ఉత్సాహమును, కలపుగోలుతనమును మోపుగా నుండుటలన సభ మిక్కిలి జప్త ప్రవచుగా జరుగవచ్చును. (ఫీ. వె. నె.)

భారత భీమాకంపెనీల మహాసభ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—భారత భీమాకంపెనీల మహాసభ ప్రథమ సమావేశము పెంట్రిలు బ్యాంకు భవనమునందు ఏ.కా. వి. సర్వత్యలాగారి అధ్యక్షతన చేసి 8 గంటలకు జరిగెను. సర్ బార్జీ కార్వెట్, లజపతిరాయి, హజీ సర్ సి. సి. సేత్నాగార్ల సభకు వచ్చియుండిరి.

లాల్లి శారాయజీగారు తమ స్వాగతతో ప్రభావము వందు ఇండియాలో భీమాపద్ధతి యెట్లు ప్రారంభమయినదియో పర్యవేక్షకుల ఎంత సదుపాయము నునదియు తెలిపిరి. తగిన ప్రచారము చేసినచో ప్రజలు భారతీయ భీమాకంపెనీల సరితులమును ఎక్కువగ ఆశంపగలరనిరి.

అధ్యక్షత వహించిన సర్వత్యలాగారు తమ ఉపన్యాసమునందు సభ జరుపుటయందలి ముఖ్యోద్దేశము తెలిపి ఇండియాలో భీమాపద్ధతులు అగ్ని ప్రమాదములు నౌకాప్రమాదముల విషయమున చాల వెనుకబడియున్న దని యి తెప్పిరి. భారతీయ కంపెనీలు చాలవరకు మంచి పద్ధతులపై నడిపించబడుచున్నవి. కావున ప్రజలు వాటికి సహాయము జేయవలసినది కోరిరి. పిమ్మట కొన్ని వ్యాసములు వరువబడినవి. సభ శత్రు 2-30 ని. తిరిగి సమావేశమగును. (ఫీ. వె. నె.)

గురేంద్రనాథు సుల్లికు ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యులు ఇంగ్లాండునకు కలకత్తాలో 4 వ తేదీన బయలుదేరిరి.

కలకత్తా రాజభానికళాశాల

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5:—సర్ జనాగీర్ కాంచీ జీగారు రాజభాని కళాశాలకు అధ్యక్షుడుగా నియమించబడిరి. (ఫీ. వె. నె.)

లాలాజీగారు తిరుచునాపల్లి 15 తారీఖున చేరుదురు తిరుచునాపల్లి, ఏప్రిల్ 4:—లాలాజీగారు 15 వ తేదీన యెచ్చటికి వచ్చినప్పుడు శ్రీరంగం మునిసిపల్ సంఘము దు ఆహ్వానపత్రము సమర్పించుటకు నిశ్చయించిరి.

వ్యవసాయశాఖ ప్రకటన

పశువైద్యశాఖ

తంజావూరు జిల్లాలో కామలకు తలెండు తెలుగు

సివిల్ వెటరినరీ డిపార్టుమెంటుయొక్క శాలంగవ సర్కిల్ చార్జిలో ఉన్న వై.వి.ఆర్. ఆఫీసుగారు తంజావూరు జిల్లాలో కోళ్లకు, అడవి కామలకు తలెండు ఒక విచిత్రమయిన రీతివలన అంటువ్యాధి గూర్చి పరిశోధనలు సల్పిరి.

తొలగొల్ల యీ వ్యాధిని గూర్చి యీ జిల్లా మెడికలు ఆఫీసుగారు, అనేకములను కోళ్లను, కామలను యీ జిల్లాలో తంజావూరు పట్టణము మొలగు పెక్క ప్రదేశములందు విక్రయముగా చనిపోవుచున్నవని వెటరినరీ శాఖవారికి తెలియగొల్పిరి. ఈ తెలుగు తగిలిన కోళ్లయందు, విరేచనము లేక వగులయందు, ఆరోగ్యమునకు అయిష్టత, మయికమును, కాళ్లు పక్షులవలె పడిపోవుటయు, 24 గంటలలో చనిపోవుటయు సంభవించుచున్నది. కామలు పక్షులవలె చనిపోవుటయు, వక్రబలముగా నుండియు క్రిందపడుచుండెడిది.

సర్కిల్ ఆఫీసుగారు పెక్క కోళ్లను పరీక్షించి ఇవి "స్పైరోక్టిటోసిస్" అనబడు కోళ్లకు తలెండు ఒక విధమయిన బిట్ జ్వరముచే చనిపోవుచున్నవని నిర్ధారించెడిరి. దురదృష్టవశాత్తు, నాడు యీ జబ్బును కమలలో పరీక్షించుటకు సీలు లేక పోయెను. అయినను కామలు, కోళ్లు చచ్చుటయందు కాన్సిడెన్ ఒకవిధమగు నూనలచేరి వారు యీ రెండు తగిగులపక్షుల ఒకవిధమగు జబ్బుచే చచ్చుచున్నవని అభిప్రాయపడిరి. దీనికి తగిగులుగా, ఒక ప్రదేశమును కొన్ని కామలు చచ్చిన వానిలకు తగిమీపమున ఉండుకోళ్లకు యీ జబ్బు తగిలెను.

ఈ జబ్బు ఫూనిసి అని నిరపదమగుటకుగాన, మాట్లాడినవిద్యారా చేయబడిన యిట్టి ములు ఫలింకపోయెను. అయినను యీ తెలుగు తగిలిన రెండుకోళ్లకు నాగపట్టుమునుంచి చెప్పపుర పశు వైద్య కళాశాలకు పంపించిన తరువాత పరీక్షార్థము పంపబడినది. ఈ జబ్బు తగిలిన కోళ్లకుంకి కొంతకాలము తీయించి దీనిని మంచి కిలోలో ఉన్న రెండు కోళ్లయొక్క దేహమునందు నొప్పించబడినది. అనగా ఇవాన్యకేటు చేయబడినది. దీనినిబట్టి ఇది స్పైరోక్టిటోసిస్ అని నిర్ధారించి అయినను ఎవరియొక్క కుక్కలకాలలో నయినను యీ తెలుగుల కాన్సిడెన్యెంట్ల వారికి చేరువలో ఉండు పశువుల అప్పరికిపోయి, వలయునలనగా, చికిత్సచేయుచు కొనవచ్చును.

చీడ పురుగులు

వీటిని రహితము చేయుటకు నివారణోపాయములు వ్యవసాయశాఖముగా మా పరిశోధకస్థానములందు అవలంబింపబడుచున్నవి. వట్టాంటికి ఉత్పత్తిస్థానమునందు రెండవ వరి పైరుయొక్క అకుమళ్లకు కెప్పిస్తూ అనబడు పరిదోషచీడ పట్టెను. ఈ పురుగులు విక్రమముగా అకలహిత ఉన్న పశువులందు నాడుయొక్క తలలు పూర్తిగా క్రుంచివేయబడినది. ఈపని అకుమడినుంచి ఒక పక్షులు కోజాలకు నాడు తీయుచునగా జరపబడినది. ఈ విధముగానే చేయబడిన నాడు చేయనిఅకుమళ్లలోని నాడుకన్న ఏప్రూ ఎదిగి దట్టమయిన అకు పచ్చరంగు కలిగి ఉండెను. దీనియొక్క నువువు ఎచ్చుట ఉన్నదనగా ఈ పురుగులవిక్రమముగా అకలహిత చేసినప్పుడు అనకు నుమున కాన్సిడెన్ వాటినిన్నియు పూర్తిగా నశింపచేయవలెను. ఇట్లు చేయుట చాలాభంగ్యలేనిది. ఇరువురు చిన్నపిల్లలు కోజాకు ఒక ఆర యకరము చేయగలరు. ఇది వివిధముగా చేయబడినది న్ని పెక్కకుంకి గ్రామమునపలుకున, కరణములకున్న, అనేకముల రహితములు నిదర్శన పూర్వకముగా చేసి చూపబడినది. దీనియొక్క ఫలితముగా గ్రామదోగ్ధులు అనేక గ్రామములలో యీ నివారణోపాయము నవలంబించుటయే గాక పెక్కుమంది రహితము అవలంబించుటగా ప్రోత్సహపరచి ఉండిరి.

వరి దోష: ఆస్యముగా పండు పరి జాతులకు ఈ పరి దోష విక్రమముగా పట్టెను. అయితే సకాలమున చేతివలలు చేయినా ఈ చీడిని పట్టుటచేత వీటివల్ల వ్యయము లేకపోయెను. అడగర గ్రామములో చేయబడిన జి. ఇ. వి. 24 వ సంవత్సరముకి యీ పరిదోష పట్టగానే చేతివలలు ఉపయోగించబడినది.

గొంగలి పురుగు కడచిన సంగమనీడేకయందు ముడుకుల గ్రామమునందు ఒక నోరహిత కోలికపై యీ గొంగలిపురుగును హిత మార్చుచున్నది యీ శాఖ మేష్ట్ర నిదర్శన పూర్వకముగా చేసి చూపుట తెల్పియుంటిమి. ఈ క్రింద వ్రాయబడినది ఆరహితవాసిన ఉత్తరమునకు తగ్గునా అయి ఉన్నది:— "యీ మేష్ట్ర 2 సెలవకు గ్రుడ్లకు, గొంగలిపురుగులకు, దీపపుపుగులకు చేతితో ఏరి పారవేయుటవలన నాకు నిశ్చయముగా చాలాఉపకార మొనర్చినవారయినది. ఈ విధముగా వీరి పారవేసిన చేయబడినది, ఇట్లు చేయబడిన చేయబడినది, కలిగిన తొరకమ్మము యీ ప్రకారముగా ఉ

న్నది: వీరి పారవేసిన దానినుండి కానికీ రెండు కలములు ధాన్యము రాగా, వీరి దానినుండి కానికీ 20 కలములు మాత్రమేవచ్చెను. మా గ్రామములోనే ఇంకొకచోట, యీ ప్రకారముగా యీ పురుగులను చేతితో ఏరి పారవేసినను, వర్షములు లేకపోవుటచేత తక్కువ ఫలితములిచ్చెను. నా చేతు యీ చీడపురుగు మియు వర్షము కలుగజేయలేదు. కావున యీ పురుగులను చేతితో ఏరి పారవేయబడిన చేతియొక్క మంచుఫలితము లీయవచ్చును. అయితే మా దురదృష్టముచే వర్షములు లేనప్పుడు మాకు నుంచి వంట తెట్టు లభించును ఈ పురుగులను తేలితో ఏరి పారవేయుట చాలా జయప్రదముగా చేయవచ్చును.

ఒక కలమునగా 24 పట్టుపు పట్టు, 57, 600 చదరపు అకుగులు లేక 1, 822 ఎకరములు ఒక కాని అగును.

ఎలకలు.—పురుగులలో చేరకపోయినను, ఇవికూడా ఒకవిధమైన చీడగానే పరిగణించుచున్నది. అడుతురై పరికల్పిస్తానమునకు, సైన్ గ్యాను అనబడు ఒక విధమైన గ్యాను ఉపయోగించుటచేత యీ ఎలకలభాగ యేమియు కాన్సిండుటలేదు.

వరికి పట్టు లక్షణము

పట్టుమీరినను ఉన్నచిరకాల్, కొట్టాయ, పాన్సాని, పోలూటు తాలూకాలో వరికి పట్టు స్పష్టాస్థిరా అన యీ లక్షణపురుగు తెలుగును నివారించుటకు ప్రత్యేకముగా పని చేయుటచే.

పాన్సాని తాలూకాలో రెండువిధములగు పరివ్యవసాయము కలదు. జనవారలలో నీరంతయు తోడికేసిన వివర ముములు కల్లములలో చేయబడు పరికి కొలపర్తి అందురు. ఊట సాయముచే పెంపబడు పరికి మిడపులవాదిగ మనబడును ఈ రెండు విధముల వాటికిని జనవార మొదలు ఏప్రిలుల నీజను. ఈ తాలూకాలో ప్రత్యేకము జనవార, ఫిబ్రవరి నెలలలో లేతవరి పైరుకు యీ చీడ పట్టుచున్నది. దీనిని నువువుగా నివారించుటగాన యీ తాలూకా రెండుభాగములుగా విడదీయబడినది. ఇది యేమియనగా విక్రమము చేయవలసిన అంశమునందు పల్లెర ప్రదేశ మొట్టిమ, వినమక, చెరువు ప్రాంతమున ఉండు నల్ల నీటి ప్రదేశ మొట్టిమ అయి ఉన్నది. ఇవి ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క వ్యవసాయ ఉద్యోగముని చార్జిలో ఉంచబడినది. అతనికి సామవడుటగాను మె సెంజర్లు ఉండిరి. ఈ సంవత్సరము, ఈ చీడపురుగు జనవార నెల సగము కడచినవనకు నల్ల నీటి ప్రాంతములందు లేతవరిపాలములలో కాన్సింపెను. రహితమునుండరనే దీనినిగూర్చి హెచ్చరింపబడియుండిరి. దీనిని నివారించుటకు, చేయించి నీరు పెట్టెను, త్రాటితో లాగియు నిద్య పూర్వకముగా చేసి చూపబడినది. మెకాలజీ శాఖవారు తయారుచేసిన విషపూరితముగు ముడుకు మాదా కోయంబత్తూరు నుంచి వచ్చెను. ఈ చీడ యొక్క ప్రదేశములలో తగిలెను. చాలమంది రహితముల వారికి చూపబడిన నివారణపద్ధతులను అవలంబించిరి. రెండు వారములలో ఈ చీడ అంతరించిపోయెను. మొక్కలు పోయినచోట తిరిగి నాటబడినది. పైరు ఈ విధముగా రక్షింపబడి, సకాలమున వర్షములు కురియుటవలన మంచి ఫలం పండినది. వరి పండు తేసినప్పుడు, ఇంకొక విధమున చీడ పురుగు తెప్పరినా అనబడు పరిదోష కాన్సింపెను. దీనిని నివారించుటకు చేతివలలతో గయితులను నిదర్శనపూర్వకముగా చేసిచూపబడినది. మార్చిమాసాంతమున కొచ్చుకు స్టేటులో కోల ప్రాంతముల నుండు చిన్నవరికి యీ స్పష్టాస్థిరా రెండవ వర్షాయముకాన్సింపెను. పల్లికిర ప్రాంతములందు యీ చీడ పుంజుకొనుటలో కాన్సింపగానే ఉన్నప్పుడు నీర్లు పెట్టి దీనిని నివారిచిరి.

పోలూటు తాలూకాలో పెక్కువిధములయిన చీడలు కాన్సిండుచున్నవి. వీటిని నివారించుటగాను, బొమ్మలజేసి పెద్ద కాగితములు గోడలకు అంటించియు, యీ చీడపురుగులయొక్క జీవచక్రము, వాటినుండి తప్పించుకొను విధమును గయితులను చెప్పియు, కొంతపని ప్రారంభింపబడినది. ఈ చీడ కాన్సింపగానే తెలియపర్చుటకు, తగు సాయమును పొందుటకు, నుభుమైన గయితులకును, అధికారులకును, పాన్సాని యొక్క వివిధగా పంచిపెట్టబడినది. ఈ వత్సరము ఇది కాన్సింపి పట్టుగా రిపోర్టు ఏమియు చేయబడలేదు. కాని హైకోస్టిటెను అన విడతలు పైరులకు భాగ కలుగజేసినట్లు మాత్రము తెలియపర్చబడినది. వీటిని చేతివలలతో పట్టుకొనటకు ప్రయత్నములు చేయబడినది. ఈ శాఖోద్యోగుల జాత్రై సగపడువరకును ఆ ప్రదేశములందే ఉండిరి.

కొట్టాయ, చిరకాల్ తాలూకాలలో గడచిన మూడువత్సరములనుండియు పని బాగుగా జరుగబడుచున్నది. రహితము యీ పద్ధతులు క్రమేణా అలవాటు పడుచున్నవి. మే 5 వ తారీఖున మాడలిలో వరి అకుమళ్లకు యీ చీడ తగిలినట్లుగా రిపోర్టు రాగానే దీనిని నివారించు విధములు నిదర్శన పూర్వకముగా చేసి చూపబడినది. ఈ చీడ తగులని వరు, తగిలిన వాటినుంచి రెండుములు క్రింద వేయబడినది. ఈ విధముగా పెక్క పురుగుల నశింపజేయబడినది. చేయించి నీరు పెట్టుటయు, కిరసనాయిలు కలిపి చల్లుటయు, ఈ చీడ తగిలిన అకుమళ్లయిన త్రాడు లాగుటయు నిదర్శనపూర్వకముగా కడు

జయప్రదముగా నెరవేర్చబడినది. ఈ గ్రామములలో 2,250 యి కరములు పరిపాగక్రింద ఉన్నది. ఈ పైపద్ధతులు అవలంబించినయెడల అనేకమయిన అకుమళ్ల నశించిపోయి ఉండును. ఈ చీడ కాన్సింపగానే రిపోర్టు చేరలేదు. అయినను నూటికి 80 వరకు రక్షింపబడినది.

కొట్టాయ తాలూకాలో రెండవ వరిపైరు అకుమళ్లకు ఈ చీడ తగిలినట్లుగా అక్టోబరు కలలో రిపోర్టు చేయబడినది. నివారణోపాయములు నిదర్శనపూర్వకముగా చేసి చూపబడినది. రెండవ వరిపైరుకు ఈ చీడ తగులంబు ఇదియే ప్రథమ పర్యాయము.

ఈ చీడనుగూర్చి క్రొత్త సంగతులు మాకు అనేకములు తెలియవచ్చెను. దీనిని నివారించుటకు చేయబడిన పనులన్నియు జయప్రదముగానే నెరవేరెను. వచ్చేవత్సరమునాడా ఈ ప్రదేశములలోనే పనిచేయుటకు నిశ్చయింపబడినది. (సశేషము)

కలకత్తా విద్యార్థులసభ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4-వ తేదీ రాత్రి విద్యార్థులసభలో నవన్యసించుచు నుభావ చంద్రబోసుగారు సాహస కాశ్యా త్యాహము యవకులక్షణమునియు, ఆంగ్ల సాహిత్య విజ్ఞానము త్యాహ పూరితులగు యవకులచేతనే నిర్మింపబడినదియు నుడివిరి. విద్యార్థులు తిగబాటు గావించుచున్నారని చెప్పబడుచున్నది. ఇది కాలమహిమయేగాని తాను పెట్టిందిగాదు. ఫిబ్రవరి తారీఖున విద్యార్థులచేసిన హితవశము పట్టెటాటకముకాదు భారతవాతీయ ప్రబోధమున కడ్డుపడుట యోగ్యవిషయం! ఆ ప్రబోధము నీయగు కడకులవిడదంకి, దేశమునకు స్వతంత్రము సమకూర్చునట్టిదిగా నుండవలెను. విద్యార్థులకు గొప్ప ఆశయము లుండవలెను. వారి సంఘములు కట్టుదిట్టముగా నుండవలెను. లేదా వారు చేయు ప్రయత్నములు నిష్ఫలములగును. "తెర్నినకు గాంధీవహా క్తులికన్న తక్కువమంది యవకులనున్నను, కట్టుదిట్టములు బాగుగాను. డుటచేత వారి ప్రయత్నములు నెరవేరెను. మన గ్రయత్నములు సావేరకున్నవి. అని సక్లడవాలాగారికొకసారి నుడివిరి. కావున విద్యార్థులందరు మాతృదేశస్వాతంత్ర్యసంపాదకారము దీక్షవహించి పరిశ్రమచేయవలెను అతడు కోరెను.

వీరేశలింగ జయంతి మహోత్సవము

విభవనామ సంవత్సర చైత్రవర్ష త్రయోదశి సోమవారమున వనగా 2-2-28 తేదీని సాయంతాలము నుమారు 6-30 గంటల క్రింద పుర ఆంధ్రయువజనసంఘమువారు నిజకార్యాలయమున రావుబహదూరు మల్లరాత్రి కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి జయంతి మహోత్సవమును జయప్రదముగ జరిపిరి. సభాకార్యక్రమము శ్రీ ప్రార్థనావిధానమున ప్రారంభించుచు మల్లరాత్రి, జి. సదానందమూర్తి గారి చేపభా ప్రారంభోపన్యాసమియ్యబడినభిక్రంజిక మయ్యెను. విదప మల్లరాత్రి ముళ్లపూడి నూర్నారాయణ కవిగారు అడపా ఆపల సరసయ్యనాయుడుగారు మున్నగువారిచే వీరేశలింగం పంతులుగారి చరిత్రాత్మకవగురీతి ప్రకంసగావించబడి ముట్టుబొల్పెను. తదనంతరమున సభ్యులగు మల్లరాత్రి, ఎ. ఎల్లయ్యకాయముగారి సభానంతరోపన్యాసముతోడను మంగళహారతితోడను ప్రసాదస్వీకారములతోడను జయప్రదముగ సభ ముగింపబడినది.

గొడుగుల సదానందమూర్తి

గౌరవకార్యదర్శి, శ్రీ ఆంధ్రయువజనసంఘము, ఖగ్గపురము.

బాణ్డోలి వ్యవసాయదారుల సభిసందించుట

పూనా, ఏప్రిల్ 4-వ తేదీ చంద్రవందగారి య గ్రామపాధిపత్యమున పూనాలో నివాసించుచున్న సభ జరిగెను. దీని గోతగాన బాణ్డోలి వ్యవసాయదారులు చైర్యముతో పన్నులు చెల్లించ నిరాకరించినందుకు వారి సభిసందించుటకు తీర్మానము చేపిరి. తీర్మానమేకగ్రీమముగా నామోదించబడినది ఉపన్యాసకలందకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి రెజన్యూ విభానమును ఖండించిరి (ఆ. (పెన్.))

వగుళ్లకు తెలుము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0
అరికాట్లు, అలచేరులు, చర్మముకారకమువలన, కితగా లివలన పగిలినకారులుయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలుమును రాచిన వగుళ్లు మాని జల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. వగుళ్లను పిప్పియునయమగును. వ్యవక్రయము. అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మదరాసు

కాంగ్రెసు ప్రచారకులపై అబద్ధపు నేరారోపణలు

కాన్పురు, ఏప్రిల్ 4:—మహిళలు అవసరమున, కైలాస బెహరీయను ముద్రాపిత కాంగ్రెసు ప్రచారకుని, వీరిపై పోలీసువారు కొన్ని నేరములను కల్పించి ఆరోపించిరి. వీరు రాష్ట్రీయదళము అనుపేరుతో నొకసంఘమును స్థాపించి దౌర్జన్య రాహిత్య విధానముననుసరించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకై చేయవలసిన ఆంక్షానకు కామసేవ ద్రవ్యమును బందిపోట్లవల సంపాదించుటననుసరించి అందుకొరకై యీ సంఘమును స్థాపించి కని వీరిపై నేరారోపణ చేయబడెను.

క్రిందికొద్దుగా వీరిపై నేరములని తీర్పు తెప్పబడెను. మొదటి మద్యము రెండుతేల రూపాయల ధరావశుకట్టి 8 పండ్లములవరకు సత్వినర్తనతో మెలగుటకు పూచీకత్తు వ్రాసి యివ్వవలయుననియు, రెండవ మద్యము నెయ్యిరూపాయల ధరావశుకట్టి 8 పండ్లములకు పూచీకత్తు యివ్వవలయుననియు తీర్పు చెప్పబడెను.

కాని అప్పీలుచేయబడిన మీదట నెవ్వరిన జడ్జిగారు మహిళలు అవస్థిగారు నేరములేమియు పదకు శిక్షాపాత్రలే యనియు, కైలాస బెహరీ గారు న్యాయవిషయము తీర్పుజెప్పిరి. కాశీకి కుట్రకేసులో శిక్షకులైనవారిలో చాలామంది యీ రాష్ట్రీయదళములో చేరియున్నారనియు, కైలాస బెహరీ గారు కూడ యీ రాష్ట్రీయదళములో చేరినవారేమనియు అందు కల్ల నేరములేమనియు తీర్పుజెప్పబడెను. ఆ. (పె.)

పెషావరునందు విమాన సంచారము

భారత శాసనసభ్యులకు స్థానికసంస్థల మీదులు విమానము, మార్చి 31:—ఎంబ్లీసభ్యులు నేడు తీరిక లేకపోయెను. పండిత నైహూగారు తప్ప తక్కినవారందరు విమానముపై నెక్కి విమానరంతయు జూచిరి. మూడుగారు తిన్నగ కైబరునుపోయిరి. ఇతరులు పండిత నైహూగారు సహ లాండియానాకు పోయిరి. త్రోవలో అగ్నిదేవి కొందరు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. విమానమును తిరిగివచ్చినపుడు త్రోవలో ఇస్లామియా కాలేజీజూచిరి. రా. బ. కరంచందుగారు వారికి తోటవిందు గావించిరి. సర్ కార్యకు బోల్డుగారు వచ్చి యుండిరి. కాసనసభ్యులలో భారతీయులకు స్థానిక కాంగ్రెసు కిలాఫతుస స్థల స్వాగతపత్ర మొసంగి తమ రాష్ట్రమునకు సంస్కార మొసంగగోరిరి. పండిత నైహూగ్రాని వాసయ్యంగార్లు సంస్కరణముల ప్రోత్సహించుటకు తమ కీర్తనగన్నాముగాని పరిపాదుగాష్ట్ర ప్రజలు నైమను బహిష్కారమున కంగీరించుటలెని కొరిరి. మహమ్మదీయులు హిందువులపట్ల తమ ధర్మము నెరవేర్చుటలెనిరి. అందరును చీపు కమిషనరు మండ్రమునందు విం దారిగించిరి. ఆ. (పె.)

బీబీ బండ్—వీర పోయిన వీర్యమును గట్టిపెట్టెటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వర్ణమునుగాని మూత్రముతో గాని వీర్యము స్థితి మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయవలెను. ముసలితనమును, నపునకత్వమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో పరమలకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు చేసి పంకాన పంతులంగ జేయును. ఉత్తరములు రూపకముగా నుంచుటను. 20 మాత్రల నీ॥ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యశ్రమం,

1159-1127 3, వైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మూత్రము వెడలించి నాడికి పుట్టికలగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

అమృతాంశనం దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

కర్నూల్ జిల్లా కాంగ్రెస్ సభ

నంద్యాలలో 8 వ తారీఖున 5 గంటలకు కూడును నంద్యాలనుండి ఓరుగంటి సుబ్బరామయ్యగారు మా కీ తండ్రివారసంపాదక:—కర్నూల్ కాంగ్రెస్ సభికులసమావేశము నంద్యాలజిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీవారి కార్యాలయమున ఏప్రిల్ 8 వ తేదీ ఆదివారం 5 గంటలకు కూడును. కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నిక, రాష్ట్రీయకమిటీకి ఎన్నికలు, జిల్లాకమిటీ పునర్నిర్మాణము, కాంగ్రెస్ సంస్థలకు సహాయము మొదలగు విషయములు చర్చించబడును. మాతలికిన కార్యదర్శి లాదరీకిని వర్తమానము చేసివాడు. 7 వ తారీఖునకా కాంగ్రెస్ లో సభ్యులగుటకు సావకాశముకలదు. కాంగ్రెసు అభిమానులందరు నుచేరి చర్చగా పాల్గొందురని కోరుచున్నాను.

కలగమలైనందు యీ క్రింది తండ్రివారసంపాదక:—ఇట్లు 8 ఏప్రిల్ 15 రోజులు పనులు పునంత జరుగును.

పూర్తి సుబ్బరామయ్యగారు నెల్లూరునుండి మాకీతండ్రి సంపుటన్నార:—

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఎల్ మెంటరీ పాఠశాలపాఠ్యాయుల సభ యిదివరకు ప్రవర్తించబడినట్లు 7 తారీఖున జరుగెను. ఏప్రిల్ యల్ చివరవారములో జరగవచ్చును.

కలకత్తా కార్మికోదయ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 4:—ఈ రోజునకల్కా ఏర్పాటు గాంధీజీడిన స్థానిక సంఘములలో స్వరాజ్యవాదులు పాల్గొన నిరాకరించిరి. క్రాంతి మేయరుగారి పరిపాలనను పోలీసు కాపలాలో ప్రారంభమయ్యెను. ప్రేక్షకులస్థానములలో చాలమంది మహమ్మదీయులుగా నుండిరి. స్వరాజ్యవాదు లన్ని తీర్మానములను అడ్డగించిరి. కాని ఫలితమేమియు కలుగలేదు. కార్యనిర్వాహకుల అధికారులను తగ్గించుటకుగూడ వారు ప్రయత్నించిరి గాని లాభములేకపోయెను. ఇంకా రెండు స్థానిక సంఘములు యేర్పాటుచేయబడవలసియున్నది. ఏప్రిల్ 17-వ తారీఖున మరల సభ జరుగును.

మాగ్గనాలుగారి ఉపన్యాసము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

ఇండియానుగూర్చి యెమియు జెప్పలేదు

కార్మికప్రభుత్వము సోవియటు రషియా

సఖ్యత బడయుననుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5:—రామ్మోహన్ గాడ్కార్లు కార్మిక పక్షము తరపున తమ ప్రథమ ఎన్నిక ప్రచారపు ఉపన్యాస మునందు ఇండియానుగూర్చి ఏమియు జెప్పలేదని “ఫార్వర్డ్” ప్రత్యేకవార్త వెలుపుచున్నది. మాగ్గనాలుగారు వచ్చేకార్మిక ప్రభుత్వము సోవియటు రషియాతో సఖ్యత చేసుకొనుకొను ననియు చెలిపిరి. ఆ. (పె.)

తండ్రిలేని వార్తాగ్రహణ యంత్రమును లైసెన్సు లేకుండా ఉపయోగించినందులకు శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—తండ్రిలేని వార్తాగ్రహణయంత్రములను బొంబాయి రాజధానిలో చాలామంది తెప్పించుకొని ఇండ్లలో నుంచుకొనుచున్నారు. ఇందువల్ల ఇండియను బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీవారికి చాలా నష్టము కలుగును. అందువల్ల యీ వార్తాగ్రహణ యంత్రములను లైసెన్సు పొందకుండా యుపయోగించుటచేడినారిని కనిపెట్టెలెనని శ్రీధ్ర పహింపబడినది. ఏకత్వశిక్షగా యన్. జి. కాండేలీ ముగారిక విశేషవార్తాగ్రహణ యంత్రమును తెప్పించి తమవశము దుంచుకొనిరి. లైసెన్సు కొరకై దరఖాస్తుచేసి తెప్పించవలసినదిగా యొక స్నేహితునితో చెప్పిరి. పదకు దరఖాస్తుచేయబడిన లైసెన్సు మంజూరయి రాకపూర్వమే విశేషవార్త యంత్రముల పరిశోధనాధికారి వచ్చి వీరి యంత్రములకు లైసెన్సు లేకపోవుట తెలిసికొని నేనాశోపణ చేసెను. పదకు అధికారివచ్చి తనిఖీచేసి వెల్లినతర్వాత లైసెన్సు మంజూరయినచేసెను. కాని, కాండేలీయగారికి రు 80 లు జరిమానా విధింపబడినది.

ఈవిధమైన యంత్రపు లైసెన్సుల సంబంధపుక్షేమ యిదియే మొదటిది. ఆ. (పె.)

డాక్టరు సత్యసాల్ గారిమీద శిక్ష

లాహూరు, ఏప్రిల్ 4:—గత మార్చి 10 తేదీన డాక్టరు ఆల్లరులు జరుగుటకు కారణభూతులైన నేరారోపణ డా॥ సత్యసాల్ గారు, బాఫరాల్ గారు మరొకందరు నాయకులమీద చేయబడినది.

ఈక్షేమ విచారణ యూనెం 18 తేదీన విచారించబడును.

(శ్రీ (పె.)

మీసారు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ప్రాచీన కృష్ణాజిల్లాబోర్డు విభజన అయి నూతన పట్టి మ గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలు ఏర్పడినవిదవ తట్టిమగోదావరిజిల్లా ప్రజలకు ఎన్నికల సావకాశము గలగుట కిదియే ప్రథమము.

మూడు 15 తేదీ 20 సంవత్సరములనుండి చాటుపగ్ర ఫీర్ గ్రామాదులనుండి ఎన్నవనుండి ప్రజలచే ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీమంగంటి శీతయ్య చాదరిగారు తాలూకా జిల్లాబోర్డులయందు ప్రవేశించి, ఫీర్ గ్రా వాస్తవ్యులకు, తాలూకా వాస్తవ్యులకు, యంత ఏల జిల్లా వాస్తవ్యులకు కూడకై వంశనలేక జనర్షిన సహాయము తాలూకా ప్రజలకు ఫీర్ గ్రా ప్రజలకు, అందరకు శుభము.

ఎప్పుడో యనశీల, మొన్న మొన్నను తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగా బోర్డు సభ్యులచే ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడి కరపు పనుల విషయములను, పాఠశాలల విషయములలోను తదితర విషయములలోను ఎంతయైనక వాదమునక నిద్రాహములు మాని చేసిన కృషియంతయు వారీయొక్క కార్యదీక్షను వెల్లడింపను.

యిట్టికరి గవర్న మెంటువారిచే తాలూకాబోర్డులు పునర్నిర్మాణము చేయబడినపుడు కొందరు మెంబర్లచే మొసగింపబడి శ్రీ శీతయ్య చాదరి గారు అధ్యక్షుని పదవికి శ్రీ సోమంచి నీతారామయ్య పంతులుగారిచే పోటీజేయబడి విఫలమనోగ్ధులైరి

ఈ ఎన్నిక తదుపరి గవర్న మెంటువారు పట్టిమగోదావరి జిల్లాబోర్డులలోని అన్ని తాలూకా బోర్డులకు మరికొంతమంది మెంబర్లను నామినేటుచేసిరి.

ఆ మెంబర్లు శ్రీ చాదరిగారి పోటీకి చెందినవారైనప్పటికిని, చాదరిగారు తమ విఫలమనోరథకృత్యమును మరచి, విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానములు మొదలైనవి పెట్టి బోర్డుకు ప్రతిపక్షతేయినప్పటికి తమకు బోర్డుపరి సభ్యులుగా జరుగుటయే ప్రధానము అంది నేటివరకును తదితర తమ పోటీ మెంబర్ల యొక్క సహాయముచే పనిజేపించుచూవచ్చిరి.

ఎవ్వటికైనా లై శే మనకు మెంబరుగా గాని, అధ్యక్షునిగాగాని వచ్చినగాని మరలెరు సోదరుల కష్టములకు గురైరిగి తగు సదుపాయములను గలగజేయవలయు సావకాశము లండవు.

మన జిల్లావాసులందరును, గత 8 సంవత్సరములలోను చాదరిగారు కాపననిర్వాహకలో ప్రవేశించి ప్రవాహితైక కార్యములకు ప్రజల తరపున పనిచేసి ప్రజానరంజకలై రనిన సంగతి ఎరిగిన విషయమే.

వా రెచ్చెలెచ్చటి కేయేకార్యముల కొర జేగినను యిట్టి యొద్ద అగ్రాంగియుండి వారు యింటికిదేరి కొరతనదీర్చి కార్యములను చేరుతో నెరవేర్చుకొనెడిది.

ఏ సతీమణియొక్క సహాయముచే వారు యిల్లుయనక వాకిలియనక తిరిగి జిల్లా బోర్డుకృత్యములకు పాలుబడినారో, ఏ అగ్రాంగియొక్క అండతో ఎట్టికార్యమునైనను సాధింపగలిగిరి అట్టి లలనామణి గడదినమాపమునం కిందుండి అయివనదిన మురార్తి నుచురు గం 8-15 లకు పరలోకగతురాలై నది.

యిట్టిపరిస్థితులలో ఏ బోర్డులలో ప్రవేశించి తమకు చేతనై నంతవరకు పనిచేయువచున్న వారు బయటికిగెన యింకి వద్ద సంసారమునకు సంబంధించిన పనులు చక్కతెచ్చికి దెవరు? పురుషుడే జేకొనైక కార్యమును చేయబూనినను దెనుక ఎట్టి విచారములేకుండ యుండువలెను. ఇట్టివద్ద తాను లేకపోయినను గడయన టుండువలెను. కాని అట్టి 15 నిమిషముల మన చాదరిగారికి గానరావు.

కాని అగ్రాంగియొక్క అంతరాసముతో అంత్యములేని దుఃఖములలో నోలొడుచుచున్నారో వారిని మేము యిబ్బంది జెట్టి ఎన్నికలలో నిలమరట్లు చేయుట భావ్యముకాదుగాని గత్యంతరములేక శ్రీశీతయ్య చాదరిగారిని యిందుమూలముగా ఫీర్ గ్రా ఓటర్లతరపున నేను తప్పక రాబోవు ఎన్నికలలో నిలిచి జయముండి జిల్లావాసులకు యిదివరకుచేసిన తీరిననే యిప్పుడుమా చేత నైనంతసహాయము చేయుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. తమకు గృహసంబంధమైన చిక్కు లెప్పున్నప్పటికినీ తాము చేయవలసిన కార్యములలో యిదియు భాగమగునని నిర్మలనబడిన యొకవిధియను కార్యముని తలంచి వారు తప్పక యిందులో ప్రవేశించవలెదనను.

ఫీర్ గ్రా వాస్తవ్యులందరును యిదివరలో వారీయందుండుకొన్ని భక్తిశ్రద్ధలు యిప్పుడుమా కనుపరచి తప్పక చాదరిగారి నే ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొన ప్రార్థించుచున్నాను

జూట్టి సుబ్రహ్మణ్యం.

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

విభవసంవత్సరాదినంచిక

వెనుకటి సంవత్సరములను తల్పవిధములను తల్పమైనది.

సర్వాంగ సుందరమై క్రొత్త తీరున నున్నది.

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి దళసరి గ్లేజు కాగితములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగుల చిత్రములు ఇయ్యదున్నవి. చెన్నపురి జాతీయసభకు సంబంధించిన చిత్రములు, ఇతరరాంధ్రదేశ సంఘములయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తలయు చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి. కడచిన నలువది రెండు జాతీయమహాసభల అధ్యక్షుల చిత్రములు అందముగ ముద్రించి పొందింపబడినవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోహదపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసందేశ

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రములు, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, ప్రభవాబ్ధినిరసనము—యు. వేంకటరమణుగారు (స), విభవ ప్రశంస—శ్రీ లక్ష్మీవతిశాస్త్రిగారు (స), రాటము—సోమంచి సూర్య నారాయణశర్మగారు (స).

౧. రాజకీయము

౪.౨-వ భారతజాతీయమహాసభ—చెన్నపురి, జెండా యేనుగు—మద్దిపట్ల వేంకటరమణయ్యగారు (స), యుద్ధనివారణము—నానా జాతీయమితి—నేత్రకంటి శ్రీనివాస కోనేటిరావుగారు, తేటగీతి—అభినందనములు—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు (స).

౨. సాంస్కృతికము

కవిరాజసూరికాలనిర్ణయము—ఈయూణి వేంకటపీఠరాఘవాచార్యులుగారు, తృణకణములు—సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు (స), కవిత్వముయొక్క విలువ—కవికొండల వేంకటరావుగారు, వేణుగానము—భమిడి ఉమామహేశ్వరావధానిగారు (స).

౩. నాటకము

పల్నాటి పౌరుషము—పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు, ఉద్రేకము—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (స), భార్గవి—కావ్యకలానిధి, చిదంబరశాస్త్రిగారు (స).

౪. కథలు

ఉగాదికానుకలు-౩—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు, తాళి వని—వెనుమర్రి వెంకటరత్నముగారు (స), ప్రాధాపరివాజక వివాహము—వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, దాంపత్యము—శృంగారము—ఆంధ్రవిశారద తాపీ ధర్మారావుగారు (స), వసుబాయిడు—అడివి బాపిరాజుగారు, తుమ్మెద పెండ్లికొడుకు—జి. జాషువగారు (స), నీలాంబరి—రాయసం వెంకటశివుడు గారు, కవిత—పువ్వాడ శేషగిరిరావు, చోడవరపు జానకిరామయ్యగార్లు (స).

౫. చరిత్ర

శుంగకాణ్యవంశములు—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు, సాటి నీ కెవరమ్మ! శ్రీజానకమ్మ, —జనమంచి సీతారామస్వామిగారు (స), అనంతపుర మండలమునందలి ఆదిమాంధ్రులు—సీరిపి ఆంజనేయులు గారు, గొలుసులబామ్మ—పడ్డాది సుబ్బారాయడుగారు (స), పూర్వ వాణిజ్యము—కిళాంబి రంగారావులు, గర్భాల అప్పారావుగార్లు, గాంధారి—గున్నేపల్లి అక్షయలింగముగారు (స), అనంతవరతామ్రశాసనము—వేలూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, పితృస్మృతి—మండలేముల వెంకటశాస్త్రిగారు (స).

విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు నీసాచికను స్వీకరించి దీనివలని ప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు నీసాచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రితము లైనవి. వలసిన వారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైభరాలకు చందాదారులకు వి. సి. గా సాచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కటలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. సి, లను త్రిప్పగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మతిమతి ప్రార్థించుచున్నాము.

౬. నాటక కళ

ఆంధ్రనాటక రచనము—పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకపిగారు, లోభము—వెలగపూడి దానయ్యచౌదరిగారు (స).

౭. మతచాక్రయము—సాంఘికము

మనుస్మృతిలోని కులములు—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, పద్మనాభప్రభావము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు (స), భావనాప్రపంచము—కొమరవోలు నాగభూషణరావుగారు (స), వైదిక కవులు—పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, నలపు చెలమలు—శ్రీరంగం నారాయణబాబుగారు (స), సాంఘిక కర్మకాండ సమస్యలు—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు, సీరసము సీరసము మతి సీరసంబు—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (స).

౮. వైద్యము

కలరా-విషూచి—వేలూరి శంకరశాస్త్రిగారు, సత్కవి—సోమంచి వాసుదేవరావుగారు (స), ఆరోగ్యరక్షణము—టి. రంగమన్నా రుగారు, ఉమర్ ఖయాము—ఈశ్వరుడు—ఉమర్ అలీషాగారు (స).

౯. నైతికము

సీత సతీత్వము—కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, ఆవేదన—కొం పెల్లి జనార్దనరావుగారు (స).

౧౦. వ్యవసాయము

హిందూ దేశవ్యవసాయాభివృద్ధి—దరిశి చెంచయ్యగారు, కృషి వలుడు—కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (స).

౧౧. సంగీతము

సంగీతము—స్వరావళి—వింజమూరి వరాహనరసింహాచార్యులు గారు, మతస్వీకృతి—శ్రీ. శ్రీనివాసరావుగారు (స), మాగాంధి—బసవరాజు అప్పారావుగారు (స).

౧౨. వృక్షకము

దీపావళిపండుగను సార్థకపఱుచు తెట్లు?—ముడుంబ నరసింహాచార్యులుగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (స), లైంగికవాసన—చారనంది జగన్నాథస్వామిగారు, ఒకనాడు—వెలువోలు సీతారామయ్య చౌదరిగారు (స), కీ. శే. శ్రీమాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు—మం. పురజోత్తమశర్మగారు, శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు, పెమ్మరాజు లక్ష్మీనాథగార్లు, కవిత్వము చిత్రలేఖనము—కాశీ భట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, కీ. శే. ది. బి. డాక్టరు శ్రీకిళాంబి రామా నుజాచార్యస్మృతి—దూసి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు (స), కీ. శే. పాపులూరు శ్రీరాములుగారు, స్వప్నమూర్తి—ప్రతివాది భయంకరరంగారావులుగారు, ప్రభవసంవత్సరవిశేషములు.

మేనేజరు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివిధి, మద్రాసు.

యోగవ్యాయామ శాస్త్రము

ప్రాచీనరు బులుసు రామశాస్త్రిగారు
హిందూ ధర్మలాభికల్ హైస్కూలులోనిచ్చిన
ఉపన్యాసము

మన ప్రజలకు ప్రాణముతీపి, ఇదియే మనమనమున, మన పూర్వులకూడ ఇట్లునే జీవముయొక్క పరామానస్థితి తెలిపి కొనగలిగిరి. కాని మనము మాత్రము వారి సంతానము లయినందున, కారీకముగను, మానసికముగను, నైతికముగను, ఆధ్యాత్మికముగను, కృశించి, క్షయింపి పోవుచున్నాము.

కోముదేశములగురించి చూడండి, పూర్వము కొన్ని శతాబ్దములవరకును వీరు జగదేకవీరులై, విశ్వమునంతయును జయింపగలిగియుండిరి. ఏలనన:- వారందరూ వారి ప్రాచీనుల ఉపదేశభావములను, బహుచక్రగ తెలిసికొనగలిగియుండిరి. దామర శోముదేశమును, పృథ్వికాపెట్టుకొన్న వీరు ప్రాచ్యముచే నావేశపూరితులు అగుచుండెడివారు. ఆదేశముయొక్క, రాజులు, రాజులు, నేనలావనిచేయు, ప్రతినిపాయమున, నిర్బంధ యోగవ్యాయామమును చేసితిరననన కాపనములచేయుచుండెడివారు, దీనివలననే వారు విజయలక్ష్మిని పొందుచుండెడివారు.

అయితే వారెవరు, మరకారిపదార్థములను, మాదకద్రవ్యాదులను సేవింపటకు ప్రారంభించిరి, వారికాశమునకు ప్రారంభమై, మొదలంటి ఖీగతికి వచ్చిరి.

కాన సోదరులారా! మీ, మీ, కీరకపాటవములు కాపాడుకొనవలసినదని, నాసలహా. మమ్ములను మీరుక్షయింపకానుచుకాక మీదేశమునకూడ రక్షింపుము. మీరందరూ, భవిష్యద్భాగములను గుర్తుకొనుట. ఈ నాయకదేశమును మరచి, కారీకమునపడితిరా మానసిక, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక క్షయమునకు మీరు దూరముకాకమానర.

ఏమన పరిపూర్ణమయిన కీరకములో, పరిపూర్ణమైన మనస్సున్నూ, యీ రెండింటియొక్క పరిపూర్ణతయొక్కయందు ఆధ్యాత్మిక క్షయము ఉండును. వీటియొక్క పరస్పర సంబంధములు స్వాభావికములు. కాస్త్రీయముకాని యే ప్రత్యేక కళయైనన, మనమనమును కుదయొగించున. ప్రపంచమున మనమనవ్యక్తి కీరకాగ్రము కావలసినది, కోరుచుండవలెను. ఆగ్రములేదని వానినవర్జింపవలెను.

ఆగ్రము, 2 విధములు. మొదటిది కాయనిర్దిష్ట, రెండవది మానసికాగ్రమును, కీరకమునోకల్గుట గల సంబంధము అనినాభావమని, భౌతికసిద్ధాంతము చెప్పక చెప్పుచున్నది.

ఇదియే, పరిపూర్ణమైన మనమనమునందుకొని, పరిపూర్ణమైన రహస్యము. కీరకందరములను వార్తపంపునబుద్ధి; ఈబుద్ధియే అంతర్వేదనములు, సూక్ష్మతములు తనవార్తను కాంతముగ వినునట్లు చేయుగల దివ్యజ్యోతి.

ఈదివ్య దీపమే కీరక పరిశ్రమకంటె ఎక్కువ కళరత్నములగుట అంతర్వేదన తీర్చుకొన్నవలె మూలాధారముగు బుద్ధి దీపపుకడిక మెరిగింది, కీరకవ్యాయామము లాభములేను. దీనికి ఉదాహరణ:- సూర్యోదయము మొదలు, సూర్యాస్తమయము వరకును కష్టపడిపని చేయు మూలవాడు ఉండు నిలవినంత బలముగాలేదు వీనికి యింట్లో భార్యపిల్లలు రండి లేక అల్లాడుచున్నారే, " నేను నీ, 4 ఆకాశ సంపాదించినగాని వారికి గంజి లేదేమని యేమేమో తలచుకొనుచు పనిచేయుచుండుటచే, వీరికి బల సమపాదనకుకాక, గృహస్థయమగుచున్నది. శ్రమకు ఫలము నగినకేరి, ఉత్తేజము, ధైర్యము, శుభాశ్రయము, కార్యముని కష్టఫలము, ఆకాశ కాని సూర్యోదయ, యవ్వన ముఖకాయలకావు. ఈవీర కార్యమును, కీరకలయన కని పరిచేయుకొనవలెను, త్రావరాకపోవుట సరికదా! ఉన్న బలమునకూడ పోడిపోవుచున్నది. కార్యములలో ప్రత్యేక మానసిక కష్టములేనందున, బలములేదు వారికి కాన,

బాక్సు హెచ్. 45, మదరాసు
స్కూల్స్ రెసు మిలులకు
సోల్ ఏజెంట్లు

చిన్న సెల్స్ కంట్రైన్స్ ప్లాంటులు, వడ్ల జల్లెడలు, సెపరేటర్లు, మెల్లర్లు, రైసుకోనులు, ఎలివేటర్లు పూర్తి అమరకములతో విడివిగా నష్టయి చేయబడును. 4106

ఆర్డీనియర్ మి. వి. ధి, మదరాసు

మనమనము! నీవు ఏయేపురుషులందు నిమగ్నుడవై యుండినను, నీదిత్తవ్యాపారములు యెటుపోవుచుండినను, మూలముత్రమును కీరకమునై లక్ష్యముచూచుచు ఎన్నిచెప్పినను మనమనము కీరకసాక్షి వినూలు మాత్రము, అనినీతికి దాసత్వము పల్కమానవు. కానిమన, నీవు ప్రయత్నించి మంచిమార్గమును చూపుము.

అశక్తి భారత యువకుల మనములు, కీరకములు, ఈయార్యవర్త సేవ్యా సంపాదనకు మూలముత్రములు కావలెను. శ్రీకృష్ణుడుపుట్టి తనజేబుగానామృతలహరిలిచే పవిత్రముచేసిన యీశ్వరభూమికిటికి పరదేశాగ్రాంతమై దానిగా నుండవలసి వచ్చుటను మీరేజబాబువారి, పరియు చూడు:- యోగవ్యాయామ రహస్యము, ఆగ్రగ్రమున కీరకమునై నాధారపడియున్నది. కాన, మనశ్శిక్షణలేనివారికి వీరకాభ్యాసముండదు. ప్రస్తుతము మీరు కీరకమును పనికిమాలిన హూబివర్షతోపాటు, ముఖ్యంగా ఈరాజధానిలోగల విద్యార్థియువకులకు యోగవ్యాయామశిక్షణ, జాతీయ క్రీడలు (National Games) కూడ శిర్యబడవలయునుగాదా? ఈ రాజధానిలో ఉన్న ప్రతిప్రాథమిక, మాధ్యమిక పాఠశాల, కళాశాలలోను యోగవ్యాయామ శిక్షణ ఉండవలసినదని. నేటిపాటనియొక్కబలమే, జీవయొక్కబలము. సర్వజనసామాన్యలబలాగ్రములే, జాతీయ జీవమునకీడ్చి, జాతీయ యోగవ్యాయామసమిష్టియే, భారతకుమారల ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వాదర్శమునకు వోహవము. మన భూమియే, ప్రాచీనావృతము కలిగి యాదవ, కారవ, పాండవ, వాల్మీకి వగైరాకాల కాలాలమై, పోకేష్టర్ మతాలంబులగు ఫారసీ జాతివారికి కరదాలయమై ప్రకాశించుచున్నది. ఇంతియేకాక, జగత్తుంతటికినీ తనవిజ్ఞానదీపికలను పంపిన విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనాచార్యుల తియ్యనిజ్యోభూమియిది. ఈ పరిత్రావేధిరతమైన భూమిగుండే మనమందరమును నెవనించుచున్నారము. మనము ఆర్యావర్తముం దుండయిరియండిన ఋషికులసంతానము లనిపించుకొనుటకు గర్వపడవలసిన రోజులు మరరావా? గతయుగములలో భారతీయులెన్నడును వారి పితృపితామహుల వీరావేశపూరితోపదేశములను అగౌరవముగ విని యుండలేదు. ఉదాహరణ:- 1 కృతయుగములో అనంతరపురుషుడగు పరశురాముడు, ఏజాతివారికి మానసికాధ్యాత్మిక శిక్షణులెక్కి ఎక్కువకళలకంటె పట్టుపడునో, అట్టి బ్రాహ్మణజాతికి తాను చెందియుండినను, తుత్తియవిద్యలో వరిపూర్ణుడయి, అప్పటి వీరులందరికినీ శిరోధూమిముగ ఉండి యుండెను. అది యెట్లన? తాను, తనతండ్రి, గురువులను పొందిన ఉత్తమశిక్షణ అట్టిది ఏ నాటివరకు భారతీయులందరూ యోగవ్యాయామవికారదులై, కస్తూరిప్రహరకలకల నుండెడివారో, ఆ నాటి వరకు వారు ఆ జయులై

భూచక్రమునంతను పాలించుచుండెడివారని ఆకాలపుజాటి వారందరూ, వేద, వేదాంత, పురాణాదులములందన్నిటిపై నిర్భీకమును నిల్చి పూర్ణధ్యాయము చేయుచుండెడివార.

గ్రంథస్వీకారము
"సత్యమందరము"

గొట్టుకుక్కల రమాకాంతాచార్యులుగారు రచించిన "సత్యమందరము" అంగ్రవద్యకావ్యమును కృతజ్ఞతతో స్వీకరించుచున్నారము. కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయపండితులపి. శేషాద్రిగారు కావ్యము ప్రశంసించుచు పీఠికవ్రాసిరి. దేవాలయగోపురముపై నిలచి శ్రీమద్రామానుజాచార్యులవారు సర్వవర్ణముల వారికిని అష్టాక్షరీకుండ్రము నుపదేశించిన, యశ్వత కథను, రమాకాంతాచార్యులవారు మాతృకగ గ్రహించి, తమ కవితాశక్తిని విజృంభింపజేసిరి. సత్యధర్మసత్యమును వర్ణించునపుడు, వీర భావనాశక్తి అద్భుతరీతిని విస్తరించెను. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము ననుసరించి, జీవునకును పరమేశ్వరున కంపనలసిన సంబంధమును వీరు ప్రత్యక్షము గావింపగలిగిరి. శ్రీమహావిష్ణుని విశ్వేతుక జాయమానకటాక్షము భిక్షురై నెట్టి సమయములందు వర్ణించునో, సత్యముకొరకై మానవులు తమప్రాణముల నెటుల నర్పించునో, పశుబలముపై సత్యమున నెటులవిజయము చేయారనో, పరమేశ్వరు నారాధించుచు మానవులెటుల పరస్పర సహకారము సలపవలయునో, అన్ని జాతులను సర్వవి పాలనాధికారము ప్రసాదించు నెటుల న్యాయమో, దెలిపేకి ఘట్టములను జరుపుచున్నపుడు, గ్రంథకర్త ప్రభుత్వోన్మోగి యైనన, పరిపీతులనిక్రమించి ఉత్తమాశ్రయములను వ్యక్తపరచి, కవితాకృష్ణుని పోషింపగలగుట మిగుల ప్రశంసాపాత్రునితోపగలను. మరసిద్ధాంతములను దార్శనికసంపర్కములను కావ్యమునం దిడుచుట, గులభసాధ్యముగాదని తెలిసినవియమే. అయినను ఇట్టికార్యమును జయప్రథమగ నిర్వహించి ఉత్తమ కావ్యమును రచించిన, రమాకాంతాచార్యులుగారు రభిషంధనీయులు. వీరు తమ తీరికకాలమును కవితాశక్తి నింకను పెంపుజేసి, ఉపయుక్తమును కావ్యముల సభికముగ రచింపబూనుకొని, మానవసేవన, పరమేశ్వరుని సేవనుగూడ గావించెదరు గాక యని కోరెదము. గ్రంథము వెల రూపాయి. పలయువాగు ఒంగోలునందు సబుమేజిస్ట్రేటుగ బనిచేయుచున్న గ్రంథకర్త పత్రాసిన బడయగలరు.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణములైనగాని, మరణమైనట్టిగాని క్లెయిమ్స్ లేకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే మోక్షగలగుట ప్రశంసనీయును" (స్టేటుమంకపత్రిక) పలుకుబడిగల యేకంట్లు జీతముమీదను కొనుగోమీదను కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కావ్యకర్త.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండుతోముటవలన చిగుర్లు గట్టి కదును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకావలయును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. కండ్లు ముక్కుములపై తెల్లగా నుండును.

మోహినితైలము

5 తుల. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

శ్రీ పురుషోత్తమ వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమృతాంజలి డిగ్, బొంబయి, మద్రాసు

వృత్తాంతలేఖలు

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీమద్భగవద్గీతోపన్యాసములు

సుప్రసిద్ధ భగవద్గీతోపన్యాసములు, ఆంధ్రలోకమునకు చిరపరచితులైన బ్రహ్మశ్రీ గోన వెంకటాచలకృష్ణగారు యీ పట్టణమున గత ఆశ్వీను జమాసమవసరమున, పలు ఆసాకర్యములలోనయి ప్రతి రోజువారమును యచ్చటికి దయచేసి ప్రాత స్నానమునకును ముందు గీతోపన్యాసముల గ విందుచున్నారు. వీరియపన్యాసములు, పరమ శాస్త్రమలందు నైతము, ఆత్మవిచార తాళిలావను పురిగొల్పుచున్నవి. వీరియపన్యాసములకు, పరిపర గ్రామములనుండి వైశము బహుశ్రద్ధతో ననేకలు విచ్చేయుచున్నారని వ్రాయటంకంలేదు. వీరియపన్యాసముల ప్రభావమును గూర్చి ఎప్పుడు వగవ్రాయు బనిలేదు. కాని మాత్రువాస్తవ్యులలో ఆ నేరలు యత్తి మూల్యాంకకాశమున జారనియందులును మాత్రము విచార్యరము ప్రభువు వట్టకముపై వీరు గావించిన యపన్యాసముల పుగ్రహమున, విద్యార్థులగును, స్త్రీలగును ప్రశంసాపాత్రముగ వ్రాసినవారికి చెరియక ననుమను వారిలో సికముగ నొసంగునిది త్రిమి ఒకమహాశక్తులు కెండు పరమలను గుప్తవాసముగావించెను. విద్యార్థులకు ప్రత్యేకింపబడిన బహుమానము, శ్రీయుత నందివాడ పాలలోచనరావుగారి నొకగరి బడెను. స్త్రీలలో గద్దగు మాత్రమే పోటీచేసియుండుటచే ర దేవనపరము పుణ్యక్షేత్రమున పండియ్యబడెను. ప్రధను ముక్కుకములోని శ్లోకముల పన్నుటిని కొంఠముచేసిన విద్యార్థికి బిగవరమును నొసంగుటకు వీరిక నహానిమోడు పంకల్పించి యున్నాడు ఈ పోటీచేర్తు యీ మాసాంతము జరిగ గున్నది ఈవారస్వభావులకు మా తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు బోర్డు వారికావలసిన భవమును, యీ యపన్యాసముల కై నొగి ఎల్లరకృతజ్ఞతమును, ప్రశంసలకు లాభు తెలి. బ్రహ్మశ్రీ శివగారు యిటులనే చిరకాలము బ్రహ్మవిద్యా ప్రచారముగాండుటకు ఆయురారోగ్యములను కల్దియుండు పటులను మావట్టణవాసులలోను, సమిప గ్రామములందును, పొర నుర్తికచింతి పెంపొందుటలను పరమాత్మ యాగ్రహించును గాని!

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

గంగిరెడ్డిపురమును నూతనగ్రామము

కొత్తపురం ది: జనులలోని తొండంగి, శృంగన్నము అను ఎన్నెట్లుగ్రామములనుగ గోగులనిబ్బుము నొకవిస్త్రీమున ప్రదేశములకు సదకు ఆస్తిపై ఆస్తిపై విలసదుదారలు ఋణము పెంచి కాకినాడ తాలూకా గొల్లలూరుమీదాడ కొత్తపురము తాడిగంగిరెడ్డిగారి మఠమునకు, కొత్తపుర బినిరెడ్డిగారి కొనా గని యిటులకు అను తాడి బల్లిగంగిరెడ్డిగారికి బాకీపడియుం డుటచే, బల్లిగంగిరెడ్డి గు కమయార్యమునకు వెలుబ్బుము ఋణములై వారి లోకమర్యాదల గొరవింపును వారికి కొంత యాస్తి ముహూయిచి యిచ్చివేసి, శేషము నుమారు 1200 యంతులభూమి వీరప్రజల వినియోగముచేసిరి. తూర్పుపల్లి మ గోదావరి జిల్లా ల లోని వివిధ పర్ల ములకుకెం దిన వీర ప్రజలను రా విం చి వారి కి ఉచితముగా స్థలమునిచ్చి యిండ్లు కట్టుకొంటు కేవలముచేసి అందొక రామకోవిలను ప్రతిష్ఠింపజేసి, (చెద) గంగిరెడ్డిగారి పేర గంగిరెడ్డిపుర మనుపేర నా గ్రామనిర్మాణము చేయబడె ను. ఎకరమునకు సాలీనా రూ 10 లు కిస్తు యేర్పాటుచేసి భూములను స్వవసాయముచేసికొని వంశపారంపర్యపు పాత్రు లగలిగి జీవించునలసినదని భూములనిచ్చిరి. మార్చి 30, 31 తేదీ లను ఉత్సవాలు గావింపబడెను. ప్రజ లతృప్తిపూర్వకముం డిరి నాలుగువేలకునికి అన్నప్రదానము మద్రాసుపేతముగా పంపింపబడినట్లే చేయబడెను. సమస్త బంధుమిత్రబంధుములు ను, రాకీనాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కాంగ్రెస్ శ్రీ గడి ముల్ల సభ్యులరధద్రువుగారను, శ్రీకృష్ణమూర్తి నాయుడు గారను యింకను వివిధగ్రామ ప్రముఖులును, క్రైస్తవగ్రామ గా గురినాడు దేవులశ్రీ వాసికరామయ్యగారును ఉత్సవాలు లందు పాల్గొని. ప్రార్థనాధులు జరిగెను. పత్తాభ్యుధురీణు లాశీర్వాదించుటచేసి.

హైదరాబాదు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెలంగాణ వార్తలు

కెనియామంత్రియగు వీర ఆరమాసముల నెలపు తీరి కొని ఇంగ్లాండు పోయినారు. వీరి సలహాన బాపూరు దొర ారు పనిచేయుదురు. కాని కాలిన్యవోగారు వీరికంటె తాను సీనియరు ననియు తన కాయవ్యోగము నియ్యనివో పనివదులు కొనడలచినట్లును ప్రభువుగారికి వ్రాసికొనిరట! ఈ విషయ మింకను ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలో నున్నదట.

నీటిపథములు

రాష్ట్రమున నీటిపథముల (తాగుటకుగాను) కల్పించుటకై ప్రభుత్వమువారు కొంతదూరావరకు మంజూరు చేసినారు. ఈ పనులను నిర్వహించుట కొక ప్రత్యేక ఇంజనీయుగ (ఆంగ్లే యుడు) రప్పింపబడియున్నాడు.

కొత్తలు తెరవబడుట

రంపాడు పెంపులు తెరవబడుట ఆయిపోయినందున నేడు (28-3-28) కొత్తలు, కార్యకర్తలు తెరవబడినవి.

జట్లకు కమిషను

దేశీయరాజ్యముల పాలకులవర్గము వర్గ రాజకీయగిరించి నిర్వాండుటకు ఏర్పరుపబడిన కమిషనువారు వారమునములు క్రింద ఇచ్చటికి వచ్చియుండిరి. సానికరాజ్యంగంపల్లెరెంఁ పంపును వారు అధ్యక్షునితో కలియుటకు ఆంకాశము కొరగా పర్ బట్టగారు నిరాకరించిరి అందుపై నొకజజ్జ ప్తి వారికి పంపుకొనబడెను. దానిలోని నుభ్యాంశము లివి: (1) పర దేశీయులకుడి వచ్చుసకలమీద రేవులందు రేవులు పన్ను లేకాక ఈ రాజ్యములోనికి ఇచ్చునప్పుడు కొరగిరి పన్నులుమాదా చెల్లించవలసి వచ్చుచున్నది ఈ అధికభారమును తగ్గించువయ ను (2) పోటు తెలిగ్రాపు మున్నునానిములమున దేశీయ రాజ్యములవారు బిటిషు ప్రభుత్వమునకు ద్రవ్యము చెల్లించవల సినవారమన్నారు. కాని ప్రాతినిధ్యముమాత్రము లేదు. కనుక బిటిషు ప్రభుత్వ సంబంధముగ కాపననిర్మాణసభలలో మాకు ప్రాతినిధ్యమువలయును (3) ఎనిమిది సంవత్సరాల క్రింద నిజాము ప్రభువుగారు దేశమున ప్రజాభిప్రాయమునకు బాధ్యతలేగియుండు విషయము కాపననిర్మాణసభ సంస్కరిం చెదమని వాదనము నొసంగియుండిరి కాని దాని ఆములు ఇడి రరకున జ గి యుండలేదు. ఈవిషయమున ప్రభువుగారి యాజ్ఞ మృతేఖగా నుండకుండునట్లు మాడవలయును.

ఈజ్జ ప్తియొక్క క్రియొకటి మన ఘనతనహించిన నిజాము ప్రభువుగారికిమాడ పంపించబడినది.

రాజకీయమోసభ

నిజారాష్ట్రవాసుల ర జకీయమోసభ (కాన్ఫరెన్సు) పునఃసంగమంలో జరుపబడినది, శ్రీ మత రాఘవేంద్ర రావుగారు, (ప్రాంతీయ ఇన్ఫర్మ హైకోర్టుకీకాగానుండి ప్రభు వుగారి యజ్ఞానుసారము పట్టు పెదకొంపబడినవారు) ఆహ్వాన స:భ్యు:ఖులుగ నుండురనియు ప్రకటించబడియున్నది. మహా సభ మేనెలలో జరుగనట! ఈవిషయ మొకసభలో పునఃసంగమనందు తీర్మానింపబడినది.

ఇటీవల వద్రానులో హైదరాబాదుసంఘము అను దాని సభ్యులకటి జరిగినట్లును అధ్యక్షులకు మొదల్యోగగారు పునఃసభ జరిగినట్లు పథ ప్రముమైనది కాదని యుపసభ్యునించి తీర్మానించినట్లుకు కత్తికామశ్రీమన వెలుబడినది!

అసలు హైదరాబాదురాష్ట్రమువారు కిరమాల నుండ గా వీరి రాజ్యాంగమునసభ పునఃసభ జరవలయునని పునఃసభాసభ్యులవలెను మద్రాసువారును దెబ్బల డుచున్నారు! ఎంత విచిత్రమా యీహాంపదగియున్నది!!

బొరంగబాదులో ఖాసీ

ఆవురంగబాదు నగరమునకున్న గువేదారు కార్యాలయములోని కోశాగారముందున్న 18 సంవలసూపాయలను ఇటీవల ఎ.లో దొంగిలించిరి. పహారాయుధులున్న జవానరుగి పికియబడెను. పోటు లింకను పట్టుబడలేదు. ప్రభుత్వకోశా గారము సంగతే యిట్లున్నది! ఇది బహులగతి చెప్పవలయువా?

శ్రీమతి యామినీపూర్ణ లింకమ్మగారు

ఈయన, శ్రీమతి భాస్కర్ల ఈశ్వరుడుగారికోగుండ నిజారాష్ట్రములోని రేమిడిపల్ల యెర్రపాలెము గ్రామముల దర్శించిరి. సానిక గ్రంథాలయముల సత్తుమన బహిరంగసభలు సమావేశ పడువలసినవి. రేమిడిపల్ల లో, భిక్షకు వ్యాప్తి, స్త్రీల యభివృద్ధి, ఆస్పత్రికొనివారణము, అను విషయములగుర్చి మూడుదినములు అపన్యాసములు జరిగినవి. వాలస దినమున స్త్రీల సమాజముకటి సాహిత్యపడినది. ఆస్పత్రికొనివారణములు గుర్చి యింకపవ్వనింపనాడు గ్రామములోని యున్నప్పుడు అన బడువారందరును సభికులవిరి

యెర్రపాలెములో జరిగినసభమాడ జయప్రథముగనంప బడెను. చుట్టుపట్టుల నుండిన గ్రామములలోని పెద్దలు పలువురు

సభికులవచ్చిరి. స్త్రీలును సభల నలంకరించిరి. ఈ సభలలో శ్రీమతి ఈశ్వరుడుగారు పడుపున్నట్టిని నిరసించుచు ప్రసంగ ములు వచ్చిరి. మొత్తముమీద నీయుపన్యాసములు కొంత ప్ర బోధమునకు కారణములైనవి. రేమిడిపల్ల లో నుమారు 50 లును యెర్రపాలెమున అందులో సగమును హిందూయులవలె క.ణా లయ సహాయార్థము గ్రామములు పంచావేసియిచ్చిరని తెల్పి నినది.

శ్రీమతిగారి నీప్రాంతమున కాహ్వానించిన శ్రీ అనంత పద్మవాధాశ్రమిగారును ఉభయగ్రామముల గ్రంథాలయ కా ర్యనిర్వాహకులును ప్రశంసార్హులు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

సానిక సంఘములు

ఈ మార్చి నెల ప్రారంభమున ఈ మండలములో సానిక సంఘసభ్యుల యెన్నికల మాదామాటి ప్రబలముగ నుండెను. ఈ తూరి కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థుల నియమించలేదు. ఎల్లరు ను స్వతంత్రముగనే పోటీచేసిరి. కాంగ్రెసు అభిమానులనేకలకు అభివేదిజయము చేయవలెను. వీరిలో కొందరు స్వతంత్రవాదులు నగుండగలరు. సానికసంఘములకు అధ్యక్షులపనిని పొంద నిశ్చ యించుకొని తమ అధ్యక్షు అభ్యర్థిత్వమును జలపథపువారిని ఆ యాపక్షములవారు పోటీచేయించిరి. తుదకఎన్నికలలో అన్ని పక్షములవారునీ ప్రయత్నము పరచేసిరి వోట్లకు అనేకలు పోలిం గు సానములకు నెల్లి తను వోట్లనేపంగిరి. తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులు వోట్లను తెక్కించి ఎన్నుకొనిన సభ్యులను నిర్ణ యించిరి.

ఇవన్నియు ముగియగనే అధ్యక్షుసానమునకు అభ్యర్థి త్వము బయలుదేరెను. ఎల్లరును జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల చుట్టును తిరుగ ప్రారంభించిరి. ఏలసన తాలూకా నామినేషన్లు కొ యరగానుండెను. ప్రతి తాలూకాబోర్డునకు ముమారు 4 నరు సభ్యులు నామినేషన్ చేయబడవలసియుండెను. ఈ నలుగురి వో టుపై తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షు అభ్యర్థుల బలాబలములు నిర్ణ యింపవలసియుండెను. ప్రతి తాలూకాబోర్డునకును యిరువురు అభ్యర్థులు అధ్యక్షుత సానమునకు పోటీచేయవలసిరి. జిల్లాబో ర్డు అధ్యక్షులు శ్రీయుతులు ఆయనకు నుబ్బుకృష్ణారావు పం తులగారు తాలూకాబోర్డు నామినేషన్ల నిర్ణయాధికారి గాన వారిగృహమునకు ఉదయం మొదలు సాయంత్రమువరకు ను వచ్చి విచ్చేయు బోర్డుసభ్యులకు మిలిలేదు. రేయింబగ్గు వా రి ద్వారముల కానలియుండినట్లు వేచియుండినవారనేవారు. శ్రీ సంఘముగారు మాత్రము అధికపంభ్యాకలు గల పక్షమువారికే ఆహ్వానము నామినేషన్ల నొసంగ నిశ్చయించుకొనిరి. తుద కు నామినేషన్లు జరిగెను. అధ్యక్షులును ఎన్నుకొనబడిరి.

కందుకూరు తాలూకాబోర్డు

నామినేషన్లు సభ్యులు:—1. దాసరి అడివయ్యగారు (ఆహ్వానము)

2. జశాల్ అబ్దుల్ రహీను కొ సాహెబుగారు
3. నాగభూషణముగారు (నిశ్చలవాహ్మి)
4. కాలిదాసు నాల కొండయ్య

అధ్యక్షులు:—శ్రీయుత బల్లెపె పెరుమాళ్ల నాయుడు గారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆత్మకూరు తాలూకాబోర్డు

(నామినేషన్లు సభ్యులు):—1) రావి వెంకటరామా నాయుడు, 2) వేరేపి వెంకటరామయ్య, (3) ధర్మపురి వెంకటరసయ్య.

అధ్యక్షులు:—పొన్నేబోయన చెంచయ్య నాయుడు గారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు

(నామినేషన్లు సభ్యులు):—(1) కరణం నుబ్రహ్మయ్యం పిల్లగారు, (2) దామరపు పోలయ్యగారు.

అధ్యక్షులు:—శ్రీ అనం శేషారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ ను, శ్రీ పంగలు కొండరావురెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

కావలి తాలూకాబోర్డు

(నామినేషన్లు సభ్యులు):—అమిరశెట్టి వెంకటసుబ్బ య్యగారు, పాపిరెడ్డి వె.నయ్యగారు, జశాల్ పటాన్ గవును ఖాన్ సాహెబుగారు.

అధ్యక్షులు:—శ్రీయుతులు మేనమామ శిశిరామ రెడ్డిగారు, ఉపాధ్యక్షులు దేశభట్ల నారాయణమూర్తిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

గోనూరు తాలూకాబోర్డు

అధ్యక్షులు:—బల్లెపె వెంకటసుబ్బరెడ్డిగారు ఎన్ను కొనబడిరి.

మునిసిపల్ సంఘము

ఈ నూతన వర్తమానము (1928-29) ఆదాయవ్యయము లు తీర్చుకొనబడెను. ఈ 28-29 వర్తమానములో ఉచితనిర్వహణ ప్రాథమిక విద్యావిధానము యీ మునిసిపల్ సంఘమువారు ప్రారంభించుటకు తీర్మానించిరి. ఇది 5 వర్తమానముగా ప్రస్తావనలో నుండెను. కాని సభ్యుల ప్రోత్సాహమున తీర్మానము మార్చెను. క్రింది గోళితముననుసరించు ప్రారంభించబడిన నీ యాద్యమును జరుగఁజేయునట్లు కార్యరూపము దాల్చునట్లుగా యది కోరుచున్నాము.

శ్రీ తిలక విద్యవిద్యాలయము

పల్లిపాడు శ్రీతిలక విద్యవిద్యాలయముయొక్క 5 వ వార్షికవార్షికము నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు శాఖయందలి శ్రీ మాన్ వి. భాస్కర అయ్యగారు వారి యాజమాన్యమున నెల్లూరు శ్రీ వేంకటగిరి మహారాజాగారి కళాశాల భవనములలో జరిగెను. పాఠకుల పెక్కుంది సభ సలకరించిరి. ప్రార్థన వేదాధ్యయనములతో ప్రారంభించిరి. కొంతయు విద్యార్థులు సంస్కృతశాస్త్రమును, ద్వితీయాంకమును నొదిక (సహస్రము) బ్రవర్తించిరి. మేఘసందేశము పఠించు విద్యార్థులు వాక్యార్థ పూర్వముగా సంస్కృతమును సంభాషించిరి. కొలతమును బట్టి, నివేదికపరి ప సనపునడక, కొన్ని ముఖ్యములు ముచ్చటించుటతో ముగించిరి.

మేఘుల కావలి హెన్రీగారు పండితులు, బ్రీ శ్రీ చిత్తలకు నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు, పాఠశాల విద్యవిధానము గూర్చియు బ్రహ్మణ్య పరిషత్తులంబట్టి యిటీపాతకాలలో యావత్తుక మరయు, నిలు జరిపి యావై శాంగ్మునకై తమపాతకాలలో నైదాలు ఫాస్ములందు జరుపు విద్యార్థుల సంస్కృత పరిజ్ఞానము తమ కనుగొనుచున్నందు అంగ్ పాతకాలలో నైద్య పాతముగా సంస్కృతమే జేతును విద్యార్థులకుంటే వైవారి భాషాజ్ఞాన మెంతో యధికమరయు, మొలగు విషయము లొక ఘంటికాల ముపనగించిరి.

గుంటూరు జిల్లాకోర్టు బడెలు సభ (స్వకీయవిలేఖరి)

మార్చి 31:—గుంటూరుజిల్లాకోర్టుబడెలుసభ నిన్న మధ్యాహ్నము శ్రీయత జాగర్ మాడితుప్పస్వామిచాదగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. చర్చించబడిన విషయములలో బడెలు ముఖ్యమైనది. ఇదివరలోకొక యీ సంవత్సరము బడెలులోనిసంఖ్యలు విషయములు అందరికీచెలియబడున చక్క గ తయారుజేయబడుటకు టోకనుఖర్చుమయము. బడెలు గూడ చాల జాగ్రత్త తయారు జేయబడినది. రాబడిమయమున 1928-29 సంవత్సరముల కీతిన అంద వా జేయబడినది.

బోర్డు ముఖ్యమైన రాబడి

భూమి, బోర్డు కిస్తు, వాటివల్ల సంవత్సరమునకు రు 8, 21, 248 లు వచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు గ్రామంట్లకు రోడ్లకు రు 56,929. రెండవ తరగతి రస్తాలకు 99, 474 లును యిచ్చునట్లు అంద వాజేయబడినది. ఇదివరకు చాకిరిన్నిటికి రు 54,000 ల రాబడి వచ్చెది. దాని కీవత్సరము రు 77,250 లు వచ్చునట్లు అంద వా జేయబడినది.

విద్యావిషయము

కేంద్ర విద్యాపాతకాల నిర్వహణమునకై ప్రభుత్వము వారు ఒక్కసారి రు 268050 లిచ్చుచున్నారు. 1928-29 సం వత్సరములో బాలికలకు జిల్లాబోర్డువారు బ్రయినింగుపాతకాల నొకదాని సాపించుటకు దానికై రు 1,900 లు ఖర్చుజేయుటకు తీర్మానించబడినది. మొత్తముగా కేంద్ర విద్యకై రు 77,450 లు వచ్చునని అంద వాజేయబడినది. తెనాలిలోని యినుక దాకివల్ల వచ్చుమొత్త మదాయము రు 2,62,000. రైలువల్ల వచ్చు మొత్తమును బ్యాంకిలో నుంచినదానిపై వచ్చు డి రు. 80,000. మొత్తము రు 22,000 లు వచ్చుచున్నది.

ఖర్చువిషయము

ఈ సంవత్సరము జాబబడిన ఖర్చు విషయము చాల తృప్తికరముగా నున్నది. రోడ్డువేయబడుట బాలసారులు వినియోగములకు బాగాకొలు కట్టుటకు ఏర్పాటు జరిగెను. పరిపాలనకు రాకపోకల ఖర్చు తేర్చబడినది. 28,200 లు ఖర్చునలాగున అంద వా జేయబడినది. విద్యావిషయమునకు 1,29,820 లు ఖర్చు పెట్టబడును. కొలదికాలములక్రిందట ఉపాధ్యాయులకు వేతనాభివృద్ధి గావించబడినది. ఆ యభివృద్ధికిగూడ బడెలులో ద్రవ్యము వాటిబడినది.

అంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఇదివరలో జెబాడలో ప్రధాన కార్యస్థానమున్న ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు రు 100000 లు యిచ్చుటకు జిల్లా బోర్డువారు తీర్మానించుకొని రు. 40000ల వరకు చెల్లించిరి. ఇటీవల విశ్వవిద్యాలయము అనంతపురమునకు మార్చబడునను వదంతులు ప్రబలినపుడు 8-10-27 వ తేదీన జరిగిన జిల్లాబోర్డు సభలో 428 తీర్మానముగా యికనుందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకివ్వవలసిన కరణిబూన్మును నిజపుటకు తీర్మానించబడినది. అందుచే యీసంవత్సరబడెలలో దానికి నోటు జూపించలేదు. గుంటూరులో బాలికలకు బ్రయినింగుపాతకాల నెల కొల్పటకు పిలువబడిరి.

శారదా నికేతనము

గుంటూరులో శ్రీ లక్ష్మీ శారదాదండంపగు యాజమాన్యమున నడుపబడుచున్న యువతీ విద్యాలయచక్ర లోకవిదితము. ఆదంపకు లావిద్యాలయనిర్వహణమునకు బడుచున్నకష్టము లాంధ్రులకు చెలియనివిగావు. ఆంధ్రా వ ని లో గల సా ని క సం స్థ ల నే క మ లా పా క కాల ల కు గ్రాం టు లా స ం గు ట కు తీ ర్మా నిం చి ధ న సహాయము జేయుచున్నారు. ఆచట గలపబడు విద్య బాలికల భావిభాగ్యమున కుపకరించునదై బాలియాదర్శకములతో నొప్పి దేశమునందు గల పలు తావులకుండి విద్యపిలువల సాకరించుచున్నది. ఆట్టి విద్యాలయమునకు శ్రీ కృష్ణస్వామిగారు బోధుతరపున తగిన సహాయముజేయబడుట యెంతయో యెప్పియున్నది. ఆ పాతకాలలో పేము అల్లుడు, చిత్రలేఖనము, పదుకుట, చలాకిపనులు చేయుట నేర్పబడుచున్నది. ఈ పారిశ్రామిక కాళా నిర్వహణమునకై రు 1000 లు ప్రతివత్సరము నొసంగుటకు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

ప్రతిపాడు వాడేవులలో బ్రాహ్మణులకు బంగళాలు కట్టుటకుగూడ తీర్మానించబడినది. ఒంగోలు తాలూకాలోను కల్పాడు, విమకొండ తాలూకాలోను ముంచిసిటికి గూడ చాల కరవుగలదు. అందుచే బోర్డువారు చీటిని బావులు దీయించి యో, బోరింగుల దీయించియో జలధారముల ప్రజాసౌకర్యము ఏర్పాటుజేయుటకు బడెలునందు పిలువబడి యుండిన దానందెడిది. ఇంకొక విషయ మేమన, జిల్లాబోర్డు స రైల్వేవల్ల వచ్చినదబ్బు 11 లక్షలవరకు గలదు. గవర్న మెంటువారి సహాయము గోరి కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారు, గుంటూరుజిల్లా బోర్డు వారుగలసి కృష్ణాజిల్లా పాండులకును, బండలకును, అన్ని కాలము లలో ప్రయోగము జేయుటకై పం తెనను నిర్మించుటకు గడంగిన శాశ్వతముగా పేరు ఉండగలదు. ఇట్టివి కావేరవడికి, గంగామున్నగునదుల క నీకస్థలములందుగలవు. కలకత్తా చెన్న సెట్టెలుపు రస్తాలకు సరావరిపాత యుండగలదు. గవర్న మెంటు వారి సహాయము బడెలుటకు తీర్మానించినపటికి ఏచే సందర్భ మైనను యీపనిని జేయుట కుదేరించి కుప్పస్వామి చాదగారిగారు శాశ్వత యత్నమును సంపాదించ గలరని దలచెదము. బోర్డు వ్యవహారముల సడపుటలో చాల దక్షత వారు జూపించుచున్నారు. బోర్డు పరిపాలనను ప్రకమముగా నడపుటకు చాల కత్తూరాలతో నున్నారు.

శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారు

మార్కాపురంలో ఉపన్యాసములు శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణమాచార్యులుగారు, మాయూరికి మాపారు ఆచార్యమున దయచేసి, శ్రీ చెన్నకేశవ స్వామివారి యాలయమున, మానవధర్మ, సారస్వతాద్యనేక విషయములగుర్చి, మహాపాతకముల నొసగి, 2,3 రోజులకుపూర్వము గుంటూరు విచ్చేసిరి.

మార్కాపురం, 3-4-28. } (ఒక విలేఖరి)

వీరేశలింగ జయంతి (స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 8:—రావుబహద్రుల కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి జన్మదినోత్సవసందర్భమున 2-4-28 తారీకు సాయంకాలము 6 గంటలకు పురమండలములో బహిరంగ సభ జరిగెను. మ-రా-రా-శ్రీ సాలస బాపనయ్య బి.వి. బి. యల్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. వందేత్ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారు ముందు ఉపన్యసించిరి. పంతులుగారు భాషమను, సంస్థానమునకు చేసిన సేవను ఉద్ఘాటించిరి. పంతులుగారి వలననే కార్యక్షేత్రంలో పనిచేయుమని యెల్లరిని కోరిరి. చిలకూరి వీరభద్ర రావుగారు పంతులుగారు వడిన కష్టములను వివరించి నేడు శ్రీరామనవమి రోజులలో భోగము మేళములు తఱుచు కనబడుచుండుట ఆన్యాసమనిరి. అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు పంతులుగారి వలననే అందరు కార్యకూరులు కాకపోయినను నేడు బాల్యవివాహములకు పెక్కురు వ్యతిరేకులనియు, విధవావివాహములకు చాలామంది ఆనుకూలరనియు, శ్రీబద్ధులై ప్రజలకు అభిమాన మెక్కువయినవనియు, బాల్యభివృద్ధికి ఒక్క రాజకీయ ఆందోళన సరిపాదనియు, సాంఘికాభివృద్ధిగూడ ఆవసరమనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుచు శ్రీరామనవమిరోజు లలో భోగము మేళములు పెట్టుట ఆక్రమమని డా॥ గురు మూర్తిగారు సెలవిచ్చిరి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం వైశాఖ శుక్ర 5-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include విద్యమజస్తాలు, కనుమ తొనలి, కల్లూరి, పిల్లి, రాగులు, శనపులు.

2. ధాన్యమువస్తులు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include కందులు, నెలగలు, నెలగు, నినుములు, ఉలము.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include నువ్వులనూనె, నెయ్యి, విమకా తరునెలగవస్తు, చేతికోలాట్టిన, నెలగనూనె.

4. చిల్లరవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include చాంతకున్న, మారకకున్న, విరవకాయలు, దనియాల, గుంటూరుపాండుకట్టు, కాశీనా సిపాండుకట్టు, కల్లూరు, అస్మాచక్ర, చింతకండు.

5. ఇనుము

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include వట్టరకం, చదరం, కవులం.

6. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include నం 20 చెన్ని సిగరం, నం 6, నం 24, నం 20, నం 40, నం 44, నం 40, నం 4.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Row: బోవానెట్టు కాయం.

8. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include వెడి 100 రులం, ఇంకాదు నింకాదు, శబరము, ఇత్తడి, కా, కా.

9. రింగులు

అతి గొలు నిర్మితులందు అతిజగంబు సీమం

Table with 3 columns: Item, Price, and another Price. Rows include సీమా 1-గ్రెయిడి, సీరెన 1 రు, 14 రులు, 28 రులు, 56 రులు, 1 అండరు, కిక్కులు, కాంగ్, చదరం.

ది ఈ స్టు ఇండియా మాచేకంవెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

4567

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు : "పార్కు-హౌస్", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంవెనీ తాలుకు ప్రాన్సెక్టును (Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును (Application Form), మా రిజిస్టరుడు ఆఫీసునుండి పంపబడును

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ వధముల జాబితా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అక్షిరమునకు 1-2
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-5
4. అమృతాంజనము సీసా 1-5
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-5
6. తామరతైలము, తామర, తీలకు 0-0
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు 0-5
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-5
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు 0-5
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు 0-10
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జినీడలకు డబ్బి 1-5
12. పసుళ్లకు తైలము, శీతగుళ్లకు 0-5
13. శేలకు మందు సీసా 1-5
14. చందన అత్తరు 1 ఔన్సు 2-5
15. కుష్టుకు తైలము, డబ్బి 1-5
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు 0-2
17. నుఖిభోగిమాత్రలు 1-5
18. నుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు 1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు 8-4
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-5
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-5
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు 0-0
24. కుసుమారినాత్రలు, కుసుమబ్యాధులకు 1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-5
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్ధలకు 1-5
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-5
28. నుందరి తైలము, నుఖిశాంతికి డబ్బి 1-5
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు 0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు 2-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి

మదరాసు

1204 వసంతకుసుమాకరము 2126

ఇది ఆశోగ్యమునుగోరు ప్రతిమానవుడు నేనింపలేనిది. ప్రమోహము, క్షయ, పాండువు, మూత్రవ్యాధులు, వాతము మంట, అందు తీసివదార్చును, నీనినిబోగొట్టును. ఆత్మకైశ మైన రసాయన, నావధము. నెలకులం 1 కి రు. 30-0-0. 5 అర్జరసాయనశాల, ముత్తూరు, కృష్ణా,

గొప్పసత్వత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము. ఆహింసావ్రతము గోవధబాధులకు సభ్యతపహింపుడు

ఘనతపహించిన శ్రీగౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి లో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని వీధిగోవుమధ్యలను ఆ సంఘాధికముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధబాధులకును పురమధ్యమున 2 లక్షల మందిపుగల గోవుతోటలు బిల్డింగులు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించివారము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణకార్యసాధనలకు వేనవేలు సభ్యులు లక్ష లాక్షద్రవ్యము ఆశ్రయమియ్యవలెను. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయాది సాదరీసోదరులు తమ క్రైస్తవసారము సత్సత్వదానమునగి 10 లక్షల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతపహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యత వహించెడి పుణ్యాత్ములు కనీసము సాలు 15 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందదాయ చేసి సభ్యతపహింప పొందింపు మన్ననము. చందా పంపించెడి చాతలు తమసంపూర్ణమైన యద్రుణ్యతో రాజమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముపేర పోస్టుద్వారా ఇన్స్ట్రక్షన్ గాను మనియర్లగుగా ను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరిన వారికి రూపుబుక్కు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట సంగీతాచార్యులు, రాజమండ్రి 4408

15 నిమిషములలో అత్యద్భుతముగ వీర్యవృద్ధిగలిగియును. ఆశేక యోగ్యత వ్రతములు, స్వర్ణ వ్రతములు నివృత్తవినది.

కామబిందు (రిజిస్టరు)

ఈమాత్రము నేనించిన 15 నిమిషములలో అద్భుత గుణము గలుగును. సప్తధాతువులకును సంపూర్ణబలము నిచ్చి నవయోగమును ప్రపంచముఖమున గలిగించును. ఈమోషములను గుణము తీసియెడల మందుఖరీదు వాపసుచేయబడును. 24 మాత్రలు బుడ్డి 1-5 రు. 1-0-0. ఒకనెల పరిపాపు ఔషధము బుడ్డి 1-5 రు. 8-0-0. (తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము) 4595 కామబిందు ఫర్మసీ, 2/39, చెంగల్వరాయ మొదలిపిడి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాశ, నిస్సత్తువు, శుక్లవస్త్రము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించుమంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బిలు నాలుగు. 20 కులముల డబ్బి రు. 1-4-0 పాలనగంధిలేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది పనామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరవర్ణకోగముల కిల్లనోప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బిలుచాలును. 20 కుల డబ్బి రు. 1-4-0 వి. కి ఖర్చులు పేరు. 3851 ఓ.పి.సి. ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదమునాణం, పెరిదేవీ-నెల్లానుజ్జు

Price Annas 16 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

బసవపురాణము

కాలికో బైండు ధర రు. 1-5 రు. 2-8-0.
గ్రంథకర్త:— పాల్కురికి సోమనాథకవి.
పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు
పండ్లబెడన శతాబ్దమున వెలిసిన శైవమత ప్రతిపాదకమగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమతోద్ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్సమధి కాలీనులుగు శివభక్తులయు చరిత్రములను సరసముగను, పాశకులు మనసుకరగి తనస్థయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధురములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రచనమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జేరిన పెక్కుతాళవ్రతమాతృకలతో సరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరములు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యమగు పీఠిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు టపూర్వ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. అధునిక కవికుసూరుల కిది యత్వంతోపకారకము.
మేనేజరు, "ఆంధ్రప్రదేశ్"
7, తంబుచెట్టి వీధి మదరాసు.